

- ร่าง -

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
(พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

คำนำ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้ทุกจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมีการเชื่อมโยงกับวาระแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดปัตตานีจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานีเกิดผลเป็นรูปธรรม และสามารถนำมาใช้เป็นทิศทางในการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และนอกสังกัด รวมทั้งตัวแทนภาคประชาชน และกลั่นกรองให้ได้มาซึ่งแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมุ่งหวังให้แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าวเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด เพื่อพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานีต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ ๑	บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี	๒๗
	- ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๒๗
	- ข้อมูลด้านการเกษตร	๔๑
ส่วนที่ ๓	การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๓
	- การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๓
	- การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๕
	- การวิเคราะห์ศักยภาพและสภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๗
ส่วนที่ ๔	แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี	๖๒
	- วิสัยทัศน์	๖๒
	- พันธกิจ	๖๒
	- เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goal)	๖๒
	- ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	๖๒
	- แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๖๕
	- แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map)	๖๙
	- สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)	๗๐
ส่วนที่ ๕	โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๗๑
ส่วนที่ ๖	แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๘๗

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	สถิติภูมิอากาศรายเดือนของจังหวัดปัตตานี	๓๖
ตารางที่ ๒	การแบ่งเขตปกครองจังหวัดปัตตานี	๓๗
ตารางที่ ๓	จำนวนประชากรของจังหวัดปัตตานี	๓๘
ตารางที่ ๕	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดปัตตานี	๔๑
ตารางที่ ๖	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดปัตตานี	๔๒
ตารางที่ ๗	การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒	๔๔
ตารางที่ ๘	การปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒	๔๘
ตารางที่ ๙	เที่ยวเรือประมงขึ้นท่า ปริมาณสัตว์น้ำและมูลค่าของการทำประมงทะเล ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒	๔๘
ตารางที่ ๑๐	การเลี้ยงกุ้งทะเลของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๒	๔๙
ตารางที่ ๑๑	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๔๙
ตารางที่ ๑๒	ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๕๐
ตารางที่ ๑๓	สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด	๕๐
ตารางที่ ๑๔	ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๕๑
ตารางที่ ๑๕	จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัด	๕๑
ตารางที่ ๑๖	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด	๕๒
ตารางที่ ๑๗	จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน	๕๒
ตารางที่ ๑๘	Smart Farmer ต้นแบบแยกรายอำเภอ	๕๒
ตารางที่ ๑๙	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๕๓
ตารางที่ ๒๐	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๕๕
ตารางที่ ๒๑	TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๕๗

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าว ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล

นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒ โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า
- ๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- ๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลិតภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื้อที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์กรความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพ

มาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มีจุดประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึงตลอดจนเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่ประเทศ สามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนาต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับทิศทางของภาคการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคตและมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาด หรือได้รับผลกระทบเชิงลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกหากไม่มีการปรับตัว และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ทุกกลุ่มคนในประเทศมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ประชาชนได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติโดยการใช้เทคโนโลยี ฐานข้อมูลสารสนเทศ และดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการแข่งขันที่เปิดกว้างและเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจ และผลักดันให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพและพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพบริการสาธารณะในเมืองหลักและท้องถิ่นต่างจังหวัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงพื้นที่ ตลอดจนการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยด้วยโอกาสอย่างตรงกับปัญหาความต้องการ การใช้นโยบายการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนการกระจายรายได้ และการจัดความคุ้มครองทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มพลวัตการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม(socioeconomic mobility)

๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) ทุกภาคส่วนในสังคมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งสามารถรับมือและมีภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ทั้งการจัดการของภาครัฐและบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อมุ่งจัดการกับปัญหาที่เป็นภัยคุกคามสำคัญทั้งในประเทศไทยและในระดับโลก ซึ่งได้แก่ ปัญหาขยะ มลพิษทางน้ำ มลพิษอากาศ ก๊าซเรือนกระจก และความเสี่ยงของภัยธรรมชาติอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ด้วยการยกระดับระบบการจัดการและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีที่มุ่งให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและบริโภคให้มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะกลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งระบบการศึกษา และการยกระดับและปรับทักษะแรงงาน ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโลกยุคใหม่ และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีผลิตภาพและมูลค่าสูง และกลไกการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งระเบียบกฎหมาย ระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะตลอดจนการติดตามประเมินผล ที่ทันสมัย เท้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๕

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอด และสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม

^๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

และบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบ คลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยง ผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการ ขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทาง การเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี การเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการ ของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการ การผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและ พัฒนาคือความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดเนเฉพาะด้านการตลาด การค้า ออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการ แข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปใน อนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิต ให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการ พัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตร ในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้อีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและ พัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต

และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) **ฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง** โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ **ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน** โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รูกกล้า และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ **ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล** โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ **แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลดปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบพทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่ โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์ระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชากัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ ๕G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและ

กำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๖

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมาก ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมาก เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

^๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔

- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร

- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

- GDP ภาคเกษตร

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์

- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี

และนวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงานภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบาย ตลาดสด คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน ได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสม ในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะ เกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และ เป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่ เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพ ทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบ ภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันที่

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ สินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตร เพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับ หน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร

- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวงรวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๔ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน)^{๗)}

ภาคใต้

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑฺ์ยางพาราและปาล์มน้ำมันของ ประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

- ๑. พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
- ๒. พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
- ๓. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร
- ๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก
- ๕. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๕๐,๙๑๗ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่า ๒๕๖,๗๔๔ ล้านบาท และการขยายตัวร้อยละ ๘.๗ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ของภาคเกษตรฯ ขยายตัวร้อยละ ๐.๒ ต่ำกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ตามลำดับ

๒. ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๘ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๔๘.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๒.๐๔ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๙ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๘ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราของภาคใต้มีแนวโน้มลดลงตามพื้นที่ปลูก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ลดลงในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๖ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๓.๑ ของผลผลิตทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีผลผลิต ๒.๗๗ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกันจาก ๒๖๗ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๗ ลดลงเหลือ ๒๖๔ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๑

๓. ปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๔.๙๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๓.๘๗ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๑ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๔ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๓ ล้านไร่ ตามลำดับ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณผลผลิต ๑๓.๘๐ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๘ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑.๒๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๗ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ จาก ๓,๒๑๔ กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ ๓,๐๓๗ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๑ แต่ยังคงสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๐๒ กิโลกรัม

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ ภาคใต้มีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๘,๕๙๘ ตัน มูลค่า ๔,๐๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๙ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๔.๗ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีปริมาณ ๑๕๔,๖๙๑ ตัน มูลค่า ๕,๖๑๗ ล้านบาท โดยปริมาณลดลงร้อยละ ๒๙.๘ และมูลค่าลดลงร้อยละ ๒๗.๖ ปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต ชุมพร สงขลา และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของภาคใต้ในปี ๒๕๖๑ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๐,๖๖๖ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๕๕,๔๔๑ ตัน มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตรัง สงขลา และนครศรีธรรมราช

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ ขนาดฟาร์ม ๑๙.๔๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒๐.๕๒ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ชลประทานคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๗ โดยภาคใต้มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๑๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ จังหวัดพัทลุงมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุด ร้อยละ ๓๔.๔ รองลงมา คือ นครศรีธรรมราช และสงขลา มีสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๕ และ ๒๕.๔ ตามลำดับ

ภาคใต้ชายแดน

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวเกี่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต
2. พัฒนาเมืองสุโขทัย-โก-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
3. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. การผลิตภาคเกษตรของภาคใต้ชายแดนยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๓๙,๓๓๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่า ๔๘,๕๖๑ ล้านบาท ภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ ๒๗.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) หดตัวร้อยละ ๐.๔ เนื่องจากสถานการณ์ราคายางพาราและความต้องการยางพาราของตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รวมทั้งมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าน้อยและขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล ดังนี้

๑.๑ ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๗๐ ล้านไร่ โดยจังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ และจังหวัดปัตตานีน้อยที่สุด ๐.๓๗ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๑ มีผลผลิต ๐.๕๗ ล้านตัน และมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัม ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีจำนวน ๐.๕๖ ล้านตัน และการทำสวนยางพารายังมีปัญหาประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่นา การใช้สายพันธุ์ดั้งเดิม และเทคโนโลยีการผลิต (การกรีดยาง) ที่ไม่เหมาะสม และบางส่วนขาดการบำรุงรักษาสวนยาง

๑.๒ ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๐๙ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่ ๐.๐๘ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๕ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๖ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๐๙๗ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีผลผลิตเฉลี่ย ๑,๙๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๐๒ กิโลกรัมต่อไร่

๑.๓ ประมง ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๑ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๑๐,๙๓๔ ตัน หรือร้อยละ ๓๗.๗ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๕,๐๑๐ ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีปริมาณ ๑๓๒,๖๘๔ ตัน โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๗๐๙ ไร่ มีผลผลิต ๓,๒๑๔ ตัน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ ๑,๔๒๑ ไร่ ผลผลิต

๒,๒๕๓ ตัน จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุด ทั้งนี้ การเพาะเลี้ยงยังคงประสบปัญหาการระบาดของโรคตายด่วน (Shrimp Early Mortality Syndrome : EMS) และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตกึ่งในพื้นที่

๑.๔ ปศุสัตว์ ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๑ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๔๘,๘๖๐ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อ มีจำนวน ๓๓,๖๙๕ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดี ปัญหาโรคติดต่อ อาทิ ปากเท้าเปื่อย และการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมพันธุ์คุณภาพ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ของประเทศ และมีขนาดฟาร์ม ๑๕.๓๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๒๐.๕๒ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๑๙.๔๖ ไร่ต่อครัวเรือน และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๘.๑๔ ไร่ต่อครัวเรือน

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๖๑ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๑๗.๖ โดยพื้นที่ชลประทานส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของภาค จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๓๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๗ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดยะลามีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๑ ล้านไร่

๒.๙ แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕^{๑๒}

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา หาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิต ผลิตภัณฑ์ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอกสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขายยางของประเทศและตลาดโลก

๒. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจร ในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนาความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

^{๑๒} คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ภาคใต้). (๒๕๖๒, กันยายน).

แผนพัฒนาภาคใต้ด้านการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕).

(มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพด้านปาล์ม น้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

๓. พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์ม น้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าวทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยวการทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๒. ยกระดับอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้อง มีมาตรการควบคุมและเฝ้าระวังการประมง (IUU) ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไป จนถึงการพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

๓. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์ม น้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยสนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาคูณภาพดินและแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์ การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ระบบและตามอัธยาศัย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษาในทุก ระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านสังคม

**ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน**

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรโดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์ฟื้นฟูสัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบและกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหาน้ำเพื่อชุมชนชนบท และน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาแบบสำรองและกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร) และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริม

การใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้ความรู้การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัยทั้งในและนอกระบบการศึกษา รมรณรงค์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริมและเข้มงวดการดำเนินมาตรการ ๓ R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็นพลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจูงใจ ทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการสนับสนุนงบประมาณ

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕^{๑๓}

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน

๑ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยการสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนารายพันธุ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว และไม้ผล

๑.๒ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาระบบตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรปลอดภัย โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด และการทำปศุสัตว์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคา รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ

๒. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์มรวมทั้งกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจนการพัฒนาตลาดรวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดีและกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง ไก่เนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าและที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ

^{๑๓} คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาระดับภาค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕.

นมแพะพาสเจอร์ไรส์ ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตถุประสงค์สำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานสากล

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักร และอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กรสถาบันเกษตรกรและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคตและเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติและความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดและมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖. ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่น และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมในการผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ ไก่เบตง และปลากุเลา รองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๗. พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปปาล์ม น้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมหนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการทำประมงและการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่ โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๘. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำ เพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำ และระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคูทกภัย รวมทั้งจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้มีความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๙. สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับการขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่สำหรับท่าเรือปัตตานี

และท่าเรือจังหวัดนครราชสีมา การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการด้านการขนส่งทางเรือและระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๐. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรการเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพื่อลดผลกระทบต่อ การกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

วิสัยทัศน์ “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียน บนพื้นฐานความเข้มแข็งของชุมชน”
จุดยืนในการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ จุดยืน ดังต่อไปนี้

๑. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
๒. ส่งเสริมการค้าและการลงทุนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ เมืองชายแดน เมืองต้นแบบ
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม
๔. ชุมชนเข้มแข็งบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

เป้าหมายรวมของการพัฒนา

อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนา วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการตลาด

วัตถุประสงค์ พัฒนาขีดความสามารถด้านการเกษตรเพื่อสร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ

เป้าหมาย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว ไม้ผล พืชสมุนไพร ประมง และปศุสัตว์ เป็นต้น โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและการบริหารจัดการที่ดี สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

๒) พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเครือข่าย สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการในลักษณะการรวมกลุ่มและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓) ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตร โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร

๕) ส่งเสริมระบบตลาดกลาง ช่องทางการตลาด และสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า

๖) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการค้าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

วัตถุประสงค์ พัฒนาขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุน เพื่อสร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ

เป้าหมาย มูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ให้มีความเชื่อมโยงและได้มาตรฐาน
- ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณด่านพรมแดนเมืองชายแดนเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการเพื่อสร้างมูลค่าและเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของผู้ประกอบการ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลที่ส่งเสริมการค้าการลงทุน
- ๔) ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องทุกสาขาการผลิตให้มีความเข้มแข็งเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๕) วางระบบการบริหารจัดการน้ำ ระบบป้องกันอุทกภัยเพื่อป้องกันความเสียหายแก่พื้นที่เศรษฐกิจ
- ๖) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดน

วัตถุประสงค์ พัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ

เป้าหมาย รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
- ๒) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยว
- ๓) พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
- ๔) พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ๕) ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ พัฒนาคือความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับฐานราก

เป้าหมาย รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาเพื่อยกระดับและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- ๒) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งทั้งกระบวนการผลิตและการตลาด
- ๓) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ๔) ยกย่องคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะให้พร้อมประกอบอาชีพ
- ๕) พัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกวัยและสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค

แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

เป้าหมายการพัฒนา “เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”

จุดยืนและตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด ประกอบด้วย ๔ จุดยืน ดังต่อไปนี้

๑. การพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล ให้มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คือ อุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา

๒. การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งการแปรรูปอาหารเพื่อสุขภาพ และอาหารฮาลาลที่มีคุณภาพมาตรฐานส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๔. การพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความสงบเรียบร้อย และปรับภูมิทัศน์สภาพแวดล้อม สร้างปัตตานีเป็นเมืองสะอาด

เป้าหมายรวมของการพัฒนา

๑. เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีเติบโตอย่างต่อเนื่องมีความมั่นคงมั่งคั่ง

๒. ปัตตานีมีความสันติสุขเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีความมั่นคงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย และกลยุทธ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว

เป้าหมาย ๑) ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพมีศักยภาพทางการตลาด

๒) ผลិតภัณฑ์ฮาลาลมีคุณภาพ มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓) เกษตรอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวสร้างรายได้ สร้างงาน และสร้างโอกาส

แก่ชุมชน

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและองค์ความรู้ในระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับภูมิสังคมและการแข่งขันได้

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจ และผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่ป้อนสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่แข่งขันได้

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาคุณภาพแรงงานและระบบบริการแรงงานเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาผู้ประกอบการรายเดิม และสร้างผู้ประกอบการรายใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและการค้า การบริการ

กลยุทธ์ที่ ๖ สร้างบรรยากาศเมืองการค้าชายแดนใต้ สร้างกลไกในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน คู่ค้าและนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนามาตรฐาน ระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบตลาด และเสริมสร้างตลาดดิจิทัล สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ฮาลาลพรีเมียมปัตตานีรุกตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๘ พัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรมของจังหวัดเพื่อรองรับและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชายแดนใต้และภูมิภาคอาเซียนตอนใต้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ๑) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมลดลง

๒) ชุมชน/หมู่บ้านเข้มแข็ง ท้องถิ่นน่าอยู่ ประชาชนมีส่วนร่วม

๓) ประชาชนมีคุณภาพ สุขภาพดี มีความมั่นคงในชีวิตเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าต้นน้ำ นิเวศน์ทางทะเล และพัฒนาแหล่งทรัพยากรรองรับการเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมฮาลาล และอาหารฮาลาล

กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างมาตรการรองรับปัญหาและภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศโลกร้อน ลดภัยคุกคามทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม รักษาอัตลักษณ์ที่ดึงดูดมาเป็นทุนความเป็นพหุวัฒนธรรมที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างเสริมสุขภาพประชาชนพัฒนาทั่วทุกชุมชน หมู่บ้านให้เป็นพื้นที่สุขภาวะดีแบบมีส่วนร่วม พร้อมยกระดับการบริการสุขภาพรองรับการพัฒนาเมือง และการเชื่อมโยงนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ ๕ สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เติบโตเศรษฐกิจชุมชน สร้างชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองโดยการมีส่วนร่วม ยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๖ ยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพคน พัฒนาเมือง ชุมชน สู่อำเภอแห่งการเรียนรู้ที่ประชาชน ชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง

กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาระบบการบริการและการบริหารจังหวัด ให้เป็นภาครัฐของประชาชนที่มีความเข้มแข็ง ทันสมัย และธรรมาภิบาล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

เป้าหมาย ๑) ประชาชนมีความปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมีความเชื่อมั่นต่อรัฐ

๒) ระบบการคมนาคมขนส่งและการโลจิสติกส์รองรับการพัฒนาจังหวัด และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความมั่นคง ยุติธรรม และมีประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามและเฝ้าระวังภัยคุกคามต่อประชาชนและความมั่นคงของจังหวัดด้วยการทำงานแบบบูรณาการผสมผสานความทันสมัยของเทคโนโลยีและคุณภาพบุคลากร

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และพัฒนาการคมนาคมทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ ให้มีความปลอดภัย มีมาตรฐานเชื่อมโยงจังหวัดกับกลุ่มจังหวัด ประเทศอาเซียน และนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ ๔ ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ ให้มีความเป็นอารยะสถาปัตยกรรมทันสมัย เมืองสะอาด อนุรักษ์พลังงาน ต้นแบบ Smart City ชายแดนใต้

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง จังหวัดปัตตานีตั้งอยู่ภาคใต้ของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ๑,๐๕๕ กม. มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๙๔๐.๓๕ ตร.กม. หรือประมาณ ๑,๒๑๒,๗๒๓ ไร่

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อ่าวไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตอำเภอเมืองยะลา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา และเขตอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เขตอำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

รูปภาพ ๑ แผนที่จังหวัดปัตตานี

๓) สภาพพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ประกอบด้วย ๑) พื้นราบชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ ประมาณ ๑ ใน ๓ ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ทางตอนเหนือและทางตะวันออกของจังหวัด มีหาดทรายยาว และเป็นพื้นราบชายฝั่ง กว้างประมาณ ๑๐ - ๓๐ กิโลเมตร ๒) พื้นที่ยุบเนินบริเวณตอนกลางและตอนใต้ของจังหวัด มีแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านที่ดินมีความเหมาะสมในการเกษตรกรรม และ ๓) พื้นที่ภูเขาซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนน้อย อยู่ทางตอนใต้ของอำเภอโคกโพธิ์ อำเภอกะป้อ และทางตะวันออกของอำเภอสายบุรี

- **บริเวณที่ราบ** เป็นที่ราบเรียบ มีความลาดชันน้อยกว่าร้อยละ ๔ และมีความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน ๒๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๘๗๔,๐๖๓ ไร่ หรือร้อยละ ๗๒.๐๗ ของเนื้อที่ทั้งจังหวัด

ประกอบด้วยที่ราบชายฝั่งทะเลและที่ราบลุ่มน้ำ ซึ่งที่ราบชายฝั่งทะเล ได้แก่ บริเวณที่เป็นหาดทรายสันทรายที่ ลุ่มระหว่างสันทรายและที่ราบลุ่มน้ำทะเลท่วมถึง ซึ่งอยู่ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกของจังหวัด เป็น แนวยาวกว้างขนานไปกับฝั่งทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าวและป่าชายเลน ส่วนบริเวณตอนกลางของ จังหวัดเป็นที่ราบลุ่มน้ำ ที่เกิดจากอิทธิพลของแม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรี ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียง ใต้ของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำนาและสวนผลไม้

- **บริเวณที่เป็นลูกคลื่นถึงเป็นเนินเขา** ได้แก่ บริเวณที่อยู่ถัดจากบริเวณที่ราบขึ้นไปถึง เนินเขา มีความลาดชันอยู่ระหว่าง ๒ - ๑๖ เปอร์เซ็นต์ และสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๒๐ เมตรขึ้นไปถึง ๑๐๐ เมตร ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดและทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ในเขตอำเภอโคก โปธิ์ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๐.๐๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๗.๓๓ ของเนื้อที่ทั้งจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นสวนยางพารา

- **บริเวณที่เป็นภูเขา** มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๑๐๐ เมตร ขึ้นไป ความลาดชัน มากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ยอดเขาบริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดในเขตอำเภอโคกโปธิ์ ได้แก่ เขาสันการาคีรี (เขาใหญ่) ความสูง ๗๘๐ เมตร ส่วนบริเวณตอนกลางของจังหวัดมีเทือกเขาทอดตัวอยู่ในแนว ตะวันตกเฉียงใต้ขึ้นไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย เขาน้ำค้าง (ความสูง ๗๗๕ เมตร) อยู่ในเขต อำเภอเกาะพ้อ เขาไหม้ (ความสูง ๒๒๙ เมตร) เขาเปาะซีเกง (ความสูง ๔๔๔ เมตร) อยู่ในเขตอำเภอมายอ เขากือลีแย (ความสูง ๓๖๐ เมตร) เขาหินม้า (ความสูง ๔๐๙ เมตร) ในเขตอำเภอสายบุรี และเขาพ้อมิ่ง (ความ สูง ๔๗๗ เมตร) เขามะรวด (ความสูง ๓๒๕ เมตร) ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอปะนาเระและนอกจากนี้ยังมีเขาโดด ซึ่งกระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งภูเขาเหล่านี้ยังคงมีสภาพเป็นป่าอยู่ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๘.๕๕๙ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๖๐ ของเนื้อที่ทั้งจังหวัด

๔) ลักษณะดิน

ดินในจังหวัดปัตตานี สามารถจำแนกออกเป็น ๒๓ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๕ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม น้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำแล้ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแข็ง สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบก้อนปูนดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง

ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๘.๐

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และ ยาสูบ ในช่วงฤดูแล้งข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง มีเนื้อที่ประมาณ ๙๔๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๘ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๖ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม น้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำแล้ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือใช้ปลูกพืชล้มลุกในช่วงฤดูแล้ง ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก ในช่วงฤดูแล้ง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗๑,๕๒๓ ไร่ หรือ ๑๔.๑๔ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแห้ง ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ภายในระดับความลึก ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ดินเป็นกรดจัดมาก มักขาดธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะเดียวกันจะมีสารละลาย พวกอะลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแปลงมีการยกร่องปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนประดิพัทธ์ หากไม่มีการใช้ปุ๋ยเพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙,๖๓๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๖๒ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล ในบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก เป็นดินเลนละเอียด ที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว และพบเศษซากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก เป็นดินที่มีสารประกอบกำมะถันปะปนอยู่มาก ตามปกติเมื่อดินชั้นค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะเป็นกลางหรือเป็นด่างแต่เมื่อมีการระบายน้ำออกไปหรือทำให้ดินแห้ง สารประกอบกำมะถันจะแปรสภาพปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดมาก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเค็มที่มีกรดแฝงอยู่ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐ - ๘.๕ แต่เมื่อมีการระบายน้ำออกหรือทำให้ดินแห้งค่าปฏิกริยาจะลดลงเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด ค่าการเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๐

ตามปกติบริเวณที่พบดินเหล่านี้ มักมีป่าชายเลนขึ้นปกคลุม แต่ในปัจจุบันมีพื้นที่เป็นจำนวนมากที่ตัดแปลงมาใช้ทำนา กุ้ง เลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ การทำนา กุ้งหรือเลี้ยงปลา ถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเกิดกรดและการเกิดสารพิษบางอย่าง เช่น ก๊าซไข่เน่า เป็นต้น มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗,๐๕๐ ไร่หรือร้อยละ ๑.๔๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนานาสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือบริเวณพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่เล็กน้อย ดินช่วงล่างลึกกว่า ๘๐ เซนติเมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด อีกทั้งจะเป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลาหลายๆ ติดต่อกันหลายๆ ปี นอกจากนี้ในช่วงฤดูเพาะปลูกมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเกิดขึ้นเสมอๆ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีวัชพืชต่างๆ กก กระจูด และหญ้าชันกาด เป็นพืชพื้นล่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๗,๕๘๙ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๘๗ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๖ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า ในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วหรือเร็ว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีดำสีน้ำตาลอ่อนหรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประกายสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดงในดินชั้นล่าง ในบางพื้นที่อาจพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสปะปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๖.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่สามารถปรับปรุงได้ไม่ยากนัก และหน้าดินแน่นทึบ ทำให้ข้าวแตกกอได้ยาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา ในฤดูแล้งบริเวณใกล้แหล่งน้ำมีการปลูกพืชผักต่างๆ หรือ พืชไร่บางชนิด ถ้ามีการชลประทานใช้ทำนาได้ ๒ ครั้ง ในรอบปี มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๑๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๑๗ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า และ/หรือ การสลายตัวผุพังอยู่กับที่แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ ในบริเวณที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำในฤดูฝน มีเนื้อที่ประมาณ ๘๔,๒๖๗ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๙๕ ของพื้นที่ส่วนใหญ่ ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูกไม้ยืนต้น แต่ก็มีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำในช่วงฤดูฝนมีเนื้อที่ประมาณ ๗,๓๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๒๓ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล หรือวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเล ในบริเวณที่ลุ่มระหว่างสันเขาหรือบริเวณเนินชายฝั่งทะเล บริเวณที่ค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน สีดินเป็นสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐ - ๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนอยู่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะอยู่ประมาณ ๗.๐ - ๘.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีน้ำท่วมอยู่เสมอๆ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นที่ลุ่ม ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งทิ้งให้รกร้างว่างเปล่า มีวัชพืชต่างๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓,๓๐๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๑๐ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๒๖ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของ หินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินละเอียด ซึ่งมีหินอัคนี หินตะกอน หรือหินแปร หรือเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณพื้นที่ตอน มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบ จนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปน ดินเหนียว หรือดินเหนียว ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง บางบริเวณพบ ชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนบริเวณที่หน้าดินมีทรายปน และมีความลาดชันสูง มีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินมาก หากมีการจัดการดินไม่เหมาะสม

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๗๕,๕๕๔ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๒๓ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำ บริเวณสันดินริมน้ำ บนพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน ดินทรายปนดินร่วน หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง บางแห่งอาจมีชั้นดินทรายละเอียดสลับชั้นอยู่ และมักมีแรมไค้ปะปนในเนื้อดิน สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ดินกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา และผลไม้ต่างๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๗,๒๐๑ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๑๙ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของ หินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอน หรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ตอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีแดง อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๒๖๔ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๘๗ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๙ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของ หินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอน หรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาล เข้ม หรือสีน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล มะพร้าวและปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ ๘๗,๗๙๕ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๒๔ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๒ เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณหาดทรายเก่า หรือสันทรายชายทะเล เกิดจาก ตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ดอนที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นทรายจัด สีดินบนเป็นสีเทาแก่ ไต่ลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว ดินล่างเป็นชั้นสะสมของพวก อินทรีย์วัตถุ เหล็กหรือฮิวมัส สีน้ำตาล สีแดง ชั้นเหล่านี้มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดาน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐ - ๖.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก พืชมักแสดงอาการขาดธาตุอาหารให้เห็น ในช่วงฤดูแล้งชั้นดานจะแห้งและแข็งมาก รากพืชไม่สามารถไซซอนผ่านไปได้ ส่วนในช่วงฤดูฝนจะเปียกแฉะและมีน้ำแช่ขัง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสม็ด ป่าชายหาด ป่าละม้าย บางแห่งใช้ปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และพืชไร่ บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๖,๔๒๖ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๗๘ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๓ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก หรือบริเวณชายฝั่งทะเล เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ดอน บริเวณหาดทราย สันทรายชายทะเลหรือบริเวณที่ลาดเชิงเขา ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบ เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างมากเกินไป เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดง ถ้าพบบริเวณสันทรายชายทะเลจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕ - ๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดน้ำอยู่เสมอ นอกจากนี้ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละม้ายหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๑,๐๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๒๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๔ เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อละเอียด หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำบนพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดิน

เป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีกรด หรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมน หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดง หรือสีแดงปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินปนกรวดลูกรังมาก มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว หรือผลไม้บางชนิด บางแห่งเป็นที่กรร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๓๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๑๗ ของพื้นที่ เช่น สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ ๕๐ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บนพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ เซนติเมตร ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึกประมาณ ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตร จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐ - ๕.๕ ปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกริยาดินค่อนข้างเป็นทราย ถ้าพบบริเวณที่มีความลาดชันสูง เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๓๖๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๑ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อหยาบบนบริเวณพื้นที่ดอน บริเวณที่ลาดเชิงเขาต่างๆ มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงลูกคลื่นลาดชัน เป็นกลุ่มดินตื้นหรือตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทรายและควอตซ์ หรือหินดินดาน สีดินเป็นสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินตื้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูง เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าดิบชื้น บางแห่งใช้ปลูกยางพารา หรือปล่อยทิ้งเป็นป่าละเมาะ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘,๗๕๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๕๕ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๓ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อละเอียดบนบริเวณพื้นที่ดอน ที่เป็นค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ส่วนดินล่าง ในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร เป็นดินลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ ซึ่งเป็นพวกหินตะกอนละเอียด สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินชั้นล่างมีลูกรังหรือเศษหินปะปนอยู่เป็นปริมาณมากทำให้การปลูกพืชไร่อาจมีปัญหาและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงอาจเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล กาแฟ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๖๕๐ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๓๐ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๘ เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ ที่อยู่ไม่ไกลจากทะเลมากนัก มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นพวกวิสตุอินทรีย์ แต่ชั้นดินอินทรีย์ที่พบหนากว่า ๑๐๐ เซนติเมตร และมีเนื้อหยาบกว่าอีกทั้งมีเศษพืชขนาดเล็กและขนาดใหญ่ปะปนอยู่ทั่วไป สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาล ที่ความลึกมากกว่า ๒๐๐ เซนติเมตร อาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟไรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินอินทรีย์ที่มีคุณภาพต่ำ เป็นกรดจัดมาก ขาดธาตุอาหารพืชต่างๆ อย่างรุนแรง และยากต่อการใช้เครื่องมือทางการเกษตรเนื่องจากพื้นที่ลุ่มต่ำ และดินยุบตัว หากมีการระบายน้ำออกเมื่อดินแห้งจะติดไฟได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ ยังคงสภาพป่าพรุ บริเวณขอบๆ พรุบางแห่ง ใช้ปลูกพืชล้มลุกและพืชผักสวนครัว แต่ไม่ค่อยได้ผล เมื่อป่าพรุถูกทำลายไปจะมีพืชต่างๆ เช่น กระจูด เฟิร์น และเสม็ดขึ้นแทนที่ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๒ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนินหรือหุบเขาที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้นๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำนิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง

เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิด จึงเรียกว่าเป็นพวกดินตะกอนลำน้ำที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อที่ประมาณ ๒๕,๖๖๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๑๔ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ กลุ่มดินนี้พบบริเวณสันดินริมน้ำ บริเวณพื้นที่แนวตะกอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง ส่วนใหญ่เป็นดินลึก เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน บางแห่งมีชั้นดินที่มีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งแสดงถึงการตกตะกอนต่างยุคของดินอันเป็นผลมาจากการเกิดน้ำท่วมใหญ่ในอดีต ดินกลุ่มนี้โดยทั่วไปมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และปฏิกริยาเป็นกรดปานกลางถึงกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐ - ๗.๐

ปัจจุบันดินนี้มีการใช้ประโยชน์ค่อนข้างกว้างขวาง นิยมใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้นต่างๆ

เนื่องจากหน่วยแผนที่นี้เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิด ดังนั้น แผนที่ดินระดับจังหวัดจึงเรียกว่าเป็นพวกดินตะกอนลำน้ำที่มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๑๓๓ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๖ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ กลุ่มดินนี้อยู่บริเวณพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ดินที่พบบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย โดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่ กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๑,๕๕๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๐๒ ของพื้นที่

๑.๑.๒ สภาพภูมิอากาศ

๑) **ฤดูกาล** จังหวัดปัตตานีมี ๒ ฤดูกาล คือ

ฤดูกาลของจังหวัดปัตตานีแบ่งตามลักษณะของลมฟ้าอากาศของประเทศไทยออกได้เป็น ๒ ฤดู คือ

๑.๑) **ฤดูร้อน** : เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมกราคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม หลังจากสิ้นสุดฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะเริ่มร้อนและอากาศจะร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายนและพฤษภาคม แต่ไม่ร้อนมากนักเนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อนไปมาก

๑.๒) **ฤดูฝน** : เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนมกราคม เป็นระยะเวลา ๙ เดือน โดยแบ่งออกได้เป็น ๒ ช่วง คือ

ช่วงแรก เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไปจนถึงเดือนกันยายน เป็นระยะเวลา ๕ เดือน ช่วงนี้จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ในช่วงนี้ฝนจะตกอย่างสม่ำเสมอ แต่มีปริมาณไม่มากนักโดยจะตกในช่วงบ่ายถึงค่ำ ซึ่งแต่ละเดือนจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๑๐๐-๑๕๐ มิลลิเมตร สำหรับปี พ.ศ.๒๕๖๑ มีฝนตกในช่วงนี้ ๗๖๗.๘๐ มิลลิเมตร

ช่วงที่สอง เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคมเป็นช่วงที่ได้รับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยเป็นช่วงที่มีฝนตกมาก โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ปริมาณน้ำฝนสูงถึง ๑๐๐-๓๐๐ มิลลิเมตร สำหรับปี พ.ศ.๒๕๖๑ มีฝนตกในช่วงนี้ ๑,๕๒๕.๘๐ มิลลิเมตร

๒) **อุณหภูมิ** : เนื่องจากจังหวัดปัตตานีตั้งอยู่ในคาบสมุทรที่เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมอย่างเต็มที่คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จากมหาสมุทรอินเดีย และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านอ่าวไทย ทำให้ได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นมาก อุณหภูมิเฉลี่ยจึงไม่สูงมาก และอากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน และจะมีอากาศเย็นได้ในบางครั้ง

อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีในคาบ ๓๐ ปี (ปี ๒๕๓๑-๒๕๖๐) มีค่าอยู่ที่ ๒๗.๔๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๔.๑ องศาเซลเซียส สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีอุณหภูมิเฉลี่ยมีค่าอยู่ที่ ๒๗.๕๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓.๙ องศาเซลเซียส

๓) **ความชื้นสัมพัทธ์** : ความชื้นสัมพัทธ์สัมพันธ์กับมวลอากาศและอิทธิพลของลมมรสุมเป็นสิ่งสำคัญ ตลอดทั้งปีของจังหวัดปัตตานีจะมีความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในเกณฑ์สูง เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากมรสุมทั้งสองฤดูคือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มรสุมทั้งสองนี้ก่อนจะพัดเข้าสู่บริเวณจังหวัดปัตตานีได้พัดผ่านทะเลและมหาสมุทรจึงได้พาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาด้วย ทำให้บริเวณจังหวัดปัตตานีมีความชื้น

สัมพัทธ์สูงเป็นเวลานาน ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี ๘๐-๘๔% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย ๙๐-๙๖% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย ๖๐-๖๔% สำหรับปี พ.ศ.๒๕๖๑ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี ๘๑.๕๗ % ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย ๙๔.๗๗ % ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย ๖๑.๔๘ %

๔) ฝน : ปัตตานีเป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันออก จัดว่าเป็นจังหวัดที่มีฝนตกตลอดทั้งปี ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีฝนตกชุกกว่าในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เพราะอยู่ทางด้านตะวันออก ไม่มีภูเขาสูงใดกั้น จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมนี้เต็มที่ ทำให้มีฝนตกชุกโดยเฉพาะเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ส่วนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีฝนตกน้อยกว่าฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเพราะภูมิประเทศมีแนวเทือกเขาตะนาวศรีปิดกั้น ทำให้ได้รับกระแสลมจากมรสุมนี้ไม่เต็มที่ ปริมาณฝนเฉลี่ยของจังหวัดปัตตานีอยู่ในเกณฑ์ดี แต่หากเปรียบเทียบภายในภาคเดียวกันมีฝนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในช่วงระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๕๖๑ ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๑,๒๘๗.๙ มิลลิเมตร ถึง ๓,๐๙๕.๒ มิลลิเมตรโดยมีค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนในรอบ ๕ ปี อยู่ที่ ๒,๐๔๓.๓ มิลลิเมตร มีฝนตกเฉลี่ย ๑๔๓ วัน

- ปีที่มีฝนตกมากที่สุดคือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ วัดได้ ๓,๐๙๕.๒ มิลลิเมตร มีฝนตก ๑๗๘ วัน ปีที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือปี พ.ศ.๒๕๕๘ วัดปริมาณได้ ๑,๒๘๗.๓ มิลลิเมตร มีฝนตก ๑๓๑ วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ วัดได้ ๙๘๑.๒ มิลลิเมตร เดือนที่มีฝนตกน้อยที่สุด คือ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ไม่มีฝนตก ปริมาณน้ำฝนสูงที่สุดใน ๑ วัน วัดได้ ๒๑๙.๒ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

- ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดปัตตานี มีปริมาณน้ำฝนลดลงจาก ๓,๐๙๕.๒ มม./ปี ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๒,๐๓๘.๓ มม./ปี ปริมาณฝนสูงสุด ๑๕๑.๔ มม./วัน จำนวนวันที่ฝนตกลงจากปีก่อน จาก ๑๗๘ วัน เป็น ๑๓๗ วัน

ตารางที่ ๑ สถิติภูมิอากาศรายเดือนของจังหวัดปัตตานี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

เดือน	อุณหภูมิ (เซลเซียส)				ความชื้นสัมพัทธ์ (%)			ปริมาณน้ำฝน (มม.)		
	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	รวม	สูงสุด	วันที่ตก
มกราคม	๒๖.๔๘	๓๑.๐	๒๓.๕	๒๑.๕	๘๓.๗๗	๙๕.๑๐	๖๗.๓๒	๑๔๗.๑	๖๔.๕	๑๑ ม.ค.
กุมภาพันธ์	๒๖.๗๖	๓๒.๖	๒๒.๒	๑๘.๘	๗๗.๘๒	๙๔.๖๔	๕๔.๑๑	๖๓.๒	๖๒.๓	๒๓ ก.พ.
มีนาคม	๒๗.๘๒	๓๓.๕	๒๓.๕	๒๒.๗	๗๙.๔๙	๙๕.๑๓	๕๘.๒๓	๓๘.๖	๑๓.๑	๗ มี.ค.
เมษายน	๒๘.๑๑	๓๓.๙	๒๔.๐	๒๒.๗	๘๐.๑๒	๙๔.๙๓	๕๘.๑๓	๘๑.๔	๒๐.๓	๙ เม.ย.
พฤษภาคม	๒๘.๔๗	๓๓.๙	๒๔.๖	๒๒.๗	๘๑.๓๔	๙๔.๖๑	๖๑.๑๙	๒๒๐.๒	๘๔.๙	๗ พ.ค.
มิถุนายน	๒๘.๑๑	๓๓.๔	๒๔.๓	๒๒.๙	๘๐.๕๒	๙๔.๒๗	๕๙.๗๐	๙๓.๔	๒๕.๘	๑๗ มิ.ย.
กรกฎาคม	๒๘.๒๑	๓๓.๖	๒๔.๕	๒๓.๕	๗๘.๗๔	๙๓.๑๐	๕๗.๗๔	๑๙๓.๗	๖๒.๕	๒๘ ก.ค.
สิงหาคม	๒๘.๕๗	๓๔.๒	๒๔.๔	๒๓.๓	๗๕.๗๕	๙๒.๐๖	๕๒.๘๗	๗.๕	๔.๗	๑๙ ส.ค.
กันยายน	๒๗.๐๙	๓๒.๗	๒๓.๙	๒๒.๕	๘๒.๙๒	๙๔.๓๓	๖๑.๗๓	๑๖๓.๙	๓๒.๐	๗ ก.ย.
ตุลาคม	๒๗.๒๙	๓๒.๕	๒๔.๒	๒๒.๘	๘๕.๐๓	๙๕.๙๐	๖๕.๖๕	๓๐๙.๑	๕๘.๕	๕ ต.ค.
พฤศจิกายน	๒๗.๒๙	๓๑.๙	๒๔.๑	๒๒.๘	๘๕.๖๘	๙๖.๓๐	๖๘.๙๗	๓๒๖.๗	๑๒๖.๓	๒ พ.ย.
ธันวาคม	๒๖.๗๔	๓๑.๑	๒๓.๙	๒๒.๗	๘๗.๖๘	๙๖.๙๐	๗๒.๑๓	๓๙๓.๕	๑๕๑.๑	๓ ธ.ค.

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดปัตตานี

๑.๑.๓ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าไม้ สภาพป่าส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานีเป็นป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพรุ มีเนื้อที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ทั้งสิ้น ๙๙,๖๔๘ ไร่ มีป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๕,๙๙๕.๓๗๕ ไร่ มีอุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาตี มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๓,๑๒๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี (อำเภอกะพ้อ เนื้อที่ ๘,๖๐๗ ไร่) จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส และอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๔๘๒ ไร่ ครอบคลุม ๓ จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี (อำเภอโคกโพธิ์ เนื้อที่ ๑๖,๓๑๒.๕๐ ไร่) จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา มีเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าปารังไก่อ

๒) อ่าวปัตตานี เป็นมรดกธรรมชาติที่สำคัญ ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี เศรษฐกิจ สังคม และนิเวศวิทยา เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพสูงแห่งหนึ่งของโลก เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลที่ควรแก่การอนุรักษ์จากองค์การสากลเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรแห่งโลก หรือ IUCN ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี อ่าวปัตตานีถือว่าเป็น “อ่าวประวัติศาสตร์” เนื่องจากปรากฏหลักฐานนักเดินเรือได้ใช้เป็นที่พักหลบลมมรสุม ซ่อมแซมเรือ และเป็นที่ค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าของพ่อค้าชาติต่างๆ มาตั้งแต่สมัยลังกาสุกะจนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๑-๒๒ เมื่อพ่อค้าชาวตะวันตก เช่น โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ สเปน ได้เข้ามาค้าขาย ตั้งสถานีการค้า ทำให้อ่าวปัตตานีมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและมีท่าเรือที่ได้รับความนิยมจากนักเดินเรือมากมายเป็นเวลานาน อ่าวปัตตานีได้อำนวยประโยชน์ให้กับชุมชนชายฝั่งในหลากหลายรูปแบบ เช่น การประมงพื้นบ้าน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทำเทียบเรือ การพักผ่อนเพื่อนันทนาการ การเป็นที่ตั้งเขตอุตสาหกรรม และชุมชนรอบอ่าวปัตตานี

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๒ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
เมือง	๙๖.๘๓๗	๔.๙๙	๐.๐๕	๑๓	๖๖	๒	๙	๑๙
ยะรัง	๑๘๓.๙๕๒	๙.๔๘	๑๕	๑๒	๗๒	๑	๑๒	-
หนองจิก	๒๓๑.๕๒๖	๑๑.๙๓	๘	๑๒	๗๖	๒	๑๑	-
โคกโพธิ์	๓๓๙.๔๑๔	๑๗.๔๙	๒๖	๑๒	๘๒	๓	๑๒	-
ยะหริ่ง	๑๙๖.๘๒๙	๑๐.๑๔	๑๔	๑๘	๘๑	๔	๑๔	-
ปะนาเระ	๑๔๔.๐๕๘	๗.๔๒	๔๓	๑๐	๕๓	๒	๘	-
มายอ	๒๑๖.๑๓๖	๑๑.๑๔	๒๙	๑๓	๕๙	๑	๑๐	-
สายบุรี	๑๗๘.๔๒๔	๙.๒๐	๕๐	๑๑	๖๔	๒	๘	๒๐
ไม้แก่น	๕๕.๒๐๑	๒.๘๔	๖๕	๔	๑๗	-	๓	-
ทุ่งยางแดง	๑๑๔.๙๗๐	๕.๙๓	๔๕	๔	๒๓	-	๔	-
กะพ้อ	๙๓.๘๑๕	๔.๘๓	๖๘	๓	๒๗	-	๓	-
แม่ลาน	๘๙.๑๙๔	๔.๖๐	๓๐	๓	๒๒	-	๓	-
รวม	๑,๙๔๐.๓๕๖	๑๐๐	-	๑๑๕	๖๔๒	๑๗	๙๖	๓๙

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๓ จำนวนประชากรของจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
เมืองปัตตานี	๖๕,๖๒๗	๗๐,๙๗๔	๑๓๖,๖๐๑	๔๖,๐๖๒
โคกโพธิ์	๓๓,๕๕๔	๓๕,๒๔๘	๖๘,๘๐๒	๒๐,๕๘๗
หนองจิก	๔๒,๗๓๔	๓๙,๐๙๔	๘๑,๘๒๘	๒๐,๔๖๑
ปะนาเระ	๒๓,๑๑๗	๒๓,๙๒๑	๔๗,๐๓๘	๑๑,๙๘๖
มายอ	๓๐,๔๓๑	๓๑,๑๒๘	๖๑,๕๕๙	๑๓,๖๘๓
ทุ่งยางแดง	๑๒,๑๒๖	๑๒,๕๖๕	๒๔,๖๙๑	๕,๖๘๒
สายบุรี	๓๔,๖๘๘	๓๖,๑๖๖	๗๐,๘๕๔	๑๗,๕๗๔
ไม้แก่น	๖,๓๘๒	๖,๕๕๙	๑๒,๙๔๑	๓,๓๑๒
ยะหริ่ง	๔๔,๒๘๖	๔๔,๗๔๑	๘๙,๐๒๗	๒๐,๒๕๓
ยะรัง	๔๗,๔๙๓	๔๗,๔๘๙	๙๔,๙๘๒	๒๒,๔๖๓
กะพ้อ	๙,๒๖๙	๙,๕๒๔	๑๘,๗๙๓	๔,๓๖๙
แม่ลาน	๘,๔๘๖	๘,๘๐๓	๑๗,๒๘๙	๔,๓๖๗
รวม	๓๕๘,๑๙๓	๓๖๖,๒๑๒	๗๒๔,๔๐๕	๑๙๐,๗๙๙

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคม

ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานีนับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๖ รองลงมาคือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๑๒.๐๙ และนับถือศาสนาคริสต์/อื่น ๆ ร้อยละ ๐.๓๕ มีมัสยิด ๗๑๗ แห่ง บาลาเซาะ ๗๓๒ แห่ง วัด ๗๖ แห่ง ที่พักสงฆ์ ๘ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๖ แห่ง

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง ปัตตานีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑,๐๕๕ กิโลเมตร สามารถเดินทางสู่จังหวัดปัตตานีได้หลายวิธี ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน

- **ถนน** ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงปัตตานี ๓๔๒.๘๓๒ กม. ซึ่งเป็นถนนลาดยาง ๓๔๑.๗๓๒ กม. โดยมีถนนสายหลักที่สำคัญเชื่อมต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ ถนนทางหลวงสาย๔๓ เชื่อมต่อกับจังหวัดสงขลา ถนนสาย ๔๐๙,๔๑๐ และ ๔๑๘ เชื่อมต่อกับจังหวัดยะลาและถนนสาย ๔๒ เชื่อมต่อกับจังหวัดนราธิวาส ซึ่งถนนอยู่ในสภาพดีใช้การได้ดีและมีความสะดวกในการสัญจร และถนนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทปัตตานี ๕๘๐.๑๙๒ กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง ๕๗๙.๕๖๐ กิโลเมตร เป็นถนนคอนกรีต ๐.๖๓๒ กิโลเมตร

- **รถไฟ** จังหวัดปัตตานีมีเส้นทางรถไฟวิ่งผ่านที่อำเภอโคกโพธิ์และอำเภอแม่ลาน โดยมีสถานีรถไฟสำหรับบริการ จำนวน ๕ สถานี คือ สถานีรถไฟปัตตานี (สถานีโคกโพธิ์) สถานีนาประดู่ สถานีวัดช้างให้ ป้ายหยุดรถป่าไร่ และสถานีคลองทราย

- **สนามบิน** จังหวัดปัตตานีมีสนามบินพาณิชย์ ๑ แห่ง ขนาดทางวิ่ง ๔๐x๑,๔๐๐ เมตร ซึ่งเป็นสนามบินขนาดกลาง อยู่ที่อำเภอหนองจิก ปัจจุบันใช้ในราชการทหาร สำหรับการเดินทางโดยเครื่องบิน จะใช้ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และท่าอากาศยานจังหวัดนราธิวาส

- **ท่าเทียบเรือ** จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือทางทะเลที่สำคัญตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน ๒ ท่า คือ ท่าเทียบเรือประมงปัตตานีขององค์การสะพานปลา ท่าเทียบเรือชายฝั่งปัตตานีของกรมเจ้าท่า

(เป็นท่าเทียบเรือน้ำลึก) และที่จอดพักเรือของกรมธนารักษ์ ซึ่งในอดีตมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีเรือประมงและเรือบรรทุกสินค้าชายฝั่งจากจังหวัดต่างๆ ทั้งภาคใต้และภาคอื่นๆ เข้ามาขนถ่ายสัตว์น้ำ และขนถ่ายสินค้า ตลอดจนจอดพักเรือ ปัจจุบันเกิดปัญหาการตื้นเขินของร่องน้ำทำให้เรือบรรทุกสินค้า และเรือประมงขนาด ๑๘๐ ตันกรอส ไม่สามารถเข้าเทียบท่าได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

จังหวัดปัตตานีมีสำนักงานการไฟฟ้า ๒ สำนักงาน คือ ๑) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดปัตตานี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี ยะรัง ยะหริ่ง โคกโพธิ์ หนองจิก และแม่ลาน และ ๒) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสายบุรี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอสายบุรี ปะนาละ มายอ ทูงยางแดง ไม้แก่น กะพ้อ มีที่ทำการไฟฟ้าทั้งหมด ๑๒ แห่ง ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ใช้กระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น ๔๖๔,๒๗๘,๙๑๙ หน่วย และมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๑๓๔,๙๖๙ ราย มีการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟภ.ปัตตานี จำนวน ๔๑๒,๖๔๔,๘๓๘.๘๓ หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๑๑๕,๗๕๕ ราย และการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟอ.สายบุรี จำนวน ๑๐๖,๘๕๐,๖๓๕.๘๘ หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๖๓,๑๘๕ ราย

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

มีด่านศุลกากร ๑ แห่ง ประเภทท่าเรือ ตั้งอยู่ที่ริมปากแม่น้ำปัตตานี ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี ไม่มีด่านกักกันสัตว์ แต่มีจุดตรวจสัตว์ซากสัตว์ ๑ แห่ง ที่ตั้ง ๑๕๗/๕ ต.บ่อทอง อ.หนองจิก มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มูลค่า ๔๘,๕๔๙ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๖.๖๗ เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศขยายตัวร้อยละ ๕.๖๘ เมื่อเทียบกับปีก่อน ปัตตานีจัดอยู่ลำดับที่ ๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน รองจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สงขลา แต่มีมูลค่าสูงกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา นราธิวาส และสตูล และเป็นลำดับที่ ๙ ใน ๑๔ จังหวัด ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานีเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) มีค่าเฉลี่ย ๗๕,๖๙๗ บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๘ เมื่อเทียบกับปีก่อน ต่ำกว่าระดับประเทศและระดับภาค ที่มีค่าเฉลี่ย ๒๓๖,๘๑๕ บาท และ ๑๕๔,๓๗๖ บาท ตามลำดับ

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ ราคาประจำปีเท่ากับ ๔๘,๕๔๙ ล้านบาท โดยสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ ลำดับแรกเรียงจากมูลค่าสูงสุด คือ

- สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มีมูลค่า ๑๒,๐๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘
- สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ มีมูลค่า ๘,๘๔๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๓
- สาขาการศึกษา มีมูลค่า ๗,๓๖๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๖
- สาขาการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ มีมูลค่า ๕,๕๔๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๒
- สาขาการผลิต มีมูลค่า ๔,๙๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๑

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ แรงงาน จังหวัดปัตตานีมีประชากรผู้มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๔๖๑,๗๓๑ คน และเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๒๙๙,๗๕๐ คน เป็นชาย จำนวน ๑๖๙,๕๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๗ เป็นหญิง จำนวน ๑๓๐,๑๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔๓ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ส่วนกำลังแรงงานปัจจุบันมีจำนวน ๒๙๙,๑๐๓ คน โดยแยกเป็น

๑) ผู้มีงานทำ จำนวน ๒๙๓,๘๓๘ คน เป็นชาย จำนวน ๑๖๗,๕๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐๓ และเป็นหญิง จำนวน ๑๒๖,๒๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙๗

๒) ผู้ว่างงาน จำนวน ๕,๒๖๕ คน หรือร้อยละ ๑.๗๖ ของกำลังแรงงานปัจจุบัน ในจำนวนนี้เป็นชาย จำนวน ๑,๖๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๕ หญิง จำนวน ๓,๖๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๑ ของกำลังแรงงานปัจจุบัน

๓) ส่วนกำลังแรงงานที่เป็นผู้รอฤดูกาลมีจำนวน ๘๖๓ คน หรือร้อยละ ๐.๒๙

๑.๖.๒ การท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดปัตตานี มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๒๘๑,๙๘๘ คน (ที่พักค้างและไม่พักค้าง) รายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๑,๐๖๓.๑๖ ล้านบาท ซึ่งเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๐ พบว่านักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวน ๙,๒๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๙ รายได้เพิ่มขึ้น ๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๓ เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุกและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวโน้มการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีจากข้อมูลท่องเที่ยวจะเห็นว่ามีแนวโน้มนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี

- **แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม** ปัตตานีมีมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าศึกษามากมาย ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เมืองเก่ากรือเซะ-บานา วังเก่าสมัย ๗ หัวเมือง กริชสกุลช่างปัตตานี จิตรกรรมบนเรือกอลและ (นาวาแห่งจิตวิญญาน) จิตรกรรมฝาผนังวัดโบราณที่สวยงามวิจิตร จังหวัดปัตตานียังมีศาสนสถานที่สวยงามทรงคุณค่า ได้แก่ วัดราชบุรณะ หรือ วัดช้างให้ (วัดหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ (มัสยิดคู่พระราชวังโกตาอัสตานา) มัสยิดดาโต๊ะ (มัสยิดร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ) มัสยิดกลางปัตตานี (ที่มีสถาปัตยกรรมคล้ายคลึงทัชมาฮาลในอินเดีย) เป็นต้น

เมืองโบราณยะรัง เป็นชุมชนสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในภาคใต้ ตามหลักฐานเอกสารเชื่อว่าเป็นที่ตั้งของอาณาจักรโบราณ “ลังกาสุกะ” เป็นเมืองโบราณที่มีผังเมืองรูปวงรีขนาดใหญ่ พื้นที่ประมาณ ๙ ตารางกิโลเมตร ลักษณะเมืองมีการสร้างทับซ้อนกันถึง ๓ เมือง คือ เมืองโบราณบ้านวัดเมืองโบราณบ้านจาละ และเมืองโบราณบ้านปราแว

มัสยิดกรือเซะ ตั้งอยู่ริมถนนสายปัตตานี-นราธิวาส สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช คือ ระหว่าง พ.ศ.๒๑๒๑ ถึง ๒๑๓๖ ก่อสร้างเป็นแบบเสากลม ก่ออิฐถือปูนแบบตะวันออกกลาง มีหลังคาโดมซึ่งยังสร้างไม่แล้วเสร็จ

มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ริมถนนสายยะรัง-ปัตตานี ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ.๒๔๙๗ ใช้เวลาก่อสร้างประมาณ ๙ ปี พ.พณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำพิธีเปิดใช้มัสยิดกลางปัตตานี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๖ โครงสร้างมัสยิดมีลักษณะสวยงามยิ่ง ตั้งอยู่บนฐานรูปทรงคล้ายกับวิหารที่ทัชมาฮาลของอินเดีย ตรงกลางเป็นอาคารมียอดโดมขนาดใหญ่และมีโดมบริวาร ๔ ทิศ มีหอคอยอยู่สองข้างสูงเด่นเป็นสง่า และปัจจุบันได้ขยายด้านข้างออกไปทั้ง ๒ ด้าน และสร้างหออาซานพร้อมขยายสระน้ำและที่อาบน้ำละหมาด ทำให้ดูสง่างามยิ่งขึ้น

ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวหรือศาลเลงจูเกียง เป็นศาลที่ประดิษฐานรูปแกะสลักของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว พระหมอบุญพาแม่ทัพบก ตั้งอยู่ที่ถนนอาเนาะรู อำเภอเมืองปัตตานี ทุกๆ ปีในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ จะมีงานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว โดยแห่องค์เจ้าแม่ฯ ไปตามถนนต่างๆ ทั่วเมืองปัตตานี มีการทำพิธีลุยไฟและแห่องค์เจ้าแม่ฯ ลุยน้ำข้ามแม่น้ำปัตตานี ผู้คนที่เลื่อมใสศรัทธาจากทั่วสารทิศจะแห่มาร่วมงานกันคับคั่งทุกปี

วัดช้างให้ หรือวัดราชบุรณะ ตั้งอยู่ริมทางรถไฟสายหาดใหญ่-สุไหงโก-ลก หรือทางรถยนต์สายปัตตานี -นาประดู-ยะลา สร้างขึ้นมากกว่า ๓๐๐ ปี ภายในวิหารมีรูปปั้นหลวงปู่ทวดขนาดเท่าองค์จริงตามประวัติเล่าว่า ท่านได้แสดงปาฏิหาริย์ในครั้งที่เดินทางด้วยสำเภาไปกรุงศรีอยุธยา ระหว่างทางเกิดพายุทำให้อาหารและน้ำดื่มถูกลมพัดตกทะเล ท่านจึงแสดงปาฏิหาริย์หย่อนเท้าลงไปในทะเล น้ำในบริเวณนั้นได้

กลายเป็นน้ำจืด ทำให้ชื่อเสียงขจรขยายไปทั่ว ผู้มานมัสการยังสามารถเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมของสุญปมณฑป
เจดีย์ และหอรบขัง ซึ่งงดงามเป็นอย่างยิ่ง

- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัตตานีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายจากทะเล
จรดขุนเขา อาทิ หาดตะโละกาโปร์ หาดแม่แฝง ที่มีโขดหินเป็นประติมากรรมทางธรรมชาติที่สวยงามและมี
เสน่ห์ แหลมตาชี ซึ่งเป็นแหลมที่สามารถสัมผัสแสงแรกและแสงสุดท้ายของพระอาทิตย์โดยยืนตรงจุดเดียวกัน
ตลอดจนสามารถสัมผัสวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านที่เรียบง่าย สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ปัตตานี
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พิชิตยอดเขาสันกาลาศีรี ณ อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว กิจกรรม
“พายเรือแคนู-ซีลาคัยก ลายกอลและลอดอุโมงค์ธรรมชาติกลางป่าชายเลนยะหริ่ง” ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ
ป่าชายเลนยะหริ่ง

๑.๖.๓ วัฒนธรรม

งานประเพณีและกิจกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ งานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี เทศกาลสงกรานต์น้ำหลวงพุ่มพวดวัดช้างให้ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี
ประเพณีชักพระของอำเภอโคกโพธิ์ ซึ่งจัดในช่วงวันออกพรรษาของทุกปี ส่วนประเพณีของชาวไทยมุสลิม
ประกอบด้วย พิธีการเกิด และการโกนผมไฟ การเข้าสู่หน้ดหรือมาโซะยารี ซึ่งเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งของ
ศาสนาอิสลามที่มุสลิมทุกคนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีชื่อเสียงหลายกิจกรรม
การเล่นพื้นเมืองที่สำคัญ คือ ดิเกิร์ฮูลูหรือลิเกฮูลู ร้องเง็ง มะโย่ง

อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ คือ นาซิดาแม ไก่กอลและ สะเต๊ะเนื้อ ซอลาละพริกหยวก รอยะ
ข้าวย่า โรตีมะตะบะ โรตีปาแย ชาชัก ชัมบูชะ กรือเป๊ะ และบูดู

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๕ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครั้วเรือนเกษตรกร	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)
เมืองปัตตานี	๔๖,๐๖๒	๘,๑๕๓	๑๗.๗๐	๓๒,๖๒๑
โคกโพธิ์	๒๐,๕๘๗	๑๒,๙๙๑	๖๓.๑๐	๔๕,๔๕๓
หนองจิก	๒๐,๔๖๑	๘,๓๖๘	๔๐.๙๐	๖๑,๑๓๔
ปะนาเระ	๑๑,๙๘๖	๗,๑๖๐	๕๙.๗๔	๒๗,๖๒๕
มายอ	๑๓,๖๘๓	๙,๑๗๑	๖๗.๐๒	๓๔,๙๕๕
ทุ่งยางแดง	๕,๖๘๒	๓,๙๓๕	๖๙.๒๕	๑๓,๓๒๔
สายบุรี	๑๗,๕๗๔	๑๐,๑๑๐	๕๗.๕๓	๓๖,๘๒๐
ไม้แก่น	๓,๓๑๒	๒,๕๘๘	๗๘.๑๔	๖,๐๓๘
ยะหริ่ง	๒๐,๒๕๓	๙,๕๕๔	๔๗.๑๗	๓๑,๖๘๓
ยะรัง	๒๒,๔๖๓	๑๒,๘๘๐	๕๗.๓๔	๖๗,๐๗๖
กะพ้อ	๔,๓๖๙	๓,๗๐๑	๘๔.๗๑	๙,๓๕๖
แม่ลาน	๔,๓๖๗	๓,๐๑๙	๖๙.๑๓	๑๓,๙๕๐
รวม	๑๙๐,๗๙๙	๙๑,๖๓๐	๔๘.๐๒	๓๘๐,๐๓๓

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร จังหวัดปัตตานีมีเนื้อที่ถือครองการเกษตร จำนวน ๗๕๘,๔๓๗ ไร่ เป็นเนื้อที่ทำการเกษตรจริง จำนวน ๖๒๐,๐๔๗ ไร่ แบ่งเป็นเนื้อที่ปลูกข้าว ๙๓,๘๘๖ ไร่ ไม้ผล ๓๙,๔๓๕ ไร่ ไม้ยืนต้น ๔๒๑,๗๙๐ ไร่ พืชไร่ ๕,๙๔๕ ไร่ พืชผัก ๕,๒๘๒ ไร่ เนื้อที่ทำการเกษตรอื่นๆ ๕๓,๗๐๙ ไร่ และมีเนื้อที่ถือครองการเกษตรที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ๑๓๘,๓๙๐ ไร่

ตารางที่ ๖ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดปัตตานี

อำเภอ	เนื้อที่ถือครองการเกษตร (ไร่)	ข้าว (ไร่)	ไม้ผล (ไร่)	ไม้ยืนต้น (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	เนื้อที่ทำการเกษตรอื่นๆ (ไร่)
เมืองปัตตานี	๓๘,๙๗๗	๓,๘๗๒	๑,๒๖๙	๕,๘๖๓	๗๗๕	๑,๑๓๐	๑๐,๘๘๐
โคกโพธิ์	๑๐๘,๔๗๔	๑๓,๓๐๔	๗,๒๗๙	๗๙,๕๙๕	๘๖๕	๑,๐๔๔	๕,๐๒๕
มายอ	๘๖,๕๖๘	๑๔,๕๕๘	๔,๐๙๙	๔๕,๗๖๙	๒๕๗	๒๒๕	๔๗๒
หนองจิก	๘๐,๙๖๙	๖,๖๕๑	๒,๒๕๓	๓๒,๗๙๑	๒๗๖	๑๗๐	๑๔,๑๔๑
ปะนาเระ	๔๑,๒๙๒	๑๖,๕๕๘	๖๓๐	๑๙,๘๘๑	๘๒๖	๑๓๕	๑,๕๒๔
สายบุรี	๗๕,๗๗๒	๘,๕๙๑	๗,๖๕๐	๔๕,๘๕๗	๖๗๘	๕๙๑	๓,๓๒๗
ยะรัง	๘๑,๗๖๗	๕,๔๘๗	๔,๒๗๖	๕๖,๔๓๘	๑๙๗	๓๙๕	๒,๖๐๗
ยะหริ่ง	๖๘,๕๙๕	๑๒,๓๓๖	๘๙๕	๒๒,๗๐๐	๕๒๑	๗๗๔	๑๐,๔๐๒
ไม้แก่น	๒๒,๕๑๓	๒,๑๙๐	๑,๕๐๐	๙,๕๕๐	๔๓๐	๑๓๐	๒,๖๔๕
ทุ่งยางแดง	๕๖,๐๔๕	๒,๔๑๙	๑,๔๙๕	๓๕,๒๓๒	๕๖๗	๓๐๔	๑,๙๐๒
แม่ลาน	๔๒,๙๔๕	๓,๖๘๘	๓,๐๒๔	๒๙,๔๖๖	๘๗	๒๕๔	๖๖๐
กะพ้อ	๕๔,๕๓๐	๔,๒๓๒	๕,๐๖๕	๓๘,๖๔๘	๔๖๖	๑๓๐	๑๘๐
รวม	๗๕๘,๔๓๗	๙๓,๘๘๖	๓๙,๔๓๕	๔๒๑,๗๙๐	๕,๙๔๕	๕,๒๘๒	๕๓,๗๐๙

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ โครงการเขื่อนปัตตานีของกรมชลประทาน ซึ่งเป็นเขื่อนทดน้ำเพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร มีบานระบายน้ำ จำนวน ๗ ช่อง สามารถระบายน้ำสูงสุดได้ ๑,๗๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำการบริหารจัดการน้ำร่วมกับเขื่อนเก็บกักน้ำบางกลางของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ในการจัดสรรน้ำในลุ่มน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค และการรักษาสภาพแวดล้อม ให้กับพื้นที่ทางการเกษตรของจังหวัดปัตตานี ประมาณ ๓๘๓,๘๒๒ ไร่

แหล่งน้ำขนาดกลาง ๑ แห่ง คือ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำสายบุรีตอนล่างเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีเนื้อที่ชลประทาน ๔๙,๕๑๔ ไร่

แหล่งน้ำขนาดเล็ก จำนวน ๗๘ แห่ง เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ชลประทาน ๘,๐๕๐ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

๑) แม่น้ำ จังหวัดปัตตานีมีแม่น้ำ ๒ สาย ได้แก่

- แม่น้ำปัตตานี มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรีบริเวณรอยต่อ เขตแดนประเทศไทย - มาเลเซีย ในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไหลจากทางทิศใต้ไปทางทิศเหนือ ผ่านอำเภอเบตง ธารโต บันนังสตา กรงปินัง

- แม่น้ำสายบุรี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ในเขตอำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส มีความยาวประมาณ ๑๘๖ กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอจะนะ ศรีสาคร รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน

จังหวัดยะลา ไหลลงสู่ทะเล ที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๔,๖๐๐ ตารางกิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปี ใช้ประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม

๒) คลอง

- คลอง D๑ (คลองท่าเรือ) เป็นคลองที่กรมชลประทานได้พัฒนาชุดคลองเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ โดยเพิ่มเพิ่มความยาวจากต้นน้ำที่บ้านห้วยน้ำเย็น ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก ไปยังบ้านควนโนรี ตำบลควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ เพื่อให้รับน้ำจากบริเวณต้นน้ำได้มากขึ้น มีความยาว ๔๒ กิโลเมตร ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอโคกโพธิ์ ลงสู่ทะเลที่บ้านท่ายามู อำเภอหนองจิก สภาพลำน้ำมีคลองสาขาย่อยหลายสาขาทำให้มีน้ำตลอดปี

- คลอง D๒ (คลองบางเขา) เดิมต้นน้ำอยู่บริเวณบ้านปะแดลา ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก กรมชลประทานได้พัฒนาชุดคลองเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ และเพิ่มความยาวไปทางต้นน้ำที่บ้านทองหลา ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ผ่านอำเภอหนองจิก เข้าไปรวมกับคลองกาแล และคลองท่ายามู ลงทะเลที่บ้านต้นหยงเปาว์ เป็นคลองที่มีน้ำตลอดปี ใช้ในการเกษตรกรรม และการประมง ในอดีตสองฝั่งคลองเป็นอยู่อาศัยที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี

- คลองต้นหยง ต้นน้ำอยู่ที่เขาบูเกะกาบอ และเขาหินขาวที่บ้านน้ำใส ตำบลลูโบะยีไร อำเภอมายอ ได้รับการพัฒนาจากกรมชลประทาน ทำการชุดคลองเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ เรียกว่าคลอง D๓ มีความยาวประมาณ ๕๓ กิโลเมตร ไหลไปทางทิศเหนือไปตามคลองน้ำใสเดิม รวมกับคลองเข้าวัง ผ่านตัวอำเภอมายอ ไปรวมกับคลองกระเสาะ ที่บ้านถนน ตำบลถนน ไหลผ่านบ้านโต๊ะกอต้า บ้านต้นหยงตาลอ แล้วรวมกับคลองสาบัน ไหลเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลลงคลองยามู และไปลงทะเลที่อ่าวบางปู บ้านตาโละอาโห อำเภอยะหริ่ง

- คลองตุง หรือคลองหนองจิก ต้นน้ำแยกจากแม่น้ำปัตตานี ที่ตำบลยาปี อำเภอหนองจิก ไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือผ่านตำบลลิปะสะโง เกาะเปาะ และตุง ไหลออกทะเลที่ตำบลบางตาวา อำเภอหนองจิก ปัจจุบันสภาพคลองตื้นเขิน เนื่องจากน้ำเปลี่ยนทิศทาง ทำให้น้ำเค็มรุกล้ำเข้ามามาก กรมชลประทานได้ทำโครงการป้องกันน้ำเค็ม โดยสร้างประตูระบายน้ำที่บ้านตุงป้องกันไว้เพื่อให้สามารถใช้น้ำจืดเพื่อการเกษตรกรรมได้

- คลองใหม่ (คลองสุโหงบารู) เป็นการชุดเชื่อมแม่น้ำปัตตานีในสมัยการปกครอง ๗ หัวเมือง เนื่องจากลำน้ำปัตตานีเดิมเมื่อไหลผ่านถึงบ้านปริกก็จะไหลวกกลับไปยังอำเภอหนองจิก แล้วจึงแยกมาออกที่บ้านอาเนาะบุโละ ตำบลยะรัง สู่ปากน้ำเมืองปัตตานี ดังนั้นเรือที่มาจากชายฝั่งเมืองปัตตานีต้องผ่านด่านภาษีของหนองจิก เรือเหล่านี้ต้องเสียภาษีให้แก่เมืองหนองจิก ทำให้เมืองปัตตานีขาดผลประโยชน์ในการเก็บภาษี เจ้าเมืองปัตตานีสมัยนั้นจึงสั่งให้ชุดคลองลัดขึ้นตรงบ้านคลองใหม่สู่ตำบลยะรัง เขตพื้นที่เมืองปัตตานี ความยาว ๗ กิโลเมตร

- คลองปาเราะและคลองกรือเซะ คลองกรือเซะมีต้นน้ำแยกมาจากคลองมานิง ที่บ้านปาแดบองอ ตำบลตะลูโบะ ไหลขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านบ้านจือโระ ตำบลบานา และบ้านกรือเซะ ตำบลต้นหยงลูโละ ส่วนคลองปาเราะ มีต้นน้ำมาจากอำเภอยะรัง ไหลผ่านตำบลกะมียอ โดยไหลมารวมกันที่บ้านดี ตำบลบาราโหม และออกสู่ทะเลที่อ่าวปัตตานี

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒

ยางพารา

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๓๕๖,๖๙๐	๓๔๕,๗๔๕	๓๔๓,๕๙๒	ลดลง ๐.๖๒
ผลผลิต (ตัน)	๗๔,๓๕๑.๒๘	๗๘,๘๓๑.๐๘	๗๘,๐๘๒.๗๕	ลดลง ๐.๙๕
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๒๓๕.๕๘	๒๒๕.๖๗	๒๒๕.๑๖	ลดลง ๐.๒๑
ราคา (บาท/กก.)	๔๘.๐๐	๔๕.๘๖	๔๕.๕๔	ลดลง ๐.๗๐
มูลค่า (ล้านบาท)	๓,๕๖๘.๘๖	๓,๖๑๕.๐๑	๓,๕๔๔.๒๒	ลดลง ๑.๙๖

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๓๔๓,๕๙๒ ไร่ ลดลงร้อยละ ๐.๖๒ ผลผลิตจำนวน ๗๘,๐๘๒.๗๕ ตัน ลดลงร้อยละ ๐.๙๕ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๒๕.๑๖ กิโลกรัม ลดลง ร้อยละ ๐.๒๑ ราคา ๔๕.๕๔ บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๐.๗๐ มูลค่ารวม ๓,๕๔๔.๒๒ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๑.๙๖

ข้าวนาปี

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๘๒,๙๗๓	๗๖,๐๕๐	๗๔,๗๘๑	ลดลง ๑.๖๗
ผลผลิต (ตัน)	๓๐,๔๓๒.๕๖	๓๔,๘๓๗.๑๒	๓๓,๙๐๓.๘๖	ลดลง ๒.๖๘
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๓๗๐.๐๐	๔๕๐.๐๘	๔๕๕.๖๕	เพิ่มขึ้น ๑.๒๔
ราคา (บาท/กก.)	๘.๔๘	๘.๕๓	๑๐.๒๒	เพิ่มขึ้น ๑๙.๘๑
มูลค่า (ล้านบาท)	๒๖๑.๐๓	๒๙๙.๑๐	๓๔๕.๙๒	เพิ่มขึ้น ๑๕.๖๕

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๗๔,๗๘๑ ไร่ ลดลงร้อยละ ๑.๖๗ ผลผลิตจำนวน ๓๓,๙๐๓.๘๖ ตัน ลดลงร้อยละ ๒.๖๘ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๕๕.๖๕ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒๔ ราคา ๑๐.๒๒ บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๙.๘๑ มูลค่ารวม ๓๔๕.๙๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕.๖๕

ข้าวนาปรัง

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑๔,๕๒๓	๑๕,๕๕๑	๑๙,๑๐๕	เพิ่มขึ้น ๒๒.๘๕
ผลผลิต (ตัน)	๖,๕๘๕	๗,๖๓๖.๑๕	๑๑,๐๓๕.๕๘	เพิ่มขึ้น ๔๔.๕๒
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๔๕๓	๕๑๖	๕๕๑	เพิ่มขึ้น ๖.๗๘
ราคา (บาท/กก.)	๘.๘๙	๙.๐๙	๑๐.๐๗	เพิ่มขึ้น ๑๐.๗๘
มูลค่า (ล้านบาท)	๗๙.๙๖	๖๙.๘๘	๑๑๑.๗๕	เพิ่มขึ้น ๕๙.๙๒

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๑๙,๑๐๕ ไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๒.๘๕ ผลผลิตจำนวน ๑๑,๐๓๕.๕๘ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๔.๕๒ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๕๕๑ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๗๘ ราคา ๑๐.๐๗บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๗๘ มูลค่ารวม ๑๑๑.๗๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๙.๙๒

ปาล์มน้ำมัน

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑๙,๓๖๘	๑๙,๓๖๘	๒๑,๘๓๙	เพิ่มขึ้น ๑๒.๗๖
ผลผลิต (ตัน)	๓๓,๐๐๒.๒๕	๒๙,๐๕๗.๐๒	๔๖,๑๘๕.๓๐	เพิ่มขึ้น ๕๘.๙๕
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๒,๐๑๔	๒,๐๔๘	๒,๑๘๘	เพิ่มขึ้น ๖.๘๔
ราคา (บาท/กก.)	๔.๐๙	๔.๐๙	๓.๑๒	ลดลง ๒๓.๗๒
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๓๔.๙๘	๑๓๔.๙๘	๑๓๖.๐๑	เพิ่มขึ้น ๓๐.๔๐

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๒๑,๘๓๙ ไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๒.๗๖ ผลผลิตจำนวน ๔๖,๑๘๕.๓๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๘.๙๕ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒,๑๘๘ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘๔ ราคา ๓.๑๒บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๒๓.๗๒ มูลค่ารวม ๑๗๖.๐๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๐.๔๐

มะพร้าวแก่

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๕๓,๘๖๕	๕๒,๒๒๕	๕๕,๐๐๖	เพิ่มขึ้น ๕.๓๓
ผลผลิต (ตัน)	๕๒,๐๗๕.๗๕	๕๐,๘๘๘.๔๑	๕๑,๔๔๗.๗๕	เพิ่มขึ้น ๑.๐๘
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๑,๐๔๘	๑,๐๓๘	๑,๐๒๐	ลดลง ๑.๘๓
ราคา (บาท/กก.)	๑๑.๔๙	๗.๙๓	๕.๐๙	ลดลง ๓๕.๘๑
มูลค่า (ล้านบาท)	๖๐๒.๑๓	๖๐๒.๑๓	๒๖๑.๙๕	ลดลง ๕๖.๕๐

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๕๕,๐๐๖ ไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕.๓๓ ผลผลิตจำนวน ๕๑,๔๔๗.๗๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐๘ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๑,๐๒๐ กิโลกรัม ลดลง ร้อยละ ๑.๘๓ ราคา ๕.๐๙ บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๓๕.๘๑ มูลค่ารวม ๒๖๑.๙๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๖.๕๐

ทุเรียน

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๙,๖๕๒	๙,๖๕๒	๙,๘๑๙	เพิ่มขึ้น ๑.๗๓
ผลผลิต (ตัน)	๓,๘๘๐.๔๐	๓,๘๑๙.๐๑	๔,๑๗๘.๓๖	เพิ่มขึ้น ๙.๔๑
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๔๕๖	๔๔๘	๕๗๐	เพิ่มขึ้น ๒๗.๒๓
ราคา (บาท/กก.)	๔๖.๑๗	๕๓.๘๓	๕๔.๔๔	เพิ่มขึ้น ๑.๑๓
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๘๖.๒๑	๒๑๙.๐๖	๓๒๓.๗๘	เพิ่มขึ้น ๔๗.๘๐

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๙,๘๑๙ไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๗๓ ผลผลิตจำนวน ๔,๑๗๘.๓๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๔๑ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๕๗๐ กิโลกรัม เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๗.๒๓ ราคา ๕๔.๔๔ บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๑๓ มูลค่ารวม ๓๒๓.๗๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๗.๘๐

ลองกอง

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑๕,๕๔๙	๑๕,๕๐๙	๑๔,๑๔๒	ลดลง ๘.๘๑
ผลผลิต (ตัน)	๗,๐๖๓.๓๒	๖,๙๖๑.๙๓	๖,๑๒๓.๖๕	ลดลง ๑๒.๐๔
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๔๐๑.๖๗	๔๐๒.๘๓	๔๔๔.๐๒	เพิ่มขึ้น ๑๐.๒๓
ราคา (บาท/กก.)	๒๕.๒๐	๒๕.๒๐	๒๓.๓๒	ลดลง ๗.๔๖
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๗๘.๕๑	๑๗๖.๓๘	๑๓๙.๐๔	ลดลง ๒๑.๑๗

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๑๔,๑๔๒ ไร่ ลดลง ร้อยละ ๘.๘๑ ผลผลิตจำนวน ๖,๑๒๓.๖๕ ลดลงร้อยละ ๑๒.๐๔ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๔๔.๐๒ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๒๓ ราคา ๒๓.๓๒ บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๗.๔๖ มูลค่ารวม ๑๓๙.๐๔ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๒๑.๑๗

เงาะ

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑,๖๓๙	๑,๖๓๙	๑,๖๔๓	เพิ่มขึ้น ๐.๒๔
ผลผลิต (ตัน)	๖๓๒.๒๓	๖๒๒.๒๒	๖๓๘.๖๘	เพิ่มขึ้น ๒.๖๕
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๓๖๙	๓๕๗	๔๐๐	เพิ่มขึ้น ๑๒.๐๔
ราคา (บาท/กก.)	๑๓.๐๗	๑๑.๙๘	๑๒.๕๓	ลดลง ๔.๕๙
มูลค่า (ล้านบาท)	๘.๕๘	๘.๔๖	๗.๘๘	ลดลง ๖.๘๖

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๑,๖๔๓ ไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๒๔ ผลผลิตจำนวน ๖๓๘.๖๘ ลดลงร้อยละ ๒.๖๕ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๐๐ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๐๔ ราคา ๑๒.๕๓ บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๔.๕๙ มูลค่ารวม ๗.๘๘ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๖.๘๖

มังคุด

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ร้อยละของปี ๒๕๖๒
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒,๓๗๓	๒,๓๗๓	๒,๓๗๓	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
ผลผลิต (ตัน)	๑,๐๗๗.๗๑	๑,๐๘๒.๔๕	๑,๐๙๗.๖๘	เพิ่มขึ้น ๑.๔๗
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๔๒๑	๔๑๖	๔๒๑	เพิ่มขึ้น ๑.๒๐
ราคา (บาท/กก.)	๑๒.๖๑	๑๒.๖๑	๑๒.๕๘	ลดลง ๐.๒๔
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๓.๔๑	๑๓.๔๕	๑๓.๖๓	เพิ่มขึ้น ๑.๓๔

ข้อมูลปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ พบว่า เนื้อที่เพาะปลูกคงเดิม จำนวน ๒,๓๗๓ ไร่ ผลผลิตจำนวน ๑,๐๙๗.๖๘ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๔๗ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๒๑ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒๐ ราคา ๑๒.๕๘ บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๐.๒๔ มูลค่ารวม ๑๓.๖๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๓๔

ตารางที่ ๗ สรุปการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒

ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
ยางพารา	๓๗,๒๕๖	๓๔๓,๕๙๒	๓๑๘,๐๗๔	๗๘,๐๘๒.๗๕	๒๔๕.๑๖	๔๕.๕๔	๓,๕๔๔.๒๒
ข้าวนาปี	๑๙,๓๒๙	๗๔,๗๘๑	๗๔,๗๘๑	๓๓,๙๐๓.๘๖	๔๕๕.๖๕	๑๐.๒๒	๓,๕๕.๙๒
ข้าวนาปรัง	๔,๖๔๓	๑๙,๑๐๕	๑๙,๑๐๕	๑๑,๐๓๕.๕๘	๕๕๑	๑๐.๐๗	๑๑๑.๗๕
ปาล์มน้ำมัน	๓,๐๒๔	๒๒,๘๓๙	๑๙,๙๐๖	๔๖,๑๘๕.๓๐	๒,๑๘๘	๓.๑๒	๑๗๖.๐๑
มะพร้าวแก่	๒๔,๕๕๑	๕๕,๐๐๖	๕๐,๔๔๗	๕๑,๔๔๗.๗๕	๑,๐๒๐	๕.๐๙	๒๖๑.๙๕
เงาะ	๒,๔๒๗	๑,๖๔๓	๑,๕๗๑	๖๓๘.๖๘	๔๐๐	๑๒.๕๓	๗.๘๘
ทุเรียน	๔,๗๒๒	๙,๘๑๙	๖,๙๐๒	๔,๑๗๘.๓๖	๕๗๐	๕๔.๔๔	๓๒๓.๗๘
ลองกอง	๑๒,๑๑๒	๑๔,๑๔๒	๑๓,๗๑๓	๖,๑๒๓.๖๕	๔๔๔.๐๒	๒๓.๓๒	๑๓๙.๐๔
มังคุด	๓,๖๐๙	๒,๓๗๓	๒,๓๒๓	๑,๐๙๗.๖๘	๔๒๑	๑๒.๕๘	๑๓.๖๓

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

๒.๔.๒ การปลูกสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

สถานการณ์การเลี้ยงสัตว์ปัจจุบันในจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมปริมาณสัตว์เลี้ยงในปี ๒๕๖๓ มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา อันเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร จึงสนับสนุนให้เกษตรกรเพิ่มปริมาณจำนวนพ่อแม่พันธุ์ เหตุมาจากแรงจูงใจจากภาวะราคาสัตว์สูงขึ้น ควบคู่กับการบริโภคภายในจังหวัดที่มีอัตราสูงขึ้น ทำให้มีการเพิ่มปริมาณสัตว์เลี้ยงมากขึ้น โดยเฉพาะโค แพะ แกะ ไก่เนื้อ ถึงแม้ว่าจะมีการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์อย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ ซึ่งเป็นที่ต้องการของประชาชนแล้วก็ตามก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในจังหวัด ซึ่งมีผลทำให้ต้องนำสัตว์จากต่างจังหวัดเข้ามาในพื้นที่

ปริมาณการเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๓ แบ่งเป็นชนิดสัตว์ที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. โคเนื้อ จำนวน ๖๔,๘๘๙ ตัว มีปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา การเลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้นเนื่องจากราคาโคเนื้อสูงขึ้น จึงส่งเสริมให้มีการเพิ่มปริมาณผลิตสัตว์ โดยใช้วิธีการผสมเทียมซึ่งเป็นการผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ และมีโคเนื้อบางส่วนที่นำเข้ามาในจังหวัดเพื่อจำหน่าย ทำพันธุ์หรือเข้าโรงฆ่าสัตว์เพื่อสนองความต้องการบริโภคในจังหวัด

๒. กระบือ มีปริมาณการเลี้ยง ๑,๖๒๓ ตัว ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีการเลี้ยงเพียงบางพื้นที่เท่านั้น การเลี้ยงกระบือของเกษตรกรเป็นแบบปล่อยทุ่ง ไม่เจาะจงผูก กระบือจะไม่กลับเข้าคอกช่วงเย็นเนื่องจากช่วงที่ผ่านมาเป็นช่วงหน้าแล้ง กระบือจะหาแหล่งน้ำสำหรับการนอน และลักษณะคอกของเกษตรกรจะไม่มั่นคง จึงทำให้การเลี้ยงมีปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

๓. แพะ มีจำนวน ๔๘,๗๐๘ ตัว เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ ปริมาณเลี้ยงแพะเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อเป็นเกษตรกรรายย่อย เกษตรกรที่เลี้ยงพันธุ์แพะเนื้อหรือแพะเนื้อลูกผสมทั่วไป รายละเอียด ๑-๕ ตัว เลี้ยงแบบปล่อยแทะเล็ม โดยใช้พ่อพันธุ์ผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ บางส่วนใช้วิธีผสมเทียม

๔. แกะ มีจำนวน ๑๖,๔๓๑ ตัว มีปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เป็นการเลี้ยงแกะลูกผสมเป็นฝูง โดยมีพ่อพันธุ์คุมฝูง และให้ผลผลิตไม่แน่นอน

๕. สุกร มีจำนวน ๔,๔๔๘ ตัว ปริมาณการเลี้ยงสุกรเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากราคาสุกรมีชีวิตหน้าฟาร์มราคาสูงขึ้น คาดว่าปริมาณการเลี้ยงจะไม่เพิ่มขึ้น คงมีแต่เฉพาะรายที่เลี้ยงอยู่เดิม โดยปรับปริมาณการเลี้ยงให้เข้ากับสถานการณ์ด้านราคาและต้นทุนด้านอาหารสัตว์

๖. ไก่เนื้อ จำนวน ๓๒๗,๐๗๗ ตัว มีปริมาณการเลี้ยงไก่เนื้อเพิ่มขึ้น การผลิตไก่เนื้อในจังหวัดปัตตานีเป็นระบบฟาร์มพันธสัญญา เกษตรกรรายย่อยเป็นผู้ลงทุนสร้างโรงเรือนและเป็นผู้เลี้ยง ผู้ประกอบการเอกชนรับซื้อผลผลิตแบบประกันราคา ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเดิมไม่มีรายใหม่ แต่จะเพิ่มปริมาณการผลิตไก่เนื้อเพื่อตอบสนองตลาดผู้บริโภค

๗. ไก่พื้นเมือง มีจำนวน ๓ ตัว เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ มีปริมาณการเลี้ยงลดลง ในขณะที่รัฐบาลมีการส่งเสริมการเลี้ยงไก่นม และรณรงค์การบริโภคนมเพื่อสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร

๘. ไก่พื้นเมือง มีจำนวน ๗๑๖,๔๙๒ ตัว ปริมาณการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมี ปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เป็นการเลี้ยงแบบปล่อยหลังบ้านเพื่อบริโภคในครัวเรือนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จากการส่งเสริมจากภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีการลงทุนเพื่อขยายผลผลิตทางค้า

๙. เป็ดเทศ มีจำนวน ๒๓๘,๑๒๕ ตัว ปริมาณการเลี้ยงเป็ดเทศเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและเหลือถึงจำหน่าย เป็นเกษตรกรรายเดิม ไม่มีการลงทุนเลี้ยงเชิงการค้า

๑๐. เป็ดไข่ มีจำนวน ๔๔,๒๖๕ ตัว ปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากไข่เป็ดเป็นที่ต้องการบริโภคในพื้นที่ ราคาไม่แปรปรวน เกษตรกรสามารถลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ได้โดยใช้วัสดุที่หาได้ในพื้นที่ เช่น ผลพลอยได้จากการทำการประมง

ตารางที่ ๘ การปลูกรัฐของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
โคเนื้อ	๑๗,๖๘๘	๖๔,๘๘๙
โคนม	๑	๓
กระบือ	๒๐๙	๑,๖๒๓
สุกร	๑๕๕	๔,๔๔๘
ไก่	๓๒,๓๗๒	๑,๐๔๓,๕๖๙
เป็ด	๑๕,๗๔๙	๒๘๒,๓๙๐
แพะ	๙,๖๕๕	๔๘,๗๐๘
แกะ	๓,๗๕๑	๑๖,๔๓๑

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี

๒.๔.๓ การประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ศักยภาพด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ การประมงทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการประมงน้ำจืด

๑) การประมงทะเล จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือซึ่งเรือประมงทะเลขนาดใหญ่สามารถเข้าเทียบท่าได้ นอกจากนี้ยังอยู่ใกล้แหล่งทำการประมงในอ่าวไทยและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศ เรือประมงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จึงหมุนเวียนเข้ามาเทียบท่าจังหวัดปัตตานี เพื่อขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำจำนวนมาก การประมงทะเลประกอบด้วยกลุ่มชาวประมง ๒ กลุ่มใหญ่ คือ

๑.๑) กลุ่มชาวประมงพาณิชย์ จำนวน ๙๙๓ ลำ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี และอำเภอสายบุรีเรือประมงส่วนใหญ่ได้รับอนุญาตให้ทำการประมงพาณิชย์ในการทำประมง เช่น อวนล้อมจับ อวนครอบปลาเกตุ อวนครอบหมึก อวนลาก ลอบ และเบ็ด

ตารางที่ ๙ ปริมาณสัตว์น้ำและมูลค่าของการทำประมงทะเล ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปี	สัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๕๙	๑๕๑,๙๙๔	๙,๕๑๓.๙๘
๒๕๖๐	๗๗,๖๓๒	๒,๗๑๑.๔๗
๒๕๖๑	๙๒,๐๗๓	๓,๕๖๓.๑๘
๒๕๖๒	๑๐๓,๔๑๖	๓,๗๕๔.๖๒
๒๕๖๓	๘๒,๘๙๑	๒,๘๘๐.๓๐
รวม	๕๐๘,๐๐๖	๒๒,๔๒๓.๕๕

ที่มา สถิติ กรมประมง

ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือปัตตานี ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ จำนวน ๘๒,๘๙๑ เมตริกตัน มูลค่า ๒,๘๘๐.๓๐ ล้านบาท ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่า ลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒๐,๕๒๕ เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๕ มีมูลค่าลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๘๗๔.๓๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๙

๑.๒) กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านที่ได้รับการจัดทะเบียนและต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี จำนวน ๓,๐๒๙ ลำ ส่วนใหญ่กระจายอยู่ตามชายฝั่งทะเลในพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี หนองจิก สายบุรี ไม้แก่น ยะหริ่ง และปะนาเระ ชาวประมงพื้นบ้านส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือประมงได้แก่ อวนลอยปลาทุ อวนลอยปลาเกตุ อวนลอยกุ้ง อวนจมปู ตกหมึก และเบ็ด

๒) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สามารถสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรและอาชีพที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยงกันมาก คือ กุ้งทะเล และปลากะพงขาว

๒.๑) การเลี้ยงกุ้งทะเล มีฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลจากการขึ้นทะเบียนกับกรมประมง ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ จำนวน ๙๔ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม ๑,๗๓๔.๓๗ ไร่ เป็นฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ๖ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม ๒๒๙ ไร่ และฟาร์มเลี้ยงกุ้งขาว จำนวน ๘๘ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง ๑,๕๐๕.๓๗ ไร่ มีการเลี้ยงมากที่สุดในเขตอำเภอ ยะหริ่ง จำนวน ๔๒ ฟาร์ม และอำเภอหนองจิก จำนวน ๓๓ ฟาร์ม ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเล รวมทั้งสิ้น ๒,๔๒๓.๑๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๓๖๘ ล้านบาท แยกเป็น ผลผลิตกุ้งกุลาดำ ๑๘.๙๐ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๓.๖๖ ล้านบาท เป็นผลผลิตกุ้งขาว ๒,๔๐๔.๒๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๓๖๔.๓๔ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๐ การเลี้ยงกุ้งทะเลของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่การเลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
กุ้งกุลาดำ	๖	๒๒๙.๐๐	๑๘.๙๐	๓.๖๖
กุ้งขาว	๘๘	๑,๕๐๕.๓๗	๒,๔๐๔.๒๙	๓๖๔.๓๔
รวม	๙๔	๑,๗๓๔.๓๗	๒,๔๒๓.๑๙	๓๖๘.๐๐

ที่มา สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี

๒.๒) การเลี้ยงปลาชายฝั่ง ปี ๒๕๖๓ จังหวัดปัตตานีมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชายฝั่ง มีจำนวน ๓๐๑ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๒๒๔.๒๔ ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการเลี้ยงปลาในกระชัง มีจำนวนน้อยที่เลี้ยงปลาชายฝั่งในบ่อดิน อำเภอที่มีจำนวนกระชังเลี้ยงมากที่สุด คืออำเภอสายบุรี จำนวน ๑๕๐ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๗.๗๑ ไร่ รองลงมาอำเภอยะหริ่ง จำนวน ๑๐๒ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๑๐๔.๙๙ ไร่

๓) ประมงน้ำจืด นอกจากประมงทะเลและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การประมงน้ำจืดก็มีความสำคัญกับเกษตรกรในจังหวัดปัตตานี ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โดยเฉพาะกับเกษตรกรที่ไม่ได้อยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำจืดซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการเกษตรสร้างผลผลิตปลาน้ำจืดให้กับเกษตรกรน้ำจืดให้กับเกษตรกรในการจับสัตว์น้ำมาใช้บริโภคในครัวเรือนซึ่งเหลือจากการบริโภคก็สามารถจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ของครอบครัวอีกทางหนึ่ง จังหวัดปัตตานีมีฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำจืดรวม ๑,๙๙๐ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม ๑,๓๕๓.๑๖ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดที่ท้องที่อำเภอโคกโพธิ์จำนวน ๕๐๐ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม ๒๙๕.๔๐ ไร่ อำเภอหนองจิก จำนวน ๒๕๓ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม ๓๕๖.๗๑ ไร่

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
ส้มโอบูโก	๑๒	๑๙

ที่มา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
เกษตรอินทรีย์			
ข้าว	๕๐	๕๐	๑๗๕
พืชผัก	๓	๓	๓
GAP			
ข้าว	๒๓๘	๒๓๘	๙๗๖
ทุเรียน	๑๒๗	๑๒๗	๒๘๑.๑๕
มังคุด	๗	๗	๑๙.๕๐
กระเจียบเขียว	๑	๑	๐.๒๕
ข้าวโพดฝักอ่อน	๒	๒	๐.๗๕
ส้มโอ	๓๔	๓๔	๖๘
พริก	๕	๕	๒.๕๐
มะพร้าวอ่อน	๒๑	๒๑	๗๓.๕๐
ลองกอง	๒๘	๒๘	๕๑.๒๕
กะหล่ำ	๓	๖	๑.๗๕
ถั่ว	๔	๕	๒
มะเขือ	๓	๔	๑.๕
แตง	๑๑	๑๒	๖.๒๕
ข้าวโพดหวาน	๓	๓	๑.๗๕
กล้วย	๑	๒	๖
สินค้าประมง	๒๙๒	๒๙๒	๑,๕๖๕
อื่นๆ	๔๗	๕๗	๑,๘๗๙.๗๕

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ตารางที่ ๑๓ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
๑. ปลาเกลือเค็ม	กลุ่มโอริงป็นตัย บ้านต้นหยงเปาว์	ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากใน ประเทศ	ให้ความรู้/เทคนิควิธีการ ผลิต/การพัฒนาบรรจุภัณฑ์
๒. ข้าวเกรียบปลา	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดาโต๊ะ	ร้านจำหน่ายของฝาก, ตัวแทนจำหน่ายในประเทศ	การพัฒนาคุณภาพให้ได้ มาตรฐาน
๓. ข้าวเกรียบปลาทุ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบุหงารายา	ร้านจำหน่ายของฝาก, ตลาด ออนไลน์,ออกร้านจำหน่าย ,ห้าง Modern Trade	การพัฒนาคุณภาพให้ได้ มาตรฐาน
๔. ลูกหยีแปรรูป	ลูกหยีแม่เลื่อน	ร้านจำหน่ายของฝาก, ตลาด ออนไลน์,ออกร้านจำหน่าย ,ห้าง Modern Trade	ให้ความรู้/เทคนิควิธีการ ผลิต/บรรจุภัณฑ์
๕. ข้าวเกรียบปลา	กลุ่มผลิตข้าวเกรียบปลาซีริน	หน้าร้านจำหน่าย, ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากใน ประเทศ	ให้ความรู้/เทคนิควิธีการ ผลิต/บรรจุภัณฑ์

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
๖. ผ้าบาติก	บาติกเดอนารา	หน้าร้าน,ตัวแทนจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ, ออกร้านจำหน่าย, online	ให้ความรู้แนะนำการรวมกลุ่ม/การจัดการด้านสหกรณ์
๗. ผลิตภัณฑ์ธัญพืชแปรรูป	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเกตุ	หน้าร้านจำหน่าย, ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากในประเทศ, ตัวแทนจำหน่ายในประเทศ, ส่งจำหน่ายร้านค้าทั่วไป	ให้ความรู้/เทคนิควิธีการผลิต/บรรจุภัณฑ์
๘. ปลาทุบปรุงรส	กลุ่มประมงพื้นบ้านบูดี	ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากในประเทศ, online	ให้ความรู้/สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม
๙. ชุดข้าวยาพร้อมปรุง	ยี่เซ็ง สายบุรี	หน้าร้านจำหน่าย, ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากในประเทศ	ให้ความรู้/เทคนิควิธีการผลิต/บรรจุภัณฑ์
๑๐.ผลิตภัณฑ์กล้วยแปรรูป	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรน้ำตกทรายขาว	ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากในประเทศ, ห้าง Modern Trade	ให้ความรู้/เทคนิควิธีการผลิต/บรรจุภัณฑ์

ที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๑๔ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๔๓	๔๕,๗๓๒
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๒๗	๑๗๕,๓๐๙
รวม	๗๐	๒๒๑,๐๔๑

ที่มา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๑๕ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัด

กลุ่มเกษตรกร (กลุ่ม)	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (กลุ่ม)	กลุ่มยุวเกษตรกร (กลุ่ม)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน (กลุ่ม)
๙	๒๓๕	๑๔๕	๗๗๕

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

ตารางที่ ๑๖ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

อำเภอ	ประเภทอาสาสมัครเกษตรกร													
	เกษตรกรและสหกรณ์	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตรกรหมู่บ้าน	สหกรณ์	ชลประทาน	เศรษฐกิจการเกษตร	ปฏิรูปที่ดิน	ขานาชนน้ำ	ครูยาง	สารวัตรเกษตร
เมืองปัตตานี	๑๓	-	๒	๒๑	๗๓	๕๕	๗๙	๔	๒	๑	-	๔	-	๑๐
โคกโพธิ์	๑๒	๑	๕	๒๓	๙๔	๘๗	๑๐๓	๒	๑๗	๑	-	๕	๔๔	๑๒
หนองจิก	๑๒	-	๑	๑๙	๙๔	๕๘	๑๐๕	๒	๑๓	๑	๑๐	๒	๑๖	๘
ปะนาเระ	๑๐	๓	๘	๑๖	๕๓	๕๑	๖๑	๒	๖	๑	-	๕	๒	๔
มายอ	๑๓	-	๓	๑๖	๖๑	๕๑	๕๔	๓	๑๐	๑	๑๑	๒๓	๒๘	๕
ทุ่งยางแดง	๔	-	๓	๙	๒๖	๒๔	๒๗	๓	-	๑	๗	-	๑๕	๑
สายบุรี	๑๑	-	๖	๒๔	๘๓	๕๘	๘๕	๓	-	๑	๑๓	-	๑๔	๓
ไม้แก่น	๔	-	๓	๙	๑๗	๑๘	๒๖	๔	-	๑	-	-	๒	-
ยะหริ่ง	๑๘	๒	๓	๒๘	๘๙	๖๕	๙๑	๓	๓	๑	-	๑๒	๒	๑๒
ยะรัง	๑๒	-	๗	๙	๗๓	๔๘	๗๗	๒	๖	๑	๑๓	-	๑๕	๑๑
กะพ้อ	๓	-	๓	๖	๒๗	๒๗	๒๗	๒	-	๑	-	-	๑๘	๑
แม่ลาน	๓	-	๔	๘	๒๐	๒๔	๒๓	๒	๒	๑	-	๑	๑๒	๓
รวม	๑๑๕	๖	๔๘	๑๘๘	๗๑๐	๕๖๖	๗๕๘	๓๒	๕๙	๑๒	๕๔	๕๒	๑๖๘	๗๐

ที่มา ระเบียบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกร

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๑๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอ	จำนวน(ราย)
ยะหริ่ง	๑ ราย นางพัชรี โชติรัตน์ ม.๓ ต.ตะโล๊ะ อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี

ที่มา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

๒.๘ Smart Farmer ต้นแบบ

ตารางที่ ๑๘ Smart Farmer ต้นแบบแยกรายอำเภอ

ชื่อ-สกุล	อำเภอ	กิจกรรม
นายบุญคอรี่ สูลง	ไม้แก่น	เกษตรผสมผสาน
นายดาชิง อาแว	ยะหริ่ง	ปลูกมะนาว
นายสมพร ศรีเกิด	โคกโพธิ์	เกษตรผสมผสาน
นายอาหะมะ สาแม	สายบุรี	เกษตรผสมผสาน
นายวาหะ มีสา	ทุ่งยางแดง	เกษตรผสมผสาน
นางสมปอง อัดอินโหน่ง	ปะนาเระ	ปลูกข้าว
นายรอรอแม เจ๊ะโซ	มายอ	เกษตรผสมผสาน
นายมาฮูเซ็น เจ๊ะเบะ	ยะรัง	เกษตรผสมผสาน
นายมะสุกรีย์ แต่แซ	กะพ้อ	เกษตรผสมผสาน
นางปิยมาศ บัวศรี	แม่ลาน	เกษตรผสมผสาน
นายอาสือมิง ยูโซะ	เมืองปัตตานี	เกษตรผสมผสาน
นางสุพิศ วรรณบุรี	หนองจิก	ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๑๙ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำที่เพียงพอต่อการทำการเกษตรของจังหวัด ๒. สภาพภูมิประเทศเหมาะสมแก่การทำเกษตรที่หลากหลาย (เขา ป่า นา ทะเล) ๓. มีอ่าวปัตตานีเป็นแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำ และมีชายฝั่งทะเลยาว ๑๑๖.๔ กม. เหมาะแก่การทำประมง ๔. มีโรงงานแปรรูปยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และทุเรียน ๕. การคมนาคมที่เชื่อมโยงครอบคลุมทั้งทางบกและทางน้ำ ๖. มีสินค้าเกษตรประจำถิ่นที่มีเอกลักษณ์สามารถพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ (ข้าว ส้มโอปูโก ทุเรียนทรายขาว แตงโมทุ่งยางแดง ปลา สลิดดอนนา บูดสายบุรี ข้าวเกรียบ) ๗. มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการประมงเชิงพาณิชย์ เช่น ท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ ทั้งเรือประมงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ซึ่งอยู่ใกล้กับแหล่งทำการประมงในอ่าวไทยและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศ ๘. มีตลาดกลางปศุสัตว์ชายแดนใต้รองรับสินค้าปศุสัตว์ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีแหล่งน้ำแต่ขาดการดูแลบำรุงรักษาในพื้นที่ ๒. เกษตรกรจำนวนมากไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน และมีพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ๓. ใช้พื้นที่การเกษตรไม่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (Zoning, Agri-map) ทำการเกษตรแบบดั้งเดิม เช่น ปลูกยางในที่ลุ่ม เป็นต้น ๔. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ๕. มีกลุ่มเกษตรกรหลากหลาย แต่การบริหารจัดการในของของกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง ๕. การนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนและปรับใช้ทำการเกษตรยังมีน้อย

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	<p>๙. ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๑๐. มีโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดฯ ที่ครอบคลุม เข้มแข็ง เช่น อพก. Coo, Ot, เป็นต้น</p> <p>๑๑ จำนวนหน่วยงานที่ส่งเสริมด้านการเกษตรมีหลากหลายครบถ้วน เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ</p> <p>๑๒. มีการรวมกลุ่มของภาคประชาชนหลากหลายประเภท ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาอาชีพ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน และกลุ่มประมงพื้นบ้าน เป็นต้น</p>	<p>๖. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม/รวมกลุ่มแต่เกษตรกรบางส่วนขาดการบริหารจัดการผลผลิตการตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน</p> <p>๗. จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานในพื้นที่</p> <p>๘. เกษตรกรเข้าสู่วัยสูงอายุ ลูกหลาน/คนรุ่นใหม่สนใจการเกษตรน้อย</p>
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	<p>๑๓. มีการทำการเกษตรหลากหลายรูปแบบโดยมีการวางแผนการผลิต</p> <p>๑๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน</p> <p>๑๕. มีการบูรณาการกระจายความรู้ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสังกัด</p> <p>๑๖. มีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรครอบคลุมทุกด้าน</p>	<p>๙. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีในพื้นที่</p> <p>๑๐. การทำการเกษตรส่วนใหญ่พึ่งพาธรรมชาติ</p> <p>๑๑. ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>๑๒. คุณภาพ/ประสิทธิภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดไม่สามารถแข่งขันในตลาดภายนอกได้</p> <p>๑๓. ต้นทุนการผลิตสูง</p>
บุคลากร (Staff)	<p>๑๗. เกษตรกรมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมานาน ทำให้มีความชำนาญเชี่ยวชาญ ในองค์ความรู้และภูมิปัญญา</p> <p>๑๘. มีเกษตรกรต้นแบบ เช่น Smart Farmer ประชาชนเกษตรกร เป็นต้น</p>	<p>๑๕. เกษตรกรขาดการวางแผน การผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต</p> <p>๑๖. เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาไม่ได้นำไปปฏิบัติ ต่อยอด และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๑๗. ความไม่ต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่เนื่องจากโยกย้ายบ่อย</p> <p>๑๘. เกษตรกรไม่มีกำลังใจในการทำการเกษตร</p>
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	<p>๑๙. เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอาชีพของตนเอง</p> <p>๒๐. มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการพัฒนาการเกษตรจำนวนมาก เช่น โรงงานต้นแบบยางพารา ฟาร์มตัวอย่างฯ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร Smart farmer และศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน เป็นต้น</p> <p>๒๑. มีสถาบันการศึกษา ที่เป็นแหล่งวิจัยด้านการเกษตร เทคโนโลยี นวัตกรรม เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>๑๙. เกษตรกรขาดการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ</p> <p>๒๐. ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๒๒. มีเกษตรกรผู้นำ อาสาสมัครเกษตรกรและสหกรณ์ระดับตำบล อาสาสมัครเกษตรกร, ประมง, ปศุสัตว์ หมอдин ชลประทาน และอื่นๆ ในพื้นที่ ๒๓. เกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการด้านต่างๆ ในการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ ๒๔. มีสถาบันเกษตรกรจำนวนมาก และหลากหลาย	๒๑. เกษตรกรมีความเข้าใจตลาดเคลื่อน/ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด/ขาดการประสานงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ๒๒. เจ้าหน้าที่มีความรู้เฉพาะด้านไม่สามารถให้คำปรึกษา/บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้ครอบคลุมทุกด้าน
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	๒๕. มีประเพณีเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการทำการเกษตรให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรตามเป้าหมาย เช่น ประเพณี สวดนา ลาซัง ข้าวใหม่ปลามัน เปิดหน้ายาง เป็นต้น	๒๓. คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่สนใจอาชีพเกษตรกร/ขาดแรงจูงใจ ๒๔. ไม่ยอมเปลี่ยนแนวคิด ยึดถือความคิดแบบเดิมๆ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๒๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <p>๑. นโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น เกษตรแปลงใหญ่ เป็นต้น</p> <p>๒. การกำหนดมาตรการควบคุมในสินค้าเกษตรบางชนิด</p> <p>๓. รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โครงการเมืองต้นแบบ ฯลฯ</p> <p>๔. การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมที่เอื้อต่อการรองรับการผลิตภาคอุตสาหกรรมเกษตร</p>	<p>๑. การเมืองไม่มีเสถียรภาพ นโยบายการพัฒนาไม่ต่อเนื่อง</p> <p>๒. เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นใจในการลงทุนของภาคเอกชน</p>
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <p>๕. การปรับโครงสร้างหนี้</p> <p>๖. มีสวัสดิการจากรัฐบาล เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น</p> <p>๗. อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ IMT-GT ทำให้มีโอกาสในการพัฒนา</p>	<p>๓. ค่าแรงงานสูง</p> <p>๔. ต้นทุนการผลิตมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสูงขึ้น รวมถึง การขนส่งหรือโลจิสติกส์</p> <p>๕. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ</p> <p>๖. ผลผลิตทางการเกษตรนำเข้ามาจากพื้นที่อื่นปริมาณมากและราคาถูก</p>

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านสังคม</u></p> <p>๘. ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น</p> <p>๙. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น IUU RSPO เกษตรอินทรีย์</p> <p>๑๐. อัตลักษณ์/วิถีชีวิต/การกินอยู่ ของพื้นที่คล้ายคลึงกับประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>๑๑. น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต</p> <p>๑๒. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและกระแสการรักสุขภาพ ทำให้อาหารและสินค้าเพื่อสุขภาพมีการบริโภคสูงขึ้น</p>	<p>๗. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน</p> <p>๘. เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรน้อย</p> <p>๙. สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน</p>
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <p>๑๓. แผนที่เกษตรกรรมเชิงรุก Agri-map, การใช้โดรน</p> <p>๑๔. การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต/สื่อสังคมออนไลน์ Social Media เป็นเครื่องมือทำให้การสื่อสารประชาสัมพันธ์เป็นเรื่องง่าย</p> <p>๑๕. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การก้าวสู่สังคมดิจิทัล และการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น</p>	<p>๑๐. เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว</p>
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p> <p>๑๖. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>๑๗. สิทธิประโยชน์ทางภาษี และอัตราดอกเบี้ยเงินลงทุน สำหรับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เอื้อต่อการลงทุน</p>	<p>๑๑. หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ</p> <p>๑๒. กฎหมายการจ้างงาน</p> <p>๑๓. มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย ระเบียบไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งออกสินค้า เช่น IUU เป็นต้น ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมแปรรูปประมง</p>
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u></p> <p>๑๘. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลาย เช่น ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์</p> <p>๑๙. ระบบนิเวศน์มีความอุดมสมบูรณ์ ตั้งอยู่ติดกับจังหวัดสงขลา เป็นประตูสู่สามจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ไม่ไกลจากด่านชายแดน และสามารถติดต่อประเทศเพื่อนบ้านทางทะเล สามารถเชื่อมโยงด้านการค้าการลงทุน</p>	<p>๑๔. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดภัยพิบัติทางการเกษตร</p> <p>๑๕. สภาพอากาศแปรปรวน ทำให้ผลผลิตไม่ออกตามฤดูกาล</p>

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๒๑ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>กลยุทธ์</p> <ol style="list-style-type: none">มีแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำที่เพียงพอต่อการทำการเกษตรของจังหวัดสภาพภูมิประเทศเหมาะสมแก่การทำเกษตรที่หลากหลาย (เขา ป่า นา ทะเล)มีอ่าวปัตตานีเป็นแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำ และมีชายฝั่งทะเลยาว ๑๑๖.๔ กม. เหมาะแก่การทำประมงมีโรงงานแปรรูปยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และทุเรียนการคมนาคมที่เชื่อมโยงครอบคลุมทั้งทางบกและทางน้ำมีสินค้าเกษตรประจำถิ่นที่มีเอกลักษณ์สามารถพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ (ข้าว ส้มโอปูโก ทุเรียนทรายขาว แดงโมทุ้งยางแดง ปลา สลิดดอนนา บูดสายบุรี ข้าวเกรียบ)มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการประมงเชิงพาณิชย์ เช่น ท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ ทั้งเรือประมงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ซึ่งอยู่ใกล้กับแหล่งทำการประมงในอ่าวไทยและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศมีตลาดกลางปศุสัตว์ชายแดนใต้รองรับสินค้าปศุสัตว์ <p>โครงสร้างขององค์กร</p> <ol style="list-style-type: none">ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดฯ ที่ครอบคลุม เข้มแข็ง เช่น อพท. CoO, OT, เป็นต้นจำนวนหน่วยงานที่ส่งเสริมด้านการเกษตรมีหลากหลายครบถ้วน เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำมีการรวมกลุ่มของภาคประชาชน หลากหลายประเภท ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาอาชีพ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน และกลุ่มประมงพื้นบ้าน เป็นต้น <p>ระบบการปฏิบัติงาน</p> <ol style="list-style-type: none">มีการทำการเกษตรหลากรูปแบบโดยมีการวางแผนการผลิต	<p style="text-align: center;">W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>กลยุทธ์</p> <ol style="list-style-type: none">มีแหล่งน้ำแต่ขาดการดูแลบำรุงรักษาในพื้นที่เกษตรกรจำนวนมากไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน และมีพื้นที่ถือครองขนาดเล็กใช้พื้นที่การเกษตรไม่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (Zoning, Agri-map) ทำการเกษตรแบบดั้งเดิม เช่น ปลูกยางในที่ลุ่ม เป็นต้นเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยมีกลุ่มเกษตรกรหลากหลาย แต่การบริหารจัดการในของกลุ่มยังไม่เข้มแข็งการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนและปรับใช้ทำการเกษตรยังมีน้อย <p>โครงสร้างขององค์กร</p> <ol style="list-style-type: none">เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม/รวมกลุ่ม แต่เกษตรกรบางส่วนขาดการบริหารจัดการผลผลิต การตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานในพื้นที่เกษตรกรเข้าสู่วัยสูงอายุ ลูกหลาน/คนรุ่นใหม่สนใจการเกษตรน้อย <p>ระบบการปฏิบัติงาน</p> <ol style="list-style-type: none">เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีอยู่ในพื้นที่การทำเกษตรส่วนใหญ่พึ่งพาธรรมชาติขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพ/ประสิทธิภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดไม่สามารถแข่งขันในตลาดภายนอกได้ต้นทุนการผลิตสูง
--	---	---

	<p>๑๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน</p> <p>๑๕. มีการบูรณาการกระจายความรู้ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสังกัด</p> <p>๑๖. มีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรครอบคลุมทุกด้าน</p> <p>บุคลากร</p> <p>๑๗. เกษตรกรมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมานาน ทำให้มีความชำนาญเชี่ยวชาญ ในองค์ความรู้และภูมิปัญญา</p> <p>๑๘. มีเกษตรกรต้นแบบ เช่น Smart Farmer ประชาชนเกษตรกร เป็นต้น</p> <p>ทักษะความรู้ความสามารถ</p> <p>๑๙. เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอาชีพของตนเอง</p> <p>๒๐. มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการพัฒนาการเกษตรจำนวนมาก เช่น โรงงานต้นแบบยางพารา ฟาร์มตัวอย่างฯ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร Smart farmer และศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน เป็นต้น</p> <p>๒๑. มีสถาบันการศึกษา ที่เป็นแหล่งวิจัยด้านการเกษตร เทคโนโลยี นวัตกรรม เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี</p> <p>รูปแบบการบริหารจัดการ</p> <p>๒๒. มีเกษตรกรผู้นำ อาสาสมัครเกษตรกรและสหกรณ์ระดับตำบล อาสาสมัครเกษตร, ประมง, ปศุสัตว์ หมอдин ชลประทาน และอื่นๆ ในพื้นที่</p> <p>๒๓. เกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานต่างๆ ในการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่</p> <p>๒๔. มีสถาบันเกษตรกรจำนวนมาก และหลากหลาย</p> <p>ค่านิยมร่วม</p> <p>๒๕. มีประเพณีเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการทำการเกษตรให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรตามเป้าหมาย เช่น ประเพณีสวดนา ลาซัง ข้าวใหม่-ปลามัน เปิดหน้ายาง เป็นต้น</p>	<p>บุคลากร</p> <p>๑๕. เกษตรกรขาดการวางแผน การผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต</p> <p>๑๖. เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ไม่ได้นำไปปฏิบัติ ต่อยอด และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๑๗. ความไม่ต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากโยกย้ายบ่อย</p> <p>๑๘. เกษตรกรไม่มีกำลังใจในการทำการเกษตร</p> <p>ทักษะความรู้ความสามารถ</p> <p>๑๙. เกษตรขาดการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ</p> <p>๒๐. ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>รูปแบบการบริหารจัดการ</p> <p>๒๑. เกษตรกรมีความเข้าใจตลาดเคลื่อน/ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด/ขาดการประสานงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒๒. เจ้าหน้าที่มีความรู้เฉพาะด้านไม่สามารถให้คำปรึกษา/บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้ครอบคลุมทุกด้าน</p> <p>ค่านิยมร่วม</p> <p>๒๓. คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่สนใจอาชีพเกษตร/ขาดแรงจูงใจ</p> <p>๒๔. ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงแนวคิด ยึดถือความคิดแบบเดิมๆ</p>
--	--	--

<u>O โอกาส (ภายนอก)</u>	<u>SO</u>	<u>WO</u>
<p>ด้านการเมือง</p> <p>๑. นโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น เกษตรแปลงใหญ่ เป็นต้น</p> <p>๒. การกำหนดมาตรการควบคุมในสินค้าเกษตรบางชนิด</p> <p>๓. รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โครงการเมืองต้นแบบ ฯลฯ</p> <p>๔. การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมที่เอื้อต่อการรองรับการผลิตภาคอุตสาหกรรม การเกษตร</p> <p>ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>๕. การปรับโครงสร้างหนี้</p> <p>๖. มีสวัสดิการจากรัฐบาล เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น</p> <p>๗. อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ IMT-GT ทำให้มีโอกาสในการพัฒนา</p> <p>ด้านสังคม</p> <p>๘. ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น</p> <p>๙. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น IUU RSPO เกษตรอินทรีย์</p> <p>๑๐. อัตลักษณ์/วิถีชีวิต/การกินอยู่ของพื้นที่คล้ายคลึงกับประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>๑๑. น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต</p> <p>๑๒. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและกระแสการรักสุขภาพ ทำให้อาหารและสินค้าเพื่อสุขภาพมีการบริโภคสูงขึ้น</p> <p>ด้านเทคโนโลยี</p> <p>๑๓. Agri-map โดรน</p> <p>๑๔. การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต/สื่อสังคมออนไลน์ Social Media เป็นเครื่องมือทำให้การสื่อสารประชาสัมพันธ์เป็นเรื่องง่าย</p> <p>๑๕. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การก้าวสู่สังคมดิจิทัล และการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น</p>	<p>กลยุทธ์</p> <p>S๑,S๒,S๖,S๘,S๑๑,S๑๓,O๑,O๒,O๑๒,O๑๕</p> <p>๑.การพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน และบรรเทาภัยจากน้ำ</p> <p>S๑๐,S๑๑,S๑๓,S๑๘,S๑๙,O๑,O๓,O๗,O๘,O๙,O๑๓,O๑๖,O๑๗</p> <p>๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย</p> <p>S๑,S๒,S๖,S๘,S๑๑,S๑๓,O๑,O๒,O๖,O๑๒,O๑๕</p> <p>๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ</p> <p>S๑,S๒,S๑๐,S๑๑,S๑๔,S๑๒,S๑๓,O๓,O๑๑</p> <p>๔. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน</p>	<p>กลยุทธ์</p> <p>W๕,W๗,W๑๙,W๒๐,O๑,O๓,O๔,O๗,O๑๘,O๑๙</p> <p>๑. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง</p> <p>W๓,W๖,W๑๑,W๑๒,W๑๒,W๑๔,O๑,O๓,O๕,O๑๔</p> <p>๒. ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศเพื่อการผลิต</p> <p>W๔,W๘,W๑๕,W๑๑,W๑๔,O๓,O๔,O๗,O๙,O๑๐</p> <p>๓. ส่งเสริมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย</p>

<p>ด้านกฎหมาย</p> <p>๑๖. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>๑๗. สิทธิประโยชน์ทางภาษี และอัตราดอกเบี้ยเงินลงทุน สำหรับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เอื้อต่อการลงทุน</p> <p>ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑๘. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลาย เช่น ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เป็นต้น</p> <p>๑๙. ระบบนิเวศน์มีความอุดมสมบูรณ์ ตั้งอยู่ติดกับจังหวัดสงขลา เป็นประตูสู่สามจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ไม่ไกลจากด่านชายแดน และสามารถติดต่อประเทศเพื่อนบ้านทางทะเล สามารถเชื่อมโยงด้านการค้าการลงทุน</p>		
<p>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</p> <p>ด้านการเมือง</p> <p>๑. การเมืองไม่มีเสถียรภาพ นโยบายการพัฒนาไม่ต่อเนื่อง</p> <p>๒. เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นใจในการลงทุนของภาคเอกชน</p> <p>ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>๓. ค่าแรงงานสูง</p> <p>๔. ต้นทุนการผลิตมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสูงขึ้น รวมถึง การขนส่งหรือโลจิสติกส์</p> <p>๕. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ</p> <p>๖. ผลผลิตทางการเกษตรนำเข้ามาจากพื้นที่อื่นปริมาณมาก และราคาถูก</p> <p>ด้านสังคม</p> <p>๗. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน</p> <p>๘. เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรน้อย</p> <p>๙. สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อการค้าวิถีชีวิตของประชาชน</p> <p>ด้านเทคโนโลยี</p> <p>๑๐. เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว</p> <p>ด้านกฎหมาย</p> <p>๑๑. หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ</p>	<p>ST</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๙,S๑๓,S๑๗,S๑๘,S๑๙,T๒,T๔,T๘,T๑๓</p> <p>๑. การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>S๑,S๕,S๑๒,S๑๕,S๒๐,S๒๑,T๕,T๖,T๑๔, T๑๕</p> <p>๒. ส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่</p> <p>S๔,S๖,S๑๒,T๑,T๕,T๑๐,T๑๔,T๑๕</p> <p>๓. ส่งเสริมการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร</p> <p>S๓,S๑๕,S๑๖,S๒๐,S๒๑,S๒๔,T๑,T๓,T๑๑, T๑๒</p> <p>๔. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและงานวิจัยทางการเกษตร</p> <p>S๒,S๓,T๗,T๑๔,T๑๕</p> <p>๕. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร</p> <p>S๔,S๕,S๖,S๗,S๑๐,S๑๑,S๑๒,S๑๕,T๗,T๑๓, T๑๔,T๑๕</p> <p>๖. ส่งเสริมการใช้พื้นที่ทางการเกษตรให้เต็มประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนที่ Agri-Map</p>	<p>WT</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๓,W๔,W๖,W๙,W๑๑,W๑๓,W๑๔,W๑๘,W๒๓,T๔,T๑๔,T๑๕</p> <p>๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต</p> <p>W๑๓,W๑๔,W๑๖,W๑๗,T๘,T๙</p> <p>๒. พัฒนาความรู้ด้านตลาดสินค้าเกษตรตามแนวทางตลาดนำการผลิต</p>

<p>๑๒. กฎหมายการจ้างงาน</p> <p>๑๓. มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย ระเบียบ ไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งออกสินค้า เช่น IUB เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อ อุตสาหกรรมแปรรูปประมง</p> <p>ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑๔. การเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติส่งผลให้ เกิดภัยพิบัติทางการเกษตร</p> <p>๑๕. สภาพอากาศแปรปรวน ทำให้ผล ผลิตไม่ออกตามฤดูกาล</p>		
---	--	--

ส่วนที่ ๔

ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรมั่งคั่ง ทรัพยากรยั่งยืน บนพื้นฐานพอเพียง

๒. พันธกิจ (Mission)

- ๒.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๒.๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มสถาบันเกษตรกร และพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง
- ๒.๔ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรให้เต็มประสิทธิภาพ และบริหารจัดการให้มีความสมดุลยั่งยืน

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

- ๓.๑ เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๓.๒ ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีผลผลิตและมูลค่าสูงขึ้น ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๓.๓ สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้านการเกษตร
- ๓.๔ ทรัพยากรทางการเกษตรมีการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมดุลและยั่งยืน

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer

๓. สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีการดำเนินงานอย่างมีมาตรฐาน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

๒. จำนวนเกษตรกรที่พัฒนาเป็น Young Smart Farmer/Smart Farmer

และกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์

๓. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน

แนวทาง

๑.๑ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

๑.๒ ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่
เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร

๑.๓ ส่งเสริมและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๔ ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

แนวทาง

๒.๑ สร้างและพัฒนายุวเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่

๒.๒ พัฒนาเกษตรกรสู่ Young Smart Farmer และ Smart Farmer

๒.๓ พัฒนาอาสาสมัครเกษตรทุกสาขาเป็นเกษตรกรต้นแบบ หรือแกนนำ
การพัฒนาภาคการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง

แนวทาง

๓.๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และจัดตั้งสหกรณ์

๓.๒ พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และสร้างเครือข่ายกลุ่ม
เกษตรกรและสหกรณ์

๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ รวมถึงการเข้าถึงแหล่งทุน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. สินค้าเกษตรที่สำคัญได้รับการส่งเสริมและมีการบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อให้มีมูลค่าสูงขึ้น

ตัวชี้วัด

๒. เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้น

๒. จำนวนสถานประกอบการ/แปลง/ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ

แนวทาง

๑.๑ ส่งเสริมและเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และทุเรียน

๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงปศุสัตว์

๑.๓ ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ

๑.๔ ส่งเสริมการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย

แนวทาง

๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

๒.๒ ตรวจสอบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

๒.๓ สร้างการรับรู้และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่

แนวทาง

๓.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรกรรวมกลุ่มทำการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

๓.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และพัฒนาคุณภาพของสินค้าเกษตรแปลงใหญ่

๓.๓ เชื่อมโยงการผลิตและการตลาดแปลงใหญ่

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

แนวทาง

๔.๑ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย

๔.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปสินค้าเกษตรของวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๔.๓ สร้างเรื่องราว (Story) ของสินค้า ตราสินค้า และพัฒนาบรรจุภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตร

แนวทาง

๕.๑ จัดตั้งและพัฒนารetailสินค้าเกษตร ทั้งตลาดออฟไลน์ และออนไลน์

๕.๒ พัฒนาเกษตรกรไปสู่ผู้ประกอบการสินค้าเกษตร และเชื่อมโยง

เครือข่ายผู้ผลิตสินค้าเกษตร

๕.๓ เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค และส่งเสริม

เกษตรกรพันธสัญญาที่เป็นธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๑. มีงานวิจัยพัฒนาด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และมีการนำไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด

๒. ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรสูงขึ้น

๑. จำนวนงานวิจัยพัฒนาด้านการเกษตร และจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๒. ต้นทุนการผลิตลดลง
๓. ผลผลิตและมูลค่าเพิ่มขึ้น
- กลยุทธ์ที่ ๑** ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และผลงานวิจัยทางการเกษตร
แนวทาง
๑.๑ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่
๑.๒ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร
๑.๓ ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร
- กลยุทธ์ที่ ๒** เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
แนวทาง
๒.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๒.๒ ส่งเสริมการใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์พันธุ์ดี และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๒.๓ ส่งเสริมการทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรอัจฉริยะ และเกษตรแม่นยำ
- กลยุทธ์ที่ ๓** พัฒนาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการผลิต
แนวทาง
๓.๑ จัดทำข้อมูลสารสนเทศสินค้าเกษตรของจังหวัด
๓.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารทรัพยากรน้ำ และการแจ้งเตือนภัย
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔** การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์
๑. ทรัพยากรดินมีคุณภาพเหมาะสมในการทำเกษตร
๒. ระบบชลประทานมีประสิทธิภาพ
๓. ทรัพยากรสัตว์น้ำมีความอุดมสมบูรณ์
๔. พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการตามแผนที่ Agri-Map
- ตัวชี้วัด
๑. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพดิน
๒. แหล่งน้ำชลประทานและระบบส่งน้ำที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนา
๓. ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้
๔. พื้นที่เพาะปลูกพืชที่ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map
- กลยุทธ์ที่ ๑** พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร
แนวทาง
๑.๑ แก้ไขปัญหาดินและปรับปรุงคุณภาพดิน
๑.๒ ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
๑.๓ เพิ่มปริมาณสัตว์น้ำและพื้นฟูแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ
- กลยุทธ์ที่ ๒** การพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน และบรรเทาภัยจากน้ำ
แนวทาง
๒.๑ พัฒนาแหล่งน้ำในเขตและนอกเขตชลประทาน
๒.๒ ซ่อมแซมและปรับปรุงรักษาระบบชลประทาน
๒.๓ ส่งเสริมการจัดรูปที่ดิน และเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำเข้าสู่แปลงนา
- กลยุทธ์ที่ ๓** ส่งเสริมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย
แนวทาง
๓.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือประมงตามกฎหมายกำหนด
๓.๒ กำกับดูแลและควบคุมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย
๓.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงชายฝั่ง
- กลยุทธ์ที่ ๔** ส่งเสริมการใช้พื้นที่ทางการเกษตรให้เต็มประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนที่ Agri-Map
แนวทาง
๔.๑ บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของแผนที่ Agri-Map
๔.๒ พื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าวและพืชอื่นที่เหมาะสม
๔.๓ จัดสรรที่ดินทำการเกษตรแก่ผู้ขาดแคลนและผู้ด้อยโอกาส

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐			
๑. การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๑.๑ เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (ราย)	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๑,๒๕๐	๑.๑.๑ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน	
	๑.๒ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer /Young Smart Farmer	จำนวนเกษตรกรที่พัฒนาเป็น Smart Famer /Young Smart Farmer (ราย)	๑๑๕	๑๑๕	๑๑๕	๑๑๕	๑๑๕	๕๗๕	๑.๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่	
	๑.๓ สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีการดำเนินงานอย่างมีมาตรฐาน	จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ผ่านการประเมินความเข้มแข็ง (แห่ง)	๒๐	๓๐	๔๐	๕๐	๖๐	๖๐	๑.๑.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง	

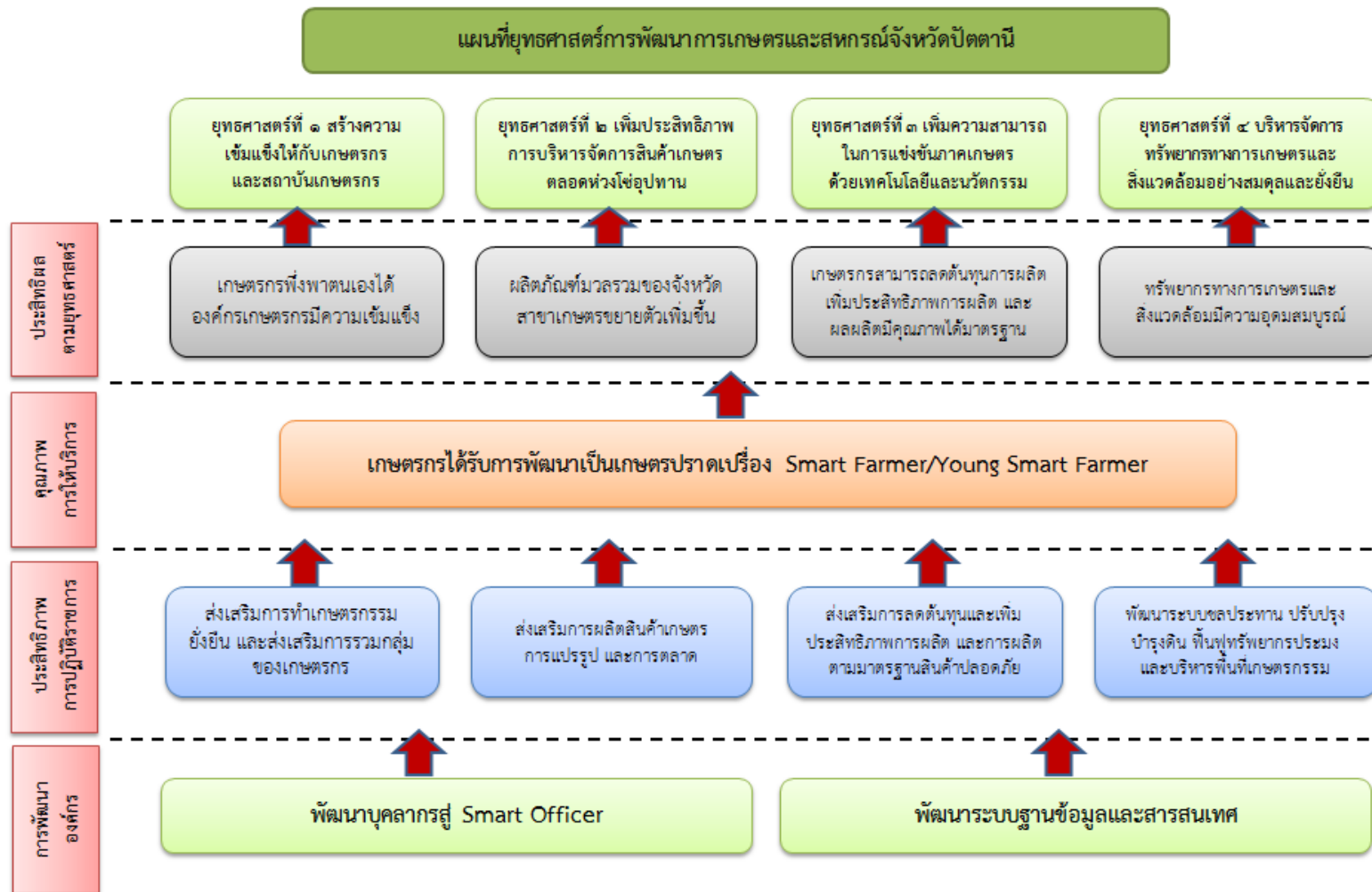
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	๒.๑ สินค้าเกษตรที่สำคัญได้รับการส่งเสริมและมีการบริหารจัดการที่เหมาะสม ทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	๐.๒๕	๐.๒๕	๐.๕	๐.๕	๐.๗๕	๒.๒๕	<p>๒.๑.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และทุเรียน - ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงปศุสัตว์ - ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ - ส่งเสริมการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น <p>๒.๑.๒ ส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่</p> <p>๒.๑.๓ ส่งเสริมการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร</p> <p>๒.๑.๔ พัฒนาตลาดสินค้าเกษตร</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน (ต่อ)	๒.๒ เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	จำนวนสถานประกอบการ/แปลง/ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (แห่ง)	๗๕๐	๑,๐๐๐	๑,๒๕๐	๑,๕๐๐	๑,๗๕๐	๑,๗๕๐	๒.๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย
๓. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๓.๑ มีงานวิจัยพัฒนาด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ และมี การนำไปใช้ประโยชน์	- จำนวนงานวิจัยพัฒนา ด้านการเกษตร - จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการถ่ายทอด เทคโนโลยี	๑๕ ๑,๐๐๐	๑๕ ๑,๐๐๐	๑๕ ๑,๐๐๐	๑๕ ๑,๕๐๐	๑๕ ๒,๐๐๐	๗๕ ๖,๕๐๐	๓.๑.๑ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และ ผลงานวิจัยทางการเกษตร
	๓.๒ ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรสูงขึ้น	- ต้นทุนการผลิตลดลง (ร้อยละ)	๑๐	๑๐	๑๐	๒๐	๒๐	๒๐	๓.๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร ๓.๑.๓ พัฒนาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการผลิต
		- ผลผลิตเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	๑๐	๑๐	๑๐	๒๐	๒๐	๒๐	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๔.๑ ทรัพยากรดินมีคุณภาพเหมาะสมในการทำเกษตร	- พื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพดิน (ไร่)	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๔.๑.๑ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร
	๔.๒ ระบบชลประทานมีประสิทธิภาพ	- แหล่งน้ำชลประทานและระบบส่งน้ำที่ได้รับการปรับปรุงรักษา (ไร่)	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๔.๒.๑ การพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน และบรรเทาภัยจากน้ำ
	๔.๓ ทรัพยากรประมงมีความอุดมสมบูรณ์	- ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเพิ่มขึ้น* (ร้อยละ)	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๑.๐๐	๔.๓.๑ ส่งเสริมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย
	๔.๔ พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการตามแผนที่ Agri-Map	- พื้นที่เพาะปลูกพืชที่ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map (ไร่)	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔.๔.๑ ส่งเสริมการใช้พื้นที่ทางการเกษตรให้เต็มประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนที่ Agri-Map

* วัดจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่า ณ ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี เฉลี่ยปี ๖๑-๖๓ จำนวน ๗๖,๑๓๐.๐๒ ตัน

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ				
		การสร้างความ เข้มแข็งแก่ เกษตรกร	การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถใน การแข่งขัน	การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	หมายเหตุ
Positioning ๑. การพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล ให้มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คือ อุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา						
๑. โครงการยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชนด้านปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี	๓๐,๘๐๒,๕๐๐		✓			งบจังหวัด
๒. มหกรรมสินค้าเกษตรจังหวัดชายแดนภาคใต้	๓,๒๘๔,๓๕๐			✓		งบจังหวัด
๓. การจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งในพื้นที่ปลูกข้าวนาชลประทานในจังหวัดปัตตานี	๑,๕๐๐,๐๐๐		✓			งบจังหวัด
๔. โครงการผลิตข้าวซีบูกันตัง ๕ เพื่อการค้า จังหวัดปัตตานี	๒๐,๕๘๐,๐๐๐		✓			งบจังหวัด
๕. โครงการพัฒนาการผลิตพืชในระบบที่มีข้าวเป็นพืชหลัก	๒,๕๕๕,๐๐๐		✓			งบจังหวัด
๖. ปรับปรุงระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมพัฒนาพื้นที่พรุแหม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านบางเก่า ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	๕,๐๐๐,๐๐๐				✓	งบจังหวัด
๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช	๑,๐๕๑,๐๐๐				✓	งบจังหวัด
Positioning ๒. การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งการแปรรูปอาหารเพื่อสุขภาพ และอาหารฮาลาลที่มีคุณภาพมาตรฐานส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
-	-	-	-	-	-	-
Positioning ๓. การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม						
๑. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี	๑๑,๑๒๘,๘๐๐	✓				งบจังหวัด
๒. พัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น	๓,๐๐๔,๐๐๐	✓				งบจังหวัด

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๖๓	๒๑,๑๔๔,๘๘๘	
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน	๒๒	๗,๕๙๒,๖๒๐	สป.กษ. กสก. ส.ป.ก. พด. กข. ปม. ปศ. ตบ.
กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่	๑๘	๗,๒๘๖,๐๘๕	สป.กษ. กสก. ส.ป.ก. พด. กข. ปม. ปศ. ตบ. กสส. กยท.
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง	๒๓	๖,๒๖๖,๑๘๓	สป.กษ. กสก. ส.ป.ก. พด. กข. ปม. ปศ. ตบ. กสส. กยท.
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	๔๓	๙๑,๐๐๐,๒๘๑	
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๙	๗๖,๑๔๒,๒๙๒	กสก. วก. กข. ปม. กยท.
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย	๑๕	๓,๐๔๒,๐๙๐	ส.ป.ก. กสก. วก. กข. ปม. ปศ. กยท.
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่	๖	๙,๖๑๔,๘๘๐	กสก. ปม. ปศ. พด. กสส. ตบ.
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร	๘	๑,๙๗๙,๒๙๙	ส.ป.ก. กสก. วก.
กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาความรู้ด้านตลาดสินค้าเกษตรตามแนวทางตลาดนำการผลิต	๕	๒๒๑,๗๒๐	กสก. กสส. กข.
๓. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๒๙	๑๙,๑๖๕,๕๙๓	
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและงานวิจัยทางการเกษตร	๑๔	๑๓,๘๐๗,๐๔๓	กสก. วก. กข. กยท. ปม. ปศ.
กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต	๙	๔,๔๘๙,๕๐๐	พด. ส.ป.ก. กสก. กยท. ปม. ปศ.
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศเพื่อการผลิต	๖	๘๖๙,๑๕๐	สป.กษ. พด. ปม. ปศ. กสก.
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๗๗	๒๑๒,๓๐๑,๘๓๐	
กลยุทธ์ที่ ๑ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร	๑๕	๑๙,๒๑๙,๓๐๑	พด. ส.ป.ก. วก. ปม. ปศ.
กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน และบรรเทาภัยจากน้ำ	๔๕	๑๗๕,๘๕๘,๙๗๐	พด. ขป.
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย	๘	๒,๗๖๑,๙๐๐	ปม.
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการใช้พื้นที่เกษตรให้เต็มประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนที่ Agri-Map	๙	๑๔,๔๖๑,๖๕๙	พด. ส.ป.ก. กข. ปม.

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ที่ ๑															
ส่งเสริมการทำ	๑. ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	งบปกติ	๑ ศูนย์	๒๔๐,๑๐๐	๑ ศูนย์	๒๔๐,๑๐๐	๑ ศูนย์	๒๔๐,๑๐๐	๑ ศูนย์	๒๔๐,๑๐๐	๑ ศูนย์	๒๔๐,๑๐๐	๑ ศูนย์	๑,๒๐๐,๕๐๐	สป.กษ.
เกษตรกรรายยั่งยืน	๒. ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน	งบปกติ	๑๒ จุด	๕๕๘,๑๖๐	๑๒ จุด	๕๕๘,๑๖๐	๑๒ จุด	๕๕๘,๑๖๐	๑๒ จุด	๕๕๘,๑๖๐	๑๒ จุด	๕๕๘,๑๖๐	๖๐ จุด	๒,๗๙๐,๘๐๐	กส.ก.
	๓. โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	งบปกติ	๙ แห่ง	๙๒๕,๗๕๐	๙ แห่ง	๙๒๕,๗๕๐	๙ แห่ง	๑,๑๓๙,๗๕๐	๙ แห่ง	๑,๑๓๙,๗๕๐	๙ แห่ง	๑,๑๓๙,๗๕๐	๙ แห่ง	๕,๒๗๐,๗๕๐	พ.ค.
	๔. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๕๐ ราย	๑๑,๐๐๐	๕๐ ราย	๑๑,๐๐๐	๕๐ ราย	๑๑,๐๐๐	๕๐ ราย	๑๑,๐๐๐	๕๐ ราย	๑๑,๐๐๐	๒๕๐ ราย	๕๕,๐๐๐	ส.ป.ก.
	๕. วนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๕๐ ราย	๒๘,๕๐๐	๕๐ ราย	๒๘,๕๐๐	๕๐ ราย	๒๘,๘๐๐	๕๐ ราย	๒๘,๘๐๐	๕๐ ราย	๒๘,๘๐๐	๒๕๐ ราย	๑๔๖,๔๐๐	ส.ป.ก.
	๖. ขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๓๐ ราย	๖๙,๐๐๐	๓๐ ราย	๖๙,๐๐๐	๒๕ ราย	๗๒,๕๐๐	๒๕ ราย	๗๒,๕๐๐	๒๕ ราย	๗๒,๕๐๐	๑๕๐ ราย	๓๕๕,๕๐๐	กส.ก.
	๗. ขยายผลพัฒนาพื้นที่พรุแหมแม	งบปกติ	๑๐๐ ราย	๑๗๕,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑๗๕,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑๘๖,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑๘๖,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑๘๖,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๙๐๘,๐๐๐	กส.ก.
	๘. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรบ้านกุแบสิริ	งบปกติ	๖๐ ราย	๑๒๓,๐๐๐	๖๐ ราย	๑๒๓,๐๐๐	๖๐ ราย	๑๒๘,๐๐๐	๖๐ ราย	๑๒๘,๐๐๐	๖๐ ราย	๑๒๘,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๖๓๐,๐๐๐	กส.ก.
	๙. ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลสู่การปฏิบัติ	งบปกติ	๕ ราย	๑๓,๐๐๐	๕ ราย	๑๓,๐๐๐	๕ ราย	๑๖,๐๐๐	๕ ราย	๑๖,๐๐๐	๕ ราย	๑๖,๐๐๐	๒๕ ราย	๗๔,๐๐๐	กส.ก.
	๑๐. เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	งบปกติ	๘ โรงเรียน	๗๓,๘๐๐	๘ โรงเรียน	๗๓,๘๐๐	๘ โรงเรียน	๗๓,๘๐๐	๘ โรงเรียน	๗๓,๘๐๐	๘ โรงเรียน	๗๓,๘๐๐	๘ โรงเรียน	๓๖๙,๐๐๐	กส.ก.
	๑๑. ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	งบปกติ	๑๖๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	๑๖๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	๑๖๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	๑๖๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	๑๖๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	๘๐๐ ราย	๑,๐๐๐,๐๐๐	กส.ก.
	๑๒. ส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่เสริมสร้าง	งบปกติ	๒,๑๑๐ ราย	๒,๐๒๗,๕๐๐	๒,๑๑๐ ราย	๒,๐๒๗,๕๐๐	๒,๑๑๐ ราย	๒,๐๒๗,๕๐๐	๒,๑๑๐ ราย	๒,๐๒๗,๕๐๐	๒,๑๑๐ ราย	๒,๐๒๗,๕๐๐	๑๐,๕๕๐ ราย	๑๐,๑๓๗,๕๐๐	กส.ก.
	๑๔. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	งบปกติ	๖ แห่ง	๓๗๗,๔๐๐	๖ แห่ง	๓๗๗,๔๐๐	๖ แห่ง	๕๗๐,๐๐๐	๖ แห่ง	๕๗๐,๐๐๐	๖ แห่ง	๕๗๐,๐๐๐	๖ แห่ง	๒,๔๖๔,๘๐๐	กษ.
	๑๕. ศูนย์การเรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่	งบปกติ	๖๐ ราย	๒๘๐,๐๐๐	๖๐ ราย	๒๘๐,๐๐๐	๖๐ ราย	๙๙,๐๐๐	๖๐ ราย	๙๙,๐๐๐	๖๐ ราย	๙๙,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๘๕๗,๐๐๐	วก.
	๑๖. โครงการจุฬารัตน์พัฒนา	งบปกติ	๓๐๐ ราย	๓๙๔,๑๐๐	๓๐๐ ราย	๓๙๔,๑๐๐	๒๖๐ ราย	๓๗๔,๒๐๐	๒๖๐ ราย	๓๗๔,๒๐๐	๒๖๐ ราย	๓๗๔,๒๐๐	๑,๕๐๐ ราย	๑,๙๑๐,๘๐๐	ปม.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ที่ ๑	๑๗. สนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	๓๔๗ ร้อย	๗๒,๐๐๐	๓๔๗ ร้อย	๗๒,๐๐๐	๓๔๗ ร้อย	๙๖,๗๕๐	๓๔๗ ร้อย	๙๖,๗๕๐	๓๔๗ ร้อย	๙๖,๗๕๐	๑,๗๓๕	๔๓๔,๒๕๐	ปม.
ส่งเสริมการทำ	ด้านประมง														
เกษตรกรรมยั่งยืน	๑๘. ธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรฯ	งบปกติ	๑๒ อำเภอ	๕,๕๐๐	๑๒ อำเภอ	๕,๕๐๐	๑๒ อำเภอ	๕,๕๐๐	๑๒ อำเภอ	๕,๕๐๐	๑๒ อำเภอ	๕,๕๐๐	๑๒ อำเภอ	๒๗,๕๐๐	ปศ.
(ต่อ)	๑๙. พัฒนาศักยภาพด้านบัญชีแก่สมาชิก	งบปกติ	๒๒๐ ร้อย	๕๑,๓๒๐	๒๒๐ ร้อย	๕๑,๓๒๐	๒๒๐ ร้อย	๒๙,๙๒๐	๒๒๐ ร้อย	๒๙,๙๒๐	๒๒๐ ร้อย	๒๙,๙๒๐	๒,๕๖๐ ร้อย	๑๙๒,๔๐๐	ตบ.
	สหกรณ์และประชาชน														
	๒๐. อบรมการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	งบปกติ	๒,๘๐๐ ร้อย	๔,๙๖๓,๔๘๐	๒,๘๐๐ ร้อย	๔,๙๖๓,๔๘๐	๒,๖๖๐ ร้อย	๓,๑๒๕,๓๕๖	๒,๖๖๐ ร้อย	๓,๑๒๕,๓๕๖	๒,๖๖๐ ร้อย	๓,๑๒๕,๓๕๖	๑๔,๐๐๐ ร้อย	๑๙,๓๐๓,๐๒๘	ตบ.
	ในครัวเรือน และติดตามการจัดทำบัญชี														
กลยุทธ์ที่ ๒															
การพัฒนา	๑.สร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและ	งบปกติ	๑๑๕ ร้อย	๓,๒๒๓,๔๙๕	๑๑๕ ร้อย	๓,๒๒๓,๔๙๕	๑๑๕ ร้อย	๓,๒๒๓,๔๙๕	๑๑๕ ร้อย	๓,๒๒๓,๔๙๕	๑๑๕ ร้อย	๓,๒๒๓,๔๙๕	๑๑๕ ร้อย	๑๖,๑๑๗,๔๗๕	ส.ป.กษ.
ศักยภาพเกษตรกร	สหกรณ์ระดับตำบล														
และสร้างเกษตรกร	๒. พัฒนามอดินอาสา	งบปกติ	๔๕๐ ร้อย	๓๗๙,๕๐๐	๔๕๐ ร้อย	๓๗๙,๕๐๐	๔๕๐ ร้อย	๓๗๙,๕๐๐	๔๕๐ ร้อย	๓๗๙,๕๐๐	๔๕๐ ร้อย	๓๗๙,๕๐๐	๔๕๐ ร้อย	๑,๘๙๗,๕๐๐	พ.ค.
รุ่นใหม่	๓. พัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๒๒ ร้อย	๒๒,๐๐๐	๒๒ ร้อย	๒๒,๐๐๐	๒๒ ร้อย	๒๓,๑๒๐	๒๒ ร้อย	๒๓,๑๒๐	๒๒ ร้อย	๒๓,๑๒๐	๑๑๐ ร้อย	๑๑๓,๓๖๐	ส.ป.ก.
	๔. สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	งบปกติ	๓๐ ร้อย	๕๒,๘๘๐	๓๐ ร้อย	๕๒,๘๘๐	๓๐ ร้อย	๕๒,๘๘๐	๓๐ ร้อย	๕๒,๘๘๐	๓๐ ร้อย	๕๒,๘๘๐	๑๕๐ ร้อย	๒๖๔,๔๐๐	ส.ป.ก.
	๕. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขต	งบปกติ	๔๐ ร้อย	๑๐๐,๔๘๐	๔๐ ร้อย	๑๐๐,๔๘๐	๔๐ ร้อย	๑๐๐,๔๘๐	๔๐ ร้อย	๑๐๐,๔๘๐	๔๐ ร้อย	๑๐๐,๔๘๐	๒๐๐ ร้อย	๕๐๒,๔๐๐	ส.ป.ก.
	ปฏิรูปที่ดิน														
	๖. พัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร	งบปกติ	๒๑๖ ร้อย	๗๘,๒๐๐	๒๑๖ ร้อย	๗๘,๒๐๐	๒๑๖ ร้อย	๗๘,๒๐๐	๒๑๖ ร้อย	๗๘,๒๐๐	๒๑๖ ร้อย	๗๘,๒๐๐	๑,๐๘๐ ร้อย	๓๙๑,๐๐๐	กสิก.
	๗. ส่งเสริมและพัฒนาอาสาสมัครเกษตร	งบปกติ	๑๒๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๑๒๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๑๒๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๑๒๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๑๒๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๖๐๐ ร้อย	๓๙๐,๐๐๐	กสิก.
	๘. ส่งเสริมและพัฒนาอายุเกษตรกร	งบปกติ	๘๕๔	๓๑๙,๐๐๐	๘๕๔	๓๑๙,๐๐๐	๘๕๔	๓๑๙,๐๐๐	๘๕๔	๓๑๙,๐๐๐	๘๕๔	๓๑๙,๐๐๐	๔,๒๗๐ ร้อย	๑,๕๙๕,๐๐๐	กสิก.
	๙. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	งบปกติ	๕๐ ร้อย	๘๘,๐๐๐	๕๐ ร้อย	๘๘,๐๐๐	๕๐ ร้อย	๘๘,๐๐๐	๕๐ ร้อย	๘๘,๐๐๐	๕๐ ร้อย	๘๘,๐๐๐	๒๕๐ ร้อย	๔๔๐,๐๐๐	กสิก.
	๑๐.พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart	งบปกติ	๒๙๐ ร้อย	๒๐๘,๐๐๐	๒๙๐ ร้อย	๒๐๘,๐๐๐	๒๙๐ ร้อย	๒๐๘,๐๐๐	๒๙๐ ร้อย	๒๐๘,๐๐๐	๒๙๐ ร้อย	๒๐๘,๐๐๐	๑,๔๕๐ ร้อย	๑,๐๔๐,๐๐๐	กสิก.
	Farmer)														
	๑๑.โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	งบปกติ	๒๒๐ ร้อย	๘๐,๐๐๐	๒๒๐ ร้อย	๘๐,๐๐๐	๒๒๐ ร้อย	๘๐,๐๐๐	๒๒๐ ร้อย	๘๐,๐๐๐	๒๒๐ ร้อย	๘๐,๐๐๐	๑,๑๐๐ ร้อย	๔๐๐,๐๐๐	กษ.
	ด้านข้าว														
	๑๒. พัฒนาคความรู้ด้านยางพาราทั้งระบบ	งบปกติ	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๕๗๕ ร้อย	๘๙๔,๐๐๐	กยท.
	เพื่อส่งเสริมชาวสวนยางสู่ Smart Farmer														
	๑๓.พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart	งบปกติ	๒๐๐ ร้อย	๒๒,๕๐๐	๒๐๐ ร้อย	๒๒,๕๐๐	๒๐๐ ร้อย	๒๒,๕๐๐	๒๐๐ ร้อย	๒๒,๕๐๐	๒๐๐ ร้อย	๒๒,๕๐๐	๑,๐๐๐ ร้อย	๑๑๒,๕๐๐	ปม.
	Farmer) ด้านประมง														
	๑๔.สร้างเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart	งบปกติ	๘๐ ร้อย	๕๙,๘๐๐	๘๐ ร้อย	๕๙,๘๐๐	๘๐ ร้อย	๕๙,๘๐๐	๘๐ ร้อย	๕๙,๘๐๐	๘๐ ร้อย	๕๙,๘๐๐	๓๒๐ ร้อย	๒๙๙,๐๐๐	ปศ.
	Farmer) ด้านปศุสัตว์														

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินงาน		
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี				
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		หลัก	
กลยุทธ์ที่ ๒	๑๕. พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	งบปกติ	๘ โรงเรียน	๑๐๑,๐๐๐	๘ โรงเรียน	๑๐๑,๐๐๐	๘ โรงเรียน	๑๐๑,๐๐๐	๘ โรงเรียน	๑๐๑,๐๐๐	๘ โรงเรียน	๑๐๑,๐๐๐	๘ โรงเรียน	๑๐๑,๐๐๐	๕๐๕,๐๐๐	ปศ.	
การพัฒนา	๑๖.พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	งบปกติ	๓๕๒ ราย	๕๑,๒๐๐	๓๕๒ ราย	๕๑,๒๐๐	๓๕๒ ราย	๕๑,๒๐๐	๓๕๒ ราย	๕๑,๒๐๐	๓๕๒ ราย	๕๑,๒๐๐	๓๕๒ ราย	๕๑,๒๐๐	๑,๗๖๐ ราย	๒๕๖,๐๐๐	ตบ.
ศักยภาพเกษตรกร	๑๗.พัฒนาสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิก	งบปกติ	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๔๒๕ ราย	๑๕๓,๕๐๐	สภ.
และสร้างเกษตรกร	ปราดเปรื่อง Smart Member																
รุ่นใหม่ (ต่อ)	๑๘. อบรมครูบัญชี	งบปกติ	๑๒ ราย	๗๔,๗๔๐	๑๒ ราย	๗๔,๗๔๐	๑๒ ราย	๗๔,๗๔๐	๑๒ ราย	๗๔,๗๔๐	๑๒ ราย	๗๔,๗๔๐	๑๒ ราย	๗๔,๗๔๐	๘ โรงเรียน	๓๗๓,๗๐๐	ตบ.
กลยุทธ์ที่ ๓																	
ส่งเสริมสนับสนุน	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มตามแนวทาง	งบปกติ	๑ กลุ่ม	๓๒,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๓๒,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๓๒,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๓๒,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๓๒,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๓๒,๐๐๐	๕ กลุ่ม	๑๕๐,๐๐๐	สป.กษ.
การรวมกลุ่มและ	เกษตรทฤษฎีใหม่																
การบริหารจัดการ	๒. พัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๑๕ ราย	๓๐,๕๕๐	๑๕ ราย	๓๐,๕๕๐	๑๕ ราย	๓๐,๕๕๐	๑๕ ราย	๓๐,๕๕๐	๑๕ ราย	๓๐,๕๕๐	๑๕ ราย	๓๐,๕๕๐	๗๕ ราย	๑๕๒,๗๕๐	ส.ป.ก.
กลุ่มให้มีความ	๓. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กร	งบปกติ	๑๔ กลุ่ม	๑๐๗,๔๐๐	๑๔ กลุ่ม	๑๐๗,๔๐๐	๑๔ กลุ่ม	๑๐๗,๔๐๐	๑๔ กลุ่ม	๑๐๗,๔๐๐	๑๔ กลุ่ม	๑๐๗,๔๐๐	๑๔ กลุ่ม	๑๐๗,๔๐๐	๗๐ กลุ่ม	๕๓๗,๐๐๐	กสภ.
เข้มแข็ง	เกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน																
	๔.พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและ	งบปกติ	๒ แห่ง	๙๔,๐๐๐	๒ แห่ง	๙๔,๐๐๐	๒ แห่ง	๙๔,๐๐๐	๒ แห่ง	๙๔,๐๐๐	๒ แห่ง	๙๔,๐๐๐	๒ แห่ง	๙๔,๐๐๐	๑๐ แห่ง	๔๗๐,๐๐๐	กสภ.
	บริการ																
	๕. ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและ	งบปกติ	๑๒ กลุ่ม	๒๑๘,๔๐๐	๑๒ กลุ่ม	๒๑๘,๔๐๐	๑๒ กลุ่ม	๒๑๘,๔๐๐	๑๒ กลุ่ม	๒๑๘,๔๐๐	๑๒ กลุ่ม	๒๑๘,๔๐๐	๑๒ กลุ่ม	๒๑๘,๔๐๐	๖๐ กลุ่ม	๑,๐๙๒,๐๐๐	กสภ.
	พัฒนาวิสาหกิจชุมชน																
	๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์ชุมชนและ	งบปกติ	๑๑ ราย	๒๒,๖๐๐	๑๑ ราย	๒๒,๖๐๐	๑๑ ราย	๒๒,๖๐๐	๑๑ ราย	๒๒,๖๐๐	๑๑ ราย	๒๒,๖๐๐	๑๑ ราย	๒๒,๖๐๐	๕๕ ราย	๑๑๓,๐๐๐	กษ.
	เครือข่าย																
	๗. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพชาวสวนยาง	งบปกติ	๙๐ ราย	๓๔๗,๔๐๐	๙๐ ราย	๓๔๗,๔๐๐	๙๐ ราย	๓๔๗,๔๐๐	๙๐ ราย	๓๔๗,๔๐๐	๙๐ ราย	๓๔๗,๔๐๐	๙๐ ราย	๓๔๗,๔๐๐	๔๕๐ ราย	๑,๗๓๗,๐๐๐	กยท.
	๘. พัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	งบปกติ	๒๔ ครั้ง	๒๓๔,๐๐๐	๒๔ ครั้ง	๒๓๔,๐๐๐	๒๔ ครั้ง	๒๓๔,๐๐๐	๒๔ ครั้ง	๒๓๔,๐๐๐	๒๔ ครั้ง	๒๓๔,๐๐๐	๒๔ ครั้ง	๒๓๔,๐๐๐	๑๒๐ ครั้ง	๑,๑๗๐,๐๐๐	กยท.
	๙. ธนคารสินค้านักการตลาดประมง	งบปกติ	๑ แห่ง	๓๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๖,๐๐๐	๕ แห่ง	๑๘๐,๐๐๐	ปม.
	๑๐.จัดตั้งธนาคารแพะตำบลสันติสุข	งบปกติ	๕๐ กลุ่ม	๑๐,๗๔๐,๖๐๐	๕๐ กลุ่ม	๑๐,๗๔๐,๖๐๐	๕๐ กลุ่ม	๑๐,๗๔๐,๖๐๐	๕๐ กลุ่ม	๑๐,๗๔๐,๖๐๐	๕๐ กลุ่ม	๑๐,๗๔๐,๖๐๐	๕๐ กลุ่ม	๑๐,๗๔๐,๖๐๐	๔๐ แห่ง	๕๓,๗๐๓,๐๐๐	ปศ.
	๑๑.ฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี	งบปกติ	๗ เครือข่าย	-	๗ เครือข่าย	-	๗ เครือข่าย	-	๗ เครือข่าย	-	๗ เครือข่าย	-	๗ เครือข่าย	-	๓๕ เครือข่าย	-	ปศ.
	๑๒.ส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความ	งบปกติ	๖๓ แห่ง	๓,๕๗๗,๘๐๐	๖๓ แห่ง	๓,๕๗๗,๘๐๐	๖๓ แห่ง	๓,๕๗๗,๘๐๐	๖๓ แห่ง	๓,๕๗๗,๘๐๐	๖๓ แห่ง	๓,๕๗๗,๘๐๐	๖๓ แห่ง	๓,๕๗๗,๘๐๐	๖๓ แห่ง	๑๗,๘๘๙,๐๐๐	สภ.
	เข้มแข็ง																
	๑๓.พัฒนาบุคลากรกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๑๕๐ ราย	๒๑๐,๕๐๐	สภ.
	๑๔.ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่ม-	งบปกติ	๑ แห่ง	-	๑ แห่ง	-	๑ แห่ง	-	๑ แห่ง	-	๑ แห่ง	-	๑ แห่ง	-	๕ แห่ง	-	สภ.
	เกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ																
	๑๕.ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่ม	งบปกติ	๔ แห่ง	๕๑๑,๒๐๐	๔ แห่ง	๕๑๑,๒๐๐	๔ แห่ง	๕๑๑,๒๐๐	๔ แห่ง	๕๑๑,๒๐๐	๔ แห่ง	๕๑๑,๒๐๐	๔ แห่ง	๕๑๑,๒๐๐	๔ แห่ง	๒,๕๕๖,๐๐๐	สภ.
	เกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจาก																
	พระราชดำริ																

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		ดำเนินงาน
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก
กลยุทธ์ที่ ๓															
ส่งเสริมสนับสนุน	๑๖.ประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนว	งบปกติ	๔ แห่ง	๒๔๓,๒๐๐	๔ แห่ง	๒๔๓,๒๐๐	๔ แห่ง	๒๔๓,๒๐๐	๔ แห่ง	๒๔๓,๒๐๐	๔ แห่ง	๒๔๓,๒๐๐	๒๐ แห่ง	๑,๒๑๖,๐๐๐	สก.
การรวมกลุ่มและ	ทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน														
การบริหารจัดการ	๑๗.ส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนใน	งบปกติ	๙ แห่ง	๒๗๗,๓๐๐	๙ แห่ง	๒๗๗,๓๐๐	๙ แห่ง	๒๗๗,๓๐๐	๙ แห่ง	๒๗๗,๓๐๐	๙ แห่ง	๒๗๗,๓๐๐	๙ แห่ง	๑,๓๘๖,๕๐๐	สก.
กลุ่มให้มีความ	โรงเรียน														
เข้มแข็ง (ต่อ)	๑๘.พัฒนาธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๓ แห่ง	๑๔๗,๗๐๐	๓ แห่ง	๑๔๗,๗๐๐	๓ แห่ง	๑๔๗,๗๐๐	๓ แห่ง	๑๔๗,๗๐๐	๓ แห่ง	๑๔๗,๗๐๐	๑๕ แห่ง	๗๓๘,๕๐๐	สก.
	ในรูปแบบธนาคารสินค้าเกษตร														
	๑๙.ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่ม	งบปกติ	๘๙ แห่ง	๗๔๕,๘๐๐	๘๙ แห่ง	๗๔๕,๘๐๐	๘๙ แห่ง	๗๔๕,๘๐๐	๘๙ แห่ง	๗๔๕,๘๐๐	๘๙ แห่ง	๗๔๕,๘๐๐	๘๙ แห่ง	๓,๗๒๙,๐๐๐	ตบ.
	เกษตรกร														
	๒๐.สร้างเข้มแข็งในการจัดทำบัญชีและงบ	งบปกติ	๑๑ แห่ง	-	๑๑ แห่ง	-	๑๑ แห่ง	-	๑๑ แห่ง	-	๑๑ แห่ง	-	๕๕ แห่ง	-	ตบ.
	การเงินแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร														
	๒๑.เสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อการทำ	งบปกติ	๒๕๐ ราย	๑๕,๐๐๐	๒๕๐ ราย	๑๕,๐๐๐	๒๕๐ ราย	๑๕,๐๐๐	๒๕๐ ราย	๑๕,๐๐๐	๒๕๐ ราย	๑๕,๐๐๐	๑,๒๕๐ ราย	๗๕,๐๐๐	ตบ.
	ธุรกรรมทางการเงินของสมาชิก														
	๒๒.พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	๘ แห่ง	๑๑๑,๒๔๐	๘ แห่ง	๑๑๑,๒๔๐	๘ แห่ง	๑๑๑,๒๔๐	๘ แห่ง	๑๑๑,๒๔๐	๘ แห่ง	๑๑๑,๒๔๐	๔๐ แห่ง	๕๕๖,๒๐๐	ตบ.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินงาน	
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		หลัก
กลยุทธ์ที่ ๑																
ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ	งบปกติ	๔๐๐ ร้อย	๑,๕๒๕,๐๐๐	๔๐๐ ร้อย	๑,๕๒๕,๐๐๐	๔๐๐ ร้อย	๑,๕๒๕,๐๐๐	๔๐๐ ร้อย	๑,๕๒๕,๐๐๐	๔๐๐ ร้อย	๑,๕๒๕,๐๐๐	๑,๖๐๐ ร้อย	๗,๖๒๕,๐๐๐	กสิก.	
	๒. ส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๐๐ ร้อย	๑๑๑,๕๐๐	๑๐๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๑๐๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๑๐๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๑๐๐ ร้อย	๗๘,๐๐๐	๕๐๐ ร้อย	๔๒๓,๕๐๐	กสิก.	
	๓. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่	งบปกติ	๒๔๐ ร้อย	๑,๗๒๘,๐๐๐	๒๔๐ ร้อย	๑,๗๒๘,๐๐๐	๒๔๐ ร้อย	๑,๗๒๘,๐๐๐	๒๔๐ ร้อย	๑,๗๒๘,๐๐๐	๒๔๐ ร้อย	๑,๗๒๘,๐๐๐	๑,๒๐๐ ร้อย	๘,๖๔๐,๐๐๐	กสิก.	
	๔. ธนาคารแพะตำบลสันติสุข	งบปกติ	๑๖ แห่ง	๘,๐๓๓,๓๐๐	๑๖ แห่ง	๘,๐๓๓,๓๐๐	๑๖ แห่ง	๘,๐๓๓,๓๐๐	๑๖ แห่ง	๘,๐๓๓,๓๐๐	๑๖ แห่ง	๘,๐๓๓,๓๐๐	๘๐ แห่ง	๔๐,๑๖๖,๕๐๐	ปศ.	
	๕. ส่งเสริมการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมือง	งบปกติ	๕๐๐ ไร่	๑,๑๘๐,๐๐๐	๕๐๐ ไร่	๑,๑๘๐,๐๐๐	๕๐๐ ไร่	๑,๑๘๐,๐๐๐	๕๐๐ ไร่	๑,๑๘๐,๐๐๐	๕๐๐ ไร่	๑,๑๘๐,๐๐๐	๒,๕๐๐ ไร่	๕,๙๐๐,๐๐๐	กษ.	
	๖. ผลิตต้นปาล์มน้ำมัน	งบปกติ	๕,๐๐๐ ต้น	๑๘๗,๐๐๐	๕,๐๐๐ ต้น	๑๘๗,๐๐๐	๕,๐๐๐ ต้น	๑๘๗,๐๐๐	๕,๐๐๐ ต้น	๑๘๗,๐๐๐	๕,๐๐๐ ต้น	๑๘๗,๐๐๐	๒๕,๐๐๐ ต้น	๙๓๕,๐๐๐	วก.	
	๗. ส่งเสริม และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อปลูกแทน	งบปกติ	๓,๖๐๐ ไร่	๖๘,๘๐๙,๓๐๐	๓,๖๐๐ ไร่	๖๘,๘๐๙,๓๐๐	๓,๖๐๐ ไร่	๖๘,๘๐๙,๓๐๐	๓,๖๐๐ ไร่	๖๘,๘๐๙,๓๐๐	๓,๖๐๐ ไร่	๖๘,๘๐๙,๓๐๐	๑๘,๐๐๐ ไร่	๓๔๔,๐๔๖,๕๐๐	กยพ.	
	๘. ส่งเสริมอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจังหวัดชายแดนภาคใต้	งบปกติ	๗๙๗ ร้อย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๗๙๗ ร้อย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๗๙๗ ร้อย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๗๙๗ ร้อย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๗๙๗ ร้อย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๓,๙๘๕ ร้อย	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	ปม.	
กลยุทธ์ที่ ๒																
ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย	๑. ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๕๐ ไร่	๔๖,๕๐๐	๕๐ ไร่	๔๖,๕๐๐	๕๐ ไร่	๔๖,๕๐๐	๕๐ ไร่	๔๖,๕๐๐	๕๐ ไร่	๔๖,๕๐๐	๒๕๐ ไร่	๒๓๒,๕๐๐	ส.ป.ก.	
	๒. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	งบปกติ	๒๐๐ ร้อย	๕๒๐,๒๐๐	๒๐๐ ร้อย	๕๒๐,๒๐๐	๒๐๐ ร้อย	๕๒๐,๒๐๐	๒๐๐ ร้อย	๕๒๐,๒๐๐	๒๐๐ ร้อย	๕๒๐,๒๐๐	๑๖๒๐๐ ร้อย	๒,๖๐๑,๐๐๐	กสิก.	
	๓. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๓๔ กลุ่ม	๔๘,๗๕๐	๓๔ กลุ่ม	๔๘,๗๕๐	๓๔ กลุ่ม	๔๘,๗๕๐	๓๔ กลุ่ม	๔๘,๗๕๐	๓๔ กลุ่ม	๔๘,๗๕๐	๑๗๐	๒๔๓,๗๕๐	กษ.	
	๔. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์	งบปกติ	๑ กลุ่ม	๑๖,๖๐๐	๑ กลุ่ม	๑๖,๖๐๐	๑ กลุ่ม	๑๖,๖๐๐	๑ กลุ่ม	๑๖,๖๐๐	๑ กลุ่ม	๑๖,๖๐๐	๕ กลุ่ม	๘๓,๐๐๐	กษ.	
	๕. จัดทะเบียนรับรองแหล่งผลิตพืช	งบปกติ	๑๒ อำเภอ	๓๙๔,๗๕๐	๑๒ อำเภอ	๓๙๔,๗๕๐	๑๒ อำเภอ	๓๙๔,๗๕๐	๑๒ อำเภอ	๓๙๔,๗๕๐	๑๒ อำเภอ	๓๙๔,๗๕๐	๑๒ อำเภอ	๑,๙๗๓,๗๕๐	วก.	
	๖. ตรวจสอบแหล่งผลิตพืช	งบปกติ	๔๒๘ แปลง	๒๐๙,๔๖๐	๔๒๘ แปลง	๒๐๙,๔๖๐	๔๒๘ แปลง	๒๐๙,๔๖๐	๔๒๘ แปลง	๒๐๙,๔๖๐	๔๒๘ แปลง	๒๐๙,๔๖๐	๒,๑๔๐ แปลง	๑,๐๔๙,๓๐๐	วก.	
	๗. พัฒนาลินค้าทางการค้าให้ได้มาตรฐานและปลูกจิตสำนึกรักในอาชีพชาวสวนยาง	งบปกติ	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๘,๘๐๐	๕๗๕ ร้อย	๘๙๔,๐๐๐	กยพ.	
	๘. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	งบปกติ	๒๐ ร้อย	๔,๕๐๐	๒๐ ร้อย	๔,๕๐๐	๒๐ ร้อย	๔,๕๐๐	๒๐ ร้อย	๔,๕๐๐	๒๐ ร้อย	๔,๕๐๐	๑๐๐ ร้อย	๒๒,๕๐๐	ปม.	
	๙. ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าประมง	งบปกติ	๗๐ ฟาร์ม	๔๕,๐๐๐	๗๐ ฟาร์ม	๔๕,๐๐๐	๗๐ ฟาร์ม	๔๕,๐๐๐	๗๐ ฟาร์ม	๔๕,๐๐๐	๗๐ ฟาร์ม	๔๕,๐๐๐	๓๕๐ ฟาร์ม	๒๒๕,๐๐๐	ปม.	
	๑๐. พัฒนาเกษตรกรอินทรีย์	งบปกติ	๒๓ ร้อย	๓๔,๔๐๐	๒๓ ร้อย	๓๔,๔๐๐	๒๓ ร้อย	๓๔,๔๐๐	๒๓ ร้อย	๓๔,๔๐๐	๒๓ ร้อย	๓๔,๔๐๐	๑๑๕ ร้อย	๑๗๒,๐๐๐	ปม.	
	๑๑. พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	งบปกติ	๔๖ ฟาร์ม	๑,๐๙๙,๓๐๐	๔๖ ฟาร์ม	๑,๐๙๙,๓๐๐	๔๖ ฟาร์ม	๑,๐๙๙,๓๐๐	๔๖ ฟาร์ม	๑,๐๙๙,๓๐๐	๔๖ ฟาร์ม	๑,๐๙๙,๓๐๐	๒๓๐ ฟาร์ม	๕,๔๙๖,๕๐๐	ปม.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ที่ ๒															
ส่งเสริมการผลิต	๑๒.ตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	งบปกติ	๓๑ แห่ง	๓๐๕,๔๐๐	๓๑ แห่ง	๓๐๕,๔๐๐	๓๑ แห่ง	๓๐๕,๔๐๐	๓๑ แห่ง	๓๐๕,๔๐๐	๓๑ แห่ง	๓๐๕,๔๐๐	๑๕๕ แห่ง	๑,๕๒๗,๐๐๐	ปศ.
สินค้าเกษตรให้	๑๓.พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล	งบปกติ	๕ แห่ง	๓๘,๙๐๐	๕ แห่ง	๓๘,๙๐๐	๕ แห่ง	๓๘,๙๐๐	๕ แห่ง	๓๘,๙๐๐	๕ แห่ง	๓๘,๙๐๐	๒๕ แห่ง	๑๙๔,๕๐๐	ปศ.
ได้มาตรฐาน	ด้านปศุสัตว์														
ความปลอดภัย	๑๔.พัฒนาสุขภาพสัตว์	งบปกติ	๑๒ อำเภอ	๑,๕๖๖,๑๐๐	๑๒ อำเภอ	๑,๕๖๖,๑๐๐	๑๒ อำเภอ	๑,๕๖๖,๑๐๐	๑๒ อำเภอ	๑,๕๖๖,๑๐๐	๑๒ อำเภอ	๑,๕๖๖,๑๐๐	๑๒ อำเภอ	๗,๘๓๐,๕๐๐	ปศ.
(ต่อ)	๑๕. เกษตรอินทรีย์	งบปกติ	๙๐ ราย	๑๘๔,๕๐๐	๙๐ ราย	๑๘๔,๕๐๐	๙๐ ราย	๑๘๔,๕๐๐	๙๐ ราย	๑๘๔,๕๐๐	๙๐ ราย	๑๘๔,๕๐๐	๑๒๒๐๐ ราย	๙๒๒,๕๐๐	กสิ.
กลยุทธ์ที่ ๓															
ส่งเสริมการทำ	๑. ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่														
เกษตรในรูปแบบ	แปลงใหญ่ด้านพืช	งบปกติ	๙๗ แปลง	๗,๔๘๕,๘๐๐	๙๗ แปลง	๗,๔๘๕,๘๐๐	๙๗ แปลง	๗,๔๘๕,๘๐๐	๙๗ แปลง	๗,๔๘๕,๘๐๐	๙๗ แปลง	๗,๔๘๕,๘๐๐	๔๘๕ แปลง	๓๗,๔๒๙,๐๐๐	กสิ.
แปลงใหญ่	แปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์	งบปกติ	๑ แปลง	๑๐๓,๘๐๐	๔ แปลง	๑๐๓,๘๐๐	๔ แปลง	๑๐๓,๘๐๐	๔ แปลง	๑๐๓,๘๐๐	๔ แปลง	๑๐๓,๘๐๐	๔ แปลง	๕๑๙,๐๐๐	ปศ.
	แปลงใหญ่ด้านประมง	งบปกติ	๑ แปลง	๑๑๐,๕๐๐	๑ แปลง	๑๑๐,๕๐๐	๑ แปลง	๑๑๐,๕๐๐	๑ แปลง	๑๑๐,๕๐๐	๑ แปลง	๑๑๐,๕๐๐	๕ แปลง	๕๕๒,๕๐๐	ปม.
	๒. ส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ข้าว	งบปกติ	๑๘ แปลง	๑,๒๑๕,๓๐๐	๑๘ แปลง	๑,๒๑๕,๓๐๐	๑๘ แปลง	๑,๒๑๕,๓๐๐	๑๘ แปลง	๑,๒๑๕,๓๐๐	๑๘ แปลง	๑,๒๑๕,๓๐๐	๙๐ แปลง	๖,๐๗๖,๕๐๐	กษ.
	๓. จัดทำแปลงต้นแบบไม้ผลแปลงใหญ่	งบปกติ	๑๕๐ ราย	๙๐,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๙๐,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๑๙,๕๐๐	๑๕๐ ราย	๑๙,๕๐๐	๑๕๐ ราย	๑๙,๕๐๐	๓๔๕ ราย	๒๓๘,๕๐๐	วก.
	๔. พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริม	งบปกติ	๙๗๙ ไร่	๓,๖๙๓,๘๘๕	๙๗๙ ไร่	๓,๖๙๓,๘๘๕	๙๗๙ ไร่	๓,๖๙๓,๘๘๕	๙๗๙ ไร่	๓,๖๙๓,๘๘๕	๙๗๙ ไร่	๓,๖๙๓,๘๘๕	๔,๘๙๙ ไร่	๑๘,๔๖๙,๔๒๕	พ.ด.
	เกษตรแปลงใหญ่														
	๕. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพเกษตรกร	งบปกติ	๑,๐๒๐ ราย	๑๔๒,๘๐๐	๑,๐๒๐ ราย	๑๔๒,๘๐๐	๑,๐๒๐ ราย	๑๔๒,๘๐๐	๑,๐๒๐ ราย	๑๔๒,๘๐๐	๑,๐๒๐ ราย	๑๔๒,๘๐๐	๕,๑๐๐ ราย	๗๑๔,๐๐๐	ตบ.
	สมาชิกแปลงใหญ่														
	๖.สนับสนุนการค้าเงินการบริหารจัดการ	งบปกติ	๑๓ แปลง	๒๘๓,๗๓๐	๑๓ แปลง	๒๘๓,๗๓๐	๑๓ แปลง	๒๘๓,๗๓๐	๑๓ แปลง	๒๘๓,๗๓๐	๑๓ แปลง	๒๘๓,๗๓๐	๖๕ แปลง	๑,๑๑๘,๖๕๐	ส.ก.
	เกษตรแบบแปลงใหญ่ในรูปแบบสหกรณ์														
กลยุทธ์ที่ ๔															
ส่งเสริมการ	๑. พัฒนารูปรองคชุมชนในเขตปฎิรูปที่ดิน	งบปกติ	๑ กลุ่ม	๑๐๐,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๐๐,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๐๐,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๐๐,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๐๐,๐๐๐	๕ กลุ่ม	๕๐๐,๐๐๐	ส.ป.ก.
แปรรูปและสร้าง	พื้นบ้านของไทย														
มูลค่าเพิ่มสินค้า	๒. เพิ่มประสิทธิภาพด้านการแปรรูปผลผลิต	งบปกติ	๑๒ กลุ่ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๒ กลุ่ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๒ กลุ่ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๒ กลุ่ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๒ กลุ่ม	๓๐๐,๐๐๐	๖๐ กลุ่ม	๑,๕๐๐,๐๐๐	กสิ.
เกษตร	ทางการเกษตร														
	๓. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน	งบปกติ	๑ กลุ่ม	๑๑๔,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๑๔,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๑๔,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๑๔,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๑๑๔,๐๐๐	๕ กลุ่ม	๕๗๐,๐๐๐	กสิ.
	สินค้าเกษตรแปรรูป														
	๔. พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร	งบปกติ	๑๐๐ ราย	๒๐๕,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๒๐๕,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๒๐๕,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๒๐๕,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๒๐๕,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๖๑๕,๐๐๐	กสิ.
	(สินค้ามะพร้าว)														
	๕. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการ	งบปกติ	๑๐๐ ราย	๓๘๖,๖๐๐	๑๐๐ ราย	๓๘๖,๖๐๐	๑๐๐ ราย	๓๘๖,๖๐๐	๑๐๐ ราย	๓๘๖,๖๐๐	๑๐๐ ราย	๓๘๖,๖๐๐	๓๐๐ ราย	๑,๑๕๙,๘๐๐	วก.
	เพิ่มมูลค่าการแปรรูปมะพร้าว														

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ที่ ๔	๖. ส่งเสริมอาชีพวิสาหกิจชุมชนประมง	งบปกติ	๑ แห่ง	๗๘,๓๘๐	๑ แห่ง	๗๘,๓๘๐	๑ แห่ง	๗๘,๓๘๐	๑ แห่ง	๗๘,๓๘๐	๑ แห่ง	๗๘,๓๘๐	๕ แห่ง	๓๙๑,๕๐๐	ปม
ส่งเสริมการ	น้ำจืด														
แปรรูปและสร้าง	๗. การสร้างทางเลือกอาชีพ การผลิตสินค้า	งบปกติ	๓ แห่ง	๑,๕๔๙,๘๖๐	๔ แห่ง	๑,๕๔๙,๘๖๑	๕ แห่ง	๑,๕๔๙,๘๖๒	๖ แห่ง	๑,๕๔๙,๘๖๓	๗ แห่ง	๑,๕๔๙,๘๖๔	๑๕ แห่ง	๗,๗๔๙,๓๑๐	ปม
มูลค่าเพิ่มสินค้า	แบรนด์ท้องถิ่น														
เกษตร (ต่อ)	๘. ส่งเสริมศักยภาพการบริหารจัดการ	งบปกติ	๘ กลุ่ม	๑๔๕,๐๐๐	๘ กลุ่ม	๑๔๕,๐๐๐	๘ กลุ่ม	๑๔๕,๐๐๐	๘ กลุ่ม	๑๔๕,๐๐๐	๘ กลุ่ม	๑๔๕,๐๐๐	๘ กลุ่ม	๗๒๕,๐๐๐	กข
	ตลาดข้าว														
กลยุทธ์ที่ ๕															
พัฒนาความรู้	๑. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถี	งบปกติ	๑ แห่ง	๓๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๘,๐๐๐	๕ แห่ง	๑๙๐,๐๐๐	กสภ.
ด้านตลาดสินค้า	เกษตร														
เกษตรตาม	๒. พัฒนาตลาดเกษตรกร	งบปกติ	๒ แห่ง	๑๕,๕๐๐	๒ แห่ง	๑๕,๕๐๐	๒ แห่ง	๑๕,๕๐๐	๒ แห่ง	๑๕,๕๐๐	๒ แห่ง	๑๕,๕๐๐	๒ แห่ง	๗๗,๕๐๐	กสภ.
แนวทางการตลาด	๓. พัฒนาตลาดหน้าสหกรณ์	งบปกติ	๒ แห่ง	-	๒ แห่ง	-	๒ แห่ง	-	๒ แห่ง	-	๒ แห่ง	-	๒ แห่ง	-	กสภ.
นำการผลิต	๔. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวตลาด	งบปกติ	๒ กลุ่ม	๒๒,๕๐๐	๒ กลุ่ม	๒๒,๕๐๐	๒ กลุ่ม	๒๒,๕๐๐	๒ กลุ่ม	๒๒,๕๐๐	๒ กลุ่ม	๒๒,๕๐๐	๑๐ กลุ่ม	๑๑๒,๕๐๐	กข.
	เฉพาะ (Niche Market)														
	๕. เชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP	งบปกติ	๑๑ กลุ่ม	๑๕,๐๐๐	๑๑ กลุ่ม	๑๕,๐๐๐	๑๑ กลุ่ม	๑๕,๐๐๐	๑๑ กลุ่ม	๑๕,๐๐๐	๑๑ กลุ่ม	๑๕,๐๐๐	๑๑ กลุ่ม	๗๕,๐๐๐	กข.
	ครบวงจรด้านการผลิต														
	๖. พัฒนาศักยภาพการค้าเงินธุรกิจของ	งบปกติ	๕๖๐ ราย	๓,๕๗๕,๓๐๐	๕๖๐ ราย	๓,๕๗๕,๓๐๐	๕๖๐ ราย	๓,๕๗๕,๓๐๐	๕๖๐ ราย	๓,๕๗๕,๓๐๐	๕๖๐ ราย	๓,๕๗๕,๓๐๐	๒,๘๐๐ ราย	๑๗,๘๗๖,๕๐๐	สภ.
	สหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร														

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ที่ ๑															
ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและงานวิจัยทางเกษตร	๑. ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตพืช	งบปกติ	๒๔๐ ราย	๑๐๒,๒๐๐	๒๔๐ ราย	๑๐๒,๒๐๐	๒๔๐ ราย	๑๐๒,๒๐๐	๒๔๐ ราย	๑๐๒,๒๐๐	๒๔๐ ราย	๑๐๒,๒๐๐	๒๔๐ ราย	๕๑๑,๐๐๐	กสภ.
	๒. ปรับปรุงพันธุ์ข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง	งบปกติ	๘ หัวข้อ	๔๑๔,๐๐๐	๘ หัวข้อ	๔๑๔,๐๐๐	๘ หัวข้อ	๔๑๔,๐๐๐	๘ หัวข้อ	๔๑๔,๐๐๐	๘ หัวข้อ	๔๑๔,๐๐๐	๘ หัวข้อ	๒,๐๗๐,๐๐๐	กษ.
	ด้านทานโรคไหม้และโรคขอบใบแห้ง														
	สำหรับน่านน้ำฝนในภาคใต้														
	๓. พัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมืองเพื่อเพิ่มมูลค่า	งบปกติ	๕ หัวข้อ		๕ หัวข้อ		๕ หัวข้อ		๕ หัวข้อ		๕ หัวข้อ		๕ หัวข้อ	-	กษ.
	ในพื้นที่เฉพาะถิ่นในภาคใต้														
	๔. พัฒนาสายพันธุ์ข้าวนาชลประทานให้	งบปกติ	๖ หัวข้อ	๓๕๔,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๕๔,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๕๔,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๕๔,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๕๔,๐๐๐	๓๐ หัวข้อ	๑,๗๗๐,๐๐๐	กษ.
	ผลผลิตสูงต้านทานโรคและแมลง														
	๕. พัฒนาคำแนะนำการใช้ปุ๋ยในนาข้าวที่	งบปกติ	๖ หัวข้อ	๓๒๐,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๒๐,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๒๐,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๒๐,๐๐๐	๖ หัวข้อ	๓๒๐,๐๐๐	๓๐ หัวข้อ	๑,๖๐๐,๐๐๐	กษ.
	เหมาะสมกับชุดดินในเขตภาคใต้ และการ														
	พัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกลุ่มพื้นที่														
	การผลิตข้าวในภาคใต้														
	๖. ส่งเสริมคุณค่าพันธุ์กรรมข้าวพื้นเมือง	งบปกติ	๔ หัวข้อ	๒๐๗,๓๘๙	๔ หัวข้อ	๒๐๗,๓๘๙	๔ หัวข้อ	๒๐๗,๓๘๙	๔ หัวข้อ	๒๐๗,๓๘๙	๔ หัวข้อ	๒๐๗,๓๘๙	๒๐ หัวข้อ	๑,๐๓๖,๙๕๕	กษ.
	๗. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทาง	งบปกติ	๒,๘๑๐ ราย	๔,๓๘๐,๔๐๐	๒,๘๑๐ ราย	๔,๓๘๐,๔๐๐	๒,๘๑๐ ราย	๔,๓๘๐,๔๐๐	๒,๘๑๐ ราย	๔,๓๘๐,๔๐๐	๒,๘๑๐ ราย	๔,๓๘๐,๔๐๐	๑๔,๐๕๐ ราย	๒๑,๙๐๒,๐๐๐	วก.
	เกษตร														
	๘. โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี	งบปกติ	๕ หัวข้อ	๓๘๗,๓๐๐	๕ หัวข้อ	๓๘๗,๓๐๐	๕ หัวข้อ	๓๘๗,๓๐๐	๕ หัวข้อ	๓๘๗,๓๐๐	๕ หัวข้อ	๓๘๗,๓๐๐	๒๕ หัวข้อ	๑,๙๓๖,๕๐๐	วก.
	การผลิตพืช														
	๘.๑ เปรียบเทียบพันธุ์ข้าวโพดหวานท้องถิ่น														
	๘.๒ ประเมินศักยภาพการผลิตมะพร้าว														
	กะทิ น้ำหอมในปัตตานี														
	๘.๓ พัฒนาการปลูกกาแฟรวมมะพร้าว														
	๘.๔ ทดสอบเทคโนโลยีการจัดการธาตุ														
	อาหารพืชที่เหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน														
	๘.๕ พัฒนารูปแบบการปลูกกาแฟโรบัสต้า														
	ที่เหมาะสมกับจังหวัดปัตตานี														

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินงาน	
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		หลัก
กลยุทธ์ที่ ๑																
ส่งเสริมการใช้	๙.ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตยาง	งบปกติ	๑๘๐ ราย	๒๙๔,๖๐๐	๑๘๐ ราย	๒๙๔,๖๐๐	๑๘๐ ราย	๒๙๔,๖๐๐	๑๘๐ ราย	๒๙๔,๖๐๐	๑๘๐ ราย	๒๙๔,๖๐๐	๙๐๐ ราย	๑,๔๗๓,๐๐๐	กยท.	
เทคโนโลยีและ	๑๐.วิจัยและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการ	งบปกติ	๑ เรื่อง	๙๕,๙๐๐	๑ เรื่อง	๙๕,๙๐๐	๑ เรื่อง	๙๕,๙๐๐	๑ เรื่อง	๙๕,๙๐๐	๑ เรื่อง	๙๕,๙๐๐	๕ เรื่อง	๔๗๙,๕๐๐	ปม.	
งานวิจัยทาง	ประมงเพื่อสร้างความมั่นคงมั่งคั่งทาง															
การเกษตร (ต่อ)	เศรษฐกิจ															
	๑๑. พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์	งบปกติ	๗,๖๓๐ ตัว	๔,๐๘๕,๐๐๐	๗,๖๓๐ ตัว	๔,๐๘๕,๐๐๐	๗,๖๓๐ ตัว	๔,๐๘๕,๐๐๐	๗,๖๓๐ ตัว	๔,๐๘๕,๐๐๐	๗,๖๓๐ ตัว	๔,๐๘๕,๐๐๐	๓๘,๑๕๐ ตัว	๒๐,๔๒๕,๐๐๐	ปศ.	
														-		
กลยุทธ์ที่ ๒																
เพิ่มประสิทธิภาพ	๑. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	๑๕ ศูนย์	๑๐๓,๗๕๐	๑๕ ศูนย์	๑๐๓,๗๕๐	๑๕ ศูนย์	๑๐๓,๗๕๐	๑๕ ศูนย์	๑๐๓,๗๕๐	๑๕ ศูนย์	๑๐๓,๗๕๐	๕๒ เรื่อง	๕๑๘,๗๕๐	พ.ด.	
การผลิตและ	๒. ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน	งบปกติ	๑๐ ตัน	๓๔,๐๐๐	๑๐ ตัน	๓๔,๐๐๐	๑๐ ตัน	๓๔,๐๐๐	๑๐ ตัน	๓๔,๐๐๐	๑๐ ตัน	๓๔,๐๐๐	๕๐ ตัน	๑๗๐,๐๐๐	พ.ด.	
ลดต้นทุนการผลิต	๓. ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	งบปกติ	๑ แห่ง	๑๒๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒๐,๐๐๐	๕ แห่ง	๖๐๐,๐๐๐	พ.ด.	
	๔. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการ	งบปกติ	๗๕ ราย	๑๖๙,๒๕๐	๗๕ ราย	๑๖๙,๒๕๐	๗๕ ราย	๑๖๙,๒๕๐	๗๕ ราย	๑๖๙,๒๕๐	๗๕ ราย	๑๖๙,๒๕๐	๓๗๕ ราย	๘๔๖,๒๕๐	กสภ.	
	มะพร้าวตลอดห่วงโซ่อุปทาน															
	๕. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต	งบปกติ	๘๐ ราย	๒,๕๑๙,๑๐๐	๘๐ ราย	๒,๕๑๙,๑๐๐	๘๐ ราย	๒,๕๑๙,๑๐๐	๘๐ ราย	๒,๕๑๙,๑๐๐	๘๐ ราย	๒,๕๑๙,๑๐๐	๔๐๐ ราย	๑๐,๑๘๔,๔๐๐	กสภ.	
	ไม่ผลภาคได้ขายแดน															
	๖. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๓๐ ราย	๕๔,๐๐๐	๓๐ ราย	๕๔,๐๐๐	๓๐ ราย	๕๔,๐๐๐	๓๐ ราย	๕๔,๐๐๐	๓๐ ราย	๕๔,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๒๗๐,๐๐๐	กสภ.	
	๗. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	งบปกติ	๑๒ ศูนย์	๑,๔๔๑,๑๐๐	๑๒ ศูนย์	๑,๔๔๑,๑๐๐	๑๒ ศูนย์	๑,๔๔๑,๑๐๐	๑๒ ศูนย์	๑,๔๔๑,๑๐๐	๑๒ ศูนย์	๑,๔๔๑,๑๐๐	๑๒ ศูนย์	๗,๒๐๕,๕๐๐	กสภ.	
	สินค้าเกษตร															
	๘. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในสวนยาง	งบปกติ	๙๐ ราย	๘๖,๔๐๐	๙๐ ราย	๘๖,๔๐๐	๙๐ ราย	๘๖,๔๐๐	๙๐ ราย	๘๖,๔๐๐	๙๐ ราย	๘๖,๔๐๐	๔๕๐ ราย	๔๓๒,๐๐๐	กยท.	
	๙. การปรับปรุงคุณภาพผลผลิตหลังการ	งบปกติ	๑๕๐ ราย	๕๗,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๕๗,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๕๗,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๕๗,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๕๗,๐๐๐	๗๕๐ ราย	๒๘๕,๐๐๐	กยท.	
	เก็บเกี่ยวยางพารา															
	๑๐.จัดระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม	งบปกติ	๑๐ ราย	๒๑,๖๐๐	๑๐ ราย	๒๑,๖๐๐	๑๐ ราย	๒๑,๖๐๐	๑๐ ราย	๒๑,๖๐๐	๑๐ ราย	๒๑,๖๐๐	๕๐ ราย	๑๐๘,๐๐๐	ปม.	
	๑๑.พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากร	งบปกติ	๔.๒ ล้านตัว	๓๓๖,๐๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๓๓๖,๐๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๓๓๖,๐๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๓๓๖,๐๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๓๓๖,๐๐๐	๒๑ ล้านตัว	๑,๖๘๐,๐๐๐	ปม.	
	สัตว์น้ำ															
	๑๒.ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมง	งบปกติ	๐.๕ ล้านตัว	๒,๑๕๗,๐๐๐	๐.๕ ล้านตัว	๒,๑๕๗,๐๐๐	๐.๕ ล้านตัว	๒,๑๕๗,๐๐๐	๐.๕ ล้านตัว	๒,๑๕๗,๐๐๐	๐.๕ ล้านตัว	๒,๑๕๗,๐๐๐	๒.๕ ล้านตัว	๑๐,๗๘๕,๐๐๐	ปม.	
	๑๓.ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี	งบปกติ	๒,๔๐๐ ราย	๑,๒๗๖,๗๐๐	๒,๔๐๐ ราย	๑,๒๗๖,๗๐๐	๒,๔๐๐ ราย	๑,๒๗๖,๗๐๐	๒,๔๐๐ ราย	๑,๒๗๖,๗๐๐	๒,๔๐๐ ราย	๑,๒๗๖,๗๐๐	๑๒,๐๐๐ ราย	๖,๓๘๓,๕๐๐	ปศ.	
	ด้านการปศุสัตว์															
	๑๔. พัฒนาการผลิตปศุสัตว์	งบปกติ	๑ แห่ง	๓,๔๐๐	๑ แห่ง	๓,๔๐๐	๑ แห่ง	๓,๔๐๐	๑ แห่ง	๓,๔๐๐	๑ แห่ง	๓,๔๐๐	๑ แห่ง	๑๗,๐๐๐	ปศ.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ที่ ๓															
ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ	๑. ส่งเสริมประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์	งบปกติ	๑๒ เดือน	๓๕,๐๐๐	๑๒ เดือน	๓๕,๐๐๐	๑๒ เดือน	๓๕,๐๐๐	๑๒ เดือน	๓๕,๐๐๐	๑๒ เดือน	๓๕,๐๐๐	๕ ปี	๑๗๕,๐๐๐	สป.กษ.
เพื่อการผลิต	๒. ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	๑ แห่ง	๑๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๗๕,๐๐๐	พ.ด.
	๓. ประชาสัมพันธ์เพื่อเกษตรกร	งบปกติ	๗๒ ครั้ง	๑๗๘,๐๐๐	๗๒ ครั้ง	๑๗๘,๐๐๐	๗๒ ครั้ง	๑๗๘,๐๐๐	๗๒ ครั้ง	๑๗๘,๐๐๐	๗๒ ครั้ง	๑๗๘,๐๐๐	๓๖๐ ครั้ง	๘๙๐,๐๐๐	ปม.
	๔. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร-ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	งบปกติ	๒,๕๑๓ ฟาร์ม	๔,๔๐๐	๒,๕๑๓ ฟาร์ม	๔,๔๐๐	๒,๕๑๓ ฟาร์ม	๔,๔๐๐	๒,๕๑๓ ฟาร์ม	๔,๔๐๐	๒,๕๑๓ ฟาร์ม	๔,๔๐๐	๑๒,๕๖๕ ฟาร์ม	๒๒,๐๐๐	ปม.
	๕. ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	๗๘,๐๐๐ ราย	๔๗๙,๗๕๐	๗๘,๐๐๐ ราย	๔๗๙,๗๕๐	๗๘,๐๐๐ ราย	๔๗๙,๗๕๐	๗๘,๐๐๐ ราย	๔๗๙,๗๕๐	๗๘,๐๐๐ ราย	๔๗๙,๗๕๐	๗๘,๐๐๐ ราย	๒,๓๙๘,๗๕๐	กสภ.
	๕. ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์	งบปกติ	๑๒,๓๔๒ ราย	-	๑๒,๓๔๒ ราย	-	๑๒,๓๔๒ ราย	-	๑๒,๓๔๒ ราย	-	๑๒,๓๔๒ ราย	-	๑๒,๓๔๒ ราย	-	ปศ.
	๖. พัฒนาและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	งบปกติ	๑๒ อำเภอ	๙๗,๖๐๐	๑๒ อำเภอ	๙๗,๖๐๐	๑๒ อำเภอ	๙๗,๖๐๐	๑๒ อำเภอ	๙๗,๖๐๐	๑๒ อำเภอ	๙๗,๖๐๐	๑๒ อำเภอ	๔๘๘,๐๐๐	ปศ.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ ที่ ๑															
ฟื้นฟูและอนุรักษ์	๑. ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	งบประมาณ	๖,๐๐๐ ราย	๙๐,๐๐๐	๖,๐๐๐ ราย	๙๐,๐๐๐	๖,๐๐๐ ราย	๒๔,๐๐๐	๖,๐๐๐ ราย	๒๔,๐๐๐	๖,๐๐๐ ราย	๒๔,๐๐๐	๓๐,๐๐๐ ราย	๒๕๒,๐๐๐	พ.ด.
ทรัพยากรทาง	ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร														
การเกษตร	๒. พัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว	งบประมาณ	๒๐๐ ไร่	๒๔๐,๐๐๐	๒๐๐ ไร่	๒๔๐,๐๐๐	๒๐๐ ไร่	๒๔๐,๐๐๐	๒๐๐ ไร่	๒๔๐,๐๐๐	๒๐๐ ไร่	๒๔๐,๐๐๐	๘๐๐ ไร่	๑,๒๐๐,๐๐๐	พ.ด.
	๓. ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	งบประมาณ	๗๐๐ ไร่	๖๐๕,๕๐๐	๗๐๐ ไร่	๖๐๕,๕๐๐	๗๐๐ ไร่	๖๐๕,๕๐๐	๗๐๐ ไร่	๖๐๕,๕๐๐	๗๐๐ ไร่	๖๐๕,๕๐๐	๓๕๐๐ ไร่	๓,๐๒๗,๕๐๐	พ.ด.
	๔. รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	งบประมาณ	๓.๓ ล้านกล้า	๓,๓๔๙,๐๐๐	๓.๓ ล้านกล้า	๓,๓๔๙,๐๐๐	๓.๓ ล้านกล้า	๓,๓๔๙,๐๐๐	๓.๓ ล้านกล้า	๓,๓๔๙,๐๐๐	๓.๓ ล้านกล้า	๓,๓๔๙,๐๐๐	๑๖.๕ ล้านกล้า	๑๖,๗๔๕,๐๐๐	พ.ด.
	๕. จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม-ดอน-สูง	งบประมาณ	๓,๕๔๐ ไร่	๙,๙๑๓,๗๕๖	๓,๕๔๐ ไร่	๙,๙๑๓,๗๕๖	๓,๕๔๐ ไร่	๙,๙๑๓,๗๕๖	๓,๕๔๐ ไร่	๙,๙๑๓,๗๕๖	๓,๕๔๐ ไร่	๙,๙๑๓,๗๕๖	๑๗,๗๐๐ ไร่	๔๙,๕๖๘,๗๘๐	พ.ด.
	๖. ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงดิน	งบประมาณ	๑,๒๐๐ ไร่	๑๒๐,๐๐๐	๑,๒๐๐ ไร่	๑๒๐,๐๐๐	๑,๒๐๐ ไร่	๑๒๐,๐๐๐	๑,๒๐๐ ไร่	๑๒๐,๐๐๐	๑,๒๐๐ ไร่	๑๒๐,๐๐๐	๖,๐๐๐ ไร่	๖๐๐,๐๐๐	พ.ด.
	๗. รณรงค์งดเผาฟางและตอซัง	งบประมาณ	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๕ แปลง	๑๐๐,๐๐๐	พ.ด.
	๘. พัฒนาคุณภาพดินทำเกษตรผสมผสาน	งบประมาณ	๓๓๐ ไร่	๑,๕๐๓,๑๕๐	๓๓๐ ไร่	๑,๕๐๓,๑๕๐	๓๓๐ ไร่	๑,๕๐๓,๑๕๐	๓๓๐ ไร่	๑,๕๐๓,๑๕๐	๓๓๐ ไร่	๑,๕๐๓,๑๕๐	๑,๖๕๐ ไร่	๗,๕๑๕,๗๕๐	พ.ด.
	๘. รณรงค์เฝ้าติดตามเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน	งบประมาณ	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๑ แปลง	๒๐,๐๐๐	๕ แปลง	๑๐๐,๐๐๐	พ.ด.
	๙. ส่งเสริมและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก	งบประมาณ	๑๒,๘๐๐ กกล้า	๓๖,๐๐๐	๑๒,๘๐๐ กกล้า	๓๖,๐๐๐	๑๒,๘๐๐ กกล้า	๓๖,๐๐๐	๑๒,๘๐๐ กกล้า	๓๖,๐๐๐	๑๒,๘๐๐ กกล้า	๓๖,๐๐๐	๖๔,๐๐๐ กกล้า	๑๘๐,๐๐๐	ส.ป.ก.
	๑๐. อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	งบประมาณ	๒ โรงเรียน	๓๒,๐๐๐	๒ โรงเรียน	๓๒,๐๐๐	๒ โรงเรียน	๓๒,๐๐๐	๒ โรงเรียน	๓๒,๐๐๐	๒ โรงเรียน	๓๒,๐๐๐	๑๐ โรงเรียน	๑๖๐,๐๐๐	ส.ป.ก.
	๑๑. บริหารความหลากหลายชีวภาพ	งบประมาณ	๑ แห่ง	๑๕๗,๐๙๕	๑ แห่ง	๑๕๗,๐๙๕	๑ แห่ง	๑๕๗,๐๙๕	๑ แห่ง	๑๕๗,๐๙๕	๑ แห่ง	๑๕๗,๐๙๕	๕ แห่ง	๗๘๕,๔๗๕	ว.ก.
	๑๒. เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืด	งบประมาณ	๔.๒ ล้านตัว	๔๕๑,๒๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๔๕๑,๒๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๔๕๑,๒๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๔๕๑,๒๐๐	๔.๒ ล้านตัว	๔๕๑,๒๐๐	๒๑ ล้านตัว	๒,๒๕๖,๐๐๐	ป.ม.
	๑๓. เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำชายฝั่ง	งบประมาณ	๗.๙ ล้านตัว	๒,๑๔๙,๒๐๐	๗.๙ ล้านตัว	๒,๑๔๙,๒๐๐	๗.๙ ล้านตัว	๒,๑๔๙,๒๐๐	๗.๙ ล้านตัว	๒,๑๔๙,๒๐๐	๗.๙ ล้านตัว	๒,๑๔๙,๒๐๐	๓๙.๕ ล้านตัว	๑๐,๗๔๖,๐๐๐	ป.ม.
	๑๔. ธนาคารสัตว์น้ำ	งบประมาณ	๑ แห่ง	๑๒,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๐๐๐	๕ แห่ง	๖๐,๐๐๐	ป.ม.
	๑๔. เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ	งบประมาณ	๑ แห่ง	๒๐,๔๐๐	๑ แห่ง	๒๐,๔๐๐	๑ แห่ง	๒๐,๔๐๐	๑ แห่ง	๒๐,๔๐๐	๑ แห่ง	๒๐,๔๐๐	๑ แห่ง	๑๐๒,๐๐๐	ป.ศ.
	๑๕. ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่พิเศษ	งบประมาณ	๑ ล้านตัว	๕๐๐,๐๐๐	๑ ล้านตัว	๕๐๐,๐๐๐	๑ ล้านตัว	๕๐๐,๐๐๐	๑ ล้านตัว	๕๐๐,๐๐๐	๑ ล้านตัว	๕๐๐,๐๐๐	๕ ล้านตัว	๒,๕๐๐,๐๐๐	ป.ม.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
กลยุทธ์ที่ ๒															
การพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพชลประทาน	๑. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	งบปกติ	๔๐ บ่อ	๗๑๒,๐๐๐	๔๐ บ่อ	๗๑๒,๐๐๐	๔๐ บ่อ	๗๑๒,๐๐๐	๔๐ บ่อ	๗๑๒,๐๐๐	๔๐ บ่อ	๗๑๒,๐๐๐	๒๐๐ บ่อ	๓,๕๖๐,๐๐๐	พ.ด.
ภาพระบบชลประทาน	๒. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	งบปกติ	๕๐ ราย	๗๐,๕๐๐	๕๐ ราย	๗๐,๕๐๐	๕๐ ราย	๗๐,๕๐๐	๕๐ ราย	๗๐,๕๐๐	๕๐ ราย	๗๐,๕๐๐	๒๕๐ ราย	๓๕๒,๕๐๐	ก.ส.ก.
และบรรเทาภัยจากน้ำ	๓. บริหารการส่งน้ำ	งบปกติ	๑ แห่ง	๑๗๗,๕๐๐	๑ แห่ง	๑๗๗,๕๐๐	๑ แห่ง	๑๗๗,๕๐๐	๑ แห่ง	๑๗๗,๕๐๐	๑ แห่ง	๑๗๗,๕๐๐	๑ แห่ง	๘๘๗,๕๐๐	ข.ป.
	๔. บำรุงรักษาคลองสายใหญ่ตำบลบ้านน้ำบ่อ	งบปกติ	๕ สาย	๓๕๕,๑๐๐	๕ สาย	๓๕๕,๑๐๐	๕ สาย	๓๕๕,๑๐๐	๕ สาย	๓๕๕,๑๐๐	๕ สาย	๓๕๕,๑๐๐	๕ สาย	๑,๗๗๕,๕๐๐	ข.ป.
	๔. บำรุงรักษาคลองระบายน้ำสายซอยตำบลบ้านน้ำบ่อ	งบปกติ	๑ แห่ง	๒๓๖,๗๐๐	๑ แห่ง	๒๓๖,๗๐๐	๑ แห่ง	๒๓๖,๗๐๐	๑ แห่ง	๒๓๖,๗๐๐	๑ แห่ง	๒๓๖,๗๐๐	๑ แห่ง	๑,๑๘๓,๕๐๐	ข.ป.
	๗. ซ่อมแซมโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามข้อเสนอของเกษตรกร	งบปกติ	๑ แห่ง	๕๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๕๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๕๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๕๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๕๐๐,๐๐๐	๒ แห่ง	๒,๕๐๐,๐๐๐	ข.ป.
	๘. ซ่อมแซมคูระบายน้ำอ่างเก็บน้ำคลองเตราะหัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๖๗๐,๖๑๒	๑ แห่ง	๑,๖๗๐,๖๑๒	๑ แห่ง	๑,๖๗๐,๖๑๒	๑ แห่ง	๑,๖๗๐,๖๑๒	๑ แห่ง	๑,๖๗๐,๖๑๒	๑ แห่ง	๘,๘๓๓,๐๖๐	ข.ป.
	๙. ซ่อมแซมท่อส่งน้ำฝายคลองโฝงโฝง	งบปกติ	๑ แห่ง	๒,๔๑๐,๗๕๖	๑ แห่ง	๒,๔๑๐,๗๕๖	๑ แห่ง	๒,๔๑๐,๗๕๖	๑ แห่ง	๒,๔๑๐,๗๕๖	๑ แห่ง	๒,๔๑๐,๗๕๖	๑ แห่ง	๑๒,๐๕๓,๗๘๐	ข.ป.
	๑๐. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำ โครงการจัดหน้าให้ราษฎรตำบลทรายขาว	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๑๒๐,๘๔๔	๑ แห่ง	๑,๑๒๐,๘๔๔	๑ แห่ง	๑,๑๒๐,๘๔๔	๑ แห่ง	๑,๑๒๐,๘๔๔	๑ แห่ง	๑,๑๒๐,๘๔๔	๑ แห่ง	๕,๖๐๔,๒๒๐	ข.ป.
	๑๑. ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านนาหว้า อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑ แห่ง	๑๓,๒๖๕,๑๗๔	๑ แห่ง	๑๓,๒๖๕,๑๗๔	๑ แห่ง	๑๓,๒๖๕,๑๗๔	๑ แห่ง	๑๓,๒๖๕,๑๗๔	๑ แห่ง	๑๓,๒๖๕,๑๗๔	๑ แห่ง	๖๖,๓๒๕,๘๗๐	ข.ป.
	๑๑. ซ่อมแซมเครื่องกั้นบานระบาย ทรบ. ปากคลองน้ำจืด ต.ปะเสยระวอ	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๗๕๘,๙๒๑	๑ แห่ง	๑,๗๕๘,๙๒๑	๑ แห่ง	๑,๗๕๘,๙๒๑	๑ แห่ง	๑,๗๕๘,๙๒๑	๑ แห่ง	๑,๗๕๘,๙๒๑	๑ แห่ง	๘,๗๙๔,๖๐๕	ข.ป.
	๑๒. ซ่อมแซมเครื่องกั้นบานระบาย ทรบ. บางหมู่ ๑ ต.บ้านน้ำบ่อ	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๖๘๘,๘๕๘	๑ แห่ง	๑,๖๘๘,๘๕๘	๑ แห่ง	๑,๖๘๘,๘๕๘	๑ แห่ง	๑,๖๘๘,๘๕๘	๑ แห่ง	๑,๖๘๘,๘๕๘	๑ แห่ง	๘,๔๔๔,๒๙๐	ข.ป.
	๑๓. บำรุงรักษาห้วงงาน ตำบลบางเขา	งบปกติ	๑๖ แห่ง	๙๔๖,๙๐๐	๑๖ แห่ง	๙๔๖,๙๐๐	๑๖ แห่ง	๙๔๖,๙๐๐	๑๖ แห่ง	๙๔๖,๙๐๐	๑๖ แห่ง	๙๔๖,๙๐๐	๑๖ แห่ง	๔,๗๓๔,๕๐๐	ข.ป.
	๑๔. ซ่อมแซมหินเรียงอาคารบังคับน้ำบ้านกู่จิว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑ แห่ง	๔๘๗,๘๘๖	๑ แห่ง	๔๘๗,๘๘๖	๑ แห่ง	๔๘๗,๘๘๖	๑ แห่ง	๔๘๗,๘๘๖	๑ แห่ง	๔๘๗,๘๘๖	๑ แห่ง	๒,๔๓๙,๔๓๐	ข.ป.
	๑๕. จัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี ตำบลนาเกตุ	งบปกติ	๑ แห่ง	๘,๖๓๗,๙๘๕	๑ แห่ง	๘,๖๓๗,๙๘๕	๑ แห่ง	๘,๖๓๗,๙๘๕	๑ แห่ง	๘,๖๓๗,๙๘๕	๑ แห่ง	๘,๖๓๗,๙๘๕	๑ แห่ง	๔๓,๑๘๙,๙๒๕	ข.ป.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินงาน		
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี				
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		หลัก	
กลยุทธ์ที่ ๒																	
การพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพ	๑๖. จัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี ตำบลบางโกระ	งบปกติ	๑ แห่ง	๕,๘๐๔,๖๖๒	๑ แห่ง	๕,๘๐๔,๖๖๒	๑ แห่ง	๕,๘๐๔,๖๖๒	๑ แห่ง	๕,๘๐๔,๖๖๒	๑ แห่ง	๕,๘๐๔,๖๖๒	๑ แห่ง	๕,๘๐๔,๖๖๒	๑ แห่ง	๒๙,๐๒๓,๓๑๐	ขป.
ภาพระบบชลประทาน	๑๗. จัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี ตำบลบุโหลย	งบปกติ	๑ แห่ง	๘,๗๑๘,๕๐๗	๑ แห่ง	๘,๗๑๘,๕๐๗	๑ แห่ง	๘,๗๑๘,๕๐๗	๑ แห่ง	๘,๗๑๘,๕๐๗	๑ แห่ง	๘,๗๑๘,๕๐๗	๑ แห่ง	๘,๗๑๘,๕๐๗	๑ แห่ง	๔๓,๕๙๒,๕๓๕	ขป.
และบรรเทาภัยจากน้ำ	๑๘. จัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี ตำบลปะกาะรัง	งบปกติ	๑ แห่ง	๙,๗๕๐,๗๔๓	๑ แห่ง	๙,๗๕๐,๗๔๓	๑ แห่ง	๙,๗๕๐,๗๔๓	๑ แห่ง	๙,๗๕๐,๗๔๓	๑ แห่ง	๙,๗๕๐,๗๔๓	๑ แห่ง	๙,๗๕๐,๗๔๓	๑ แห่ง	๔๘,๗๕๓,๗๑๕	ขป.
(ต่อ)	๑๙. จัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี ตำบลป่าไร่	งบปกติ	๑ แห่ง	๔,๘๑๕,๖๗๑	๑ แห่ง	๔,๘๑๕,๖๗๑	๑ แห่ง	๔,๘๑๕,๖๗๑	๑ แห่ง	๔,๘๑๕,๖๗๑	๑ แห่ง	๔,๘๑๕,๖๗๑	๑ แห่ง	๔,๘๑๕,๖๗๑	๑ แห่ง	๒๔,๐๗๘,๓๕๕	ขป.
	๒๐. จัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี คลอง LMC ตำบลบางเขา	งบปกติ	๑ แห่ง	๔,๘๔๔,๖๙๐	๑ แห่ง	๔,๘๔๔,๖๙๐	๑ แห่ง	๔,๘๔๔,๖๙๐	๑ แห่ง	๔,๘๔๔,๖๙๐	๑ แห่ง	๔,๘๔๔,๖๙๐	๑ แห่ง	๔,๘๔๔,๖๙๐	๑ แห่ง	๒๔,๒๒๓,๕๕๐	ขป.
	๒๑.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง LMC-LAT๒๒.๖Rกม.๑+๘๕๐	งบปกติ	๑ แห่ง	๙,๙๘๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๘๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๘๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๘๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๘๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๘๖,๐๐๐	๑ แห่ง	๔๙,๙๓๐,๐๐๐	ขป.
	๒๒.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง CMC-LAT๔.๖Lกม.๑+๐๙๕	งบปกติ	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
	๒๓.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง RMC-กม.๓๐+๕๐๐	งบปกติ	๑ แห่ง	๙,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
	๒๔.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง RMC-LAT๓๑.๖Lกม.๔+๐๐๐	งบปกติ	๑ แห่ง	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
	๒๕.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง LMC-LAT๔.๙R-๒.๕R-๑๗.๐Lกม.๐+๗๐๐	งบปกติ	๑ แห่ง	๗,๘๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๗,๘๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๗,๘๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๗,๘๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๗,๘๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๗,๘๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๙,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
	๒๖.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง CMC-LAT๔.๖Lกม.๑๘+๘๘๕	งบปกติ	๑ แห่ง	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
	๒๗.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง LMC-LAT๑๒.๐Rกม.๑๒+๓๐๐	งบปกติ	๑ แห่ง	๙,๙๗๙,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๗๙,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๗๙,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๗๙,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๗๙,๐๐๐	๑ แห่ง	๙,๙๗๙,๐๐๐	๑ แห่ง	๔๙,๘๙๕,๐๐๐	ขป.
	๒๘.ปรับปรุงระบบชลประทานคลอง LMC-LAT๔.๖L-๖.๗Rกม.๐+๕๗๕	งบปกติ	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
	๒๙.ซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบาย ทรบ.บางหมู่ ๒ ต.บ้านน้ำบ่อ	งบปกติ	๑ แห่ง	๒,๐๓๓,๒๘๗	๑ แห่ง	๒,๐๓๓,๒๘๗	๑ แห่ง	๒,๐๓๓,๒๘๗	๑ แห่ง	๒,๐๓๓,๒๘๗	๑ แห่ง	๒,๐๓๓,๒๘๗	๑ แห่ง	๒,๐๓๓,๒๘๗	๑ แห่ง	๑๐,๑๖๖,๔๓๕	ขป.
	๓๐.ขุดลอกอ่างเก็บน้ำบ้านนาหว้า	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๙๔๔,๘๘๐	๑ แห่ง	๑,๙๔๔,๘๘๐	๑ แห่ง	๑,๙๔๔,๘๘๐	๑ แห่ง	๑,๙๔๔,๘๘๐	๑ แห่ง	๑,๙๔๔,๘๘๐	๑ แห่ง	๑,๙๔๔,๘๘๐	๑ แห่ง	๙,๗๒๔,๔๐๐	ขป.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินงาน		
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		รวม ๕ ปี				
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		หลัก	
กลยุทธ์ที่ ๒																	
การพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิ	๓๑.ชุดลอกคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา, สายชอย ตำบลบ้านกลาง	งบปกติ	๑ แห่ง	๖,๐๑๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๑๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๑๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๑๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๑๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๑๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๕๐,๐๐๐	ขป.
ภาพระบบ	๓๒.ชุดลอกคลองระบายน้ำ D๓-๑๓.๖L	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
ชลประทาน	๓๓.ชุดลอกคลองระบายน้ำ D๔-๑๗.๒L	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๕,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
และบรรเทาภัย	๓๔.ซ่อมแซมหินเรียงคลองระบายน้ำ D๘	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๕,๗๕๐,๐๐๐	ขป.
จากน้ำ	๓๕.ซ่อมแซมคันคลอง ๓๕.๖L	งบปกติ	๑ แห่ง	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	ขป.
(ต่อ)	๓๔. ปรับปรุงท่อระบายน้ำทุ่งนาบ้าน	งบปกติ	๑ แห่ง	๒,๗๒๘,๑๕๐	๑ แห่ง	๒,๗๒๘,๑๕๐	๑ แห่ง	๒,๗๒๘,๑๕๐	๑ แห่ง	๒,๗๒๘,๑๕๐	๑ แห่ง	๒,๗๒๘,๑๕๐	๑ แห่ง	๒,๗๒๘,๑๕๐	๑ แห่ง	๑๓,๖๔๐,๗๕๐	ขป.
	คลองข้าง																
	๓๕.ปรับปรุงท่อลอดคลองส่งน้ำ Lat.๔.๖L -๘.๕R กม.๙+๒๘๐	งบปกติ	๑ แห่ง	๕,๙๕๑,๙๘๗	๑ แห่ง	๕,๙๕๑,๙๘๗	๑ แห่ง	๕,๙๕๑,๙๘๗	๑ แห่ง	๕,๙๕๑,๙๘๗	๑ แห่ง	๕,๙๕๑,๙๘๗	๑ แห่ง	๕,๙๕๑,๙๘๗	๑ แห่ง	๒๙,๗๕๙,๙๓๕	ขป.
	๓๖.ปรับปรุงท่อรับน้ำป่าคลองระบายน้ำ	งบปกติ	๑ แห่ง	๙,๐๘๑,๘๙๗	๑ แห่ง	๙,๐๘๑,๘๙๗	๑ แห่ง	๙,๐๘๑,๘๙๗	๑ แห่ง	๙,๐๘๑,๘๙๗	๑ แห่ง	๙,๐๘๑,๘๙๗	๑ แห่ง	๙,๐๘๑,๘๙๗	๑ แห่ง	๔๕,๔๐๙,๔๘๕	ขป.
	D๘-๖.๘L																
	๓๗.ซ่อมแซมคอนกรีตลาดคลอง ๔.๖L-๘.๕R-๐.๙L	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๔๒๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๔๒๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๔๒๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๔๒๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๔๒๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๔๒๘,๐๐๐	๑ แห่ง	๗,๑๔๐,๐๐๐	ขป.
	๓๘.ซ่อมแซมคอนกรีตลาดคลอง ๔.๖L-๑๗.๒L	งบปกติ	๑ แห่ง	๘๔๔,๗๐๗	๑ แห่ง	๘๔๔,๗๐๗	๑ แห่ง	๘๔๔,๗๐๗	๑ แห่ง	๘๔๔,๗๐๗	๑ แห่ง	๘๔๔,๗๐๗	๑ แห่ง	๘๔๔,๗๐๗	๑ แห่ง	๔,๒๒๓,๕๓๕	ขป.
	๓๙.ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำบานระบาย ปตร. D๑	งบปกติ	๑ แห่ง	๙๕๔,๐๐๐	๑ แห่ง	๙๕๔,๐๐๐	๑ แห่ง	๙๕๔,๐๐๐	๑ แห่ง	๙๕๔,๐๐๐	๑ แห่ง	๙๕๔,๐๐๐	๑ แห่ง	๙๕๔,๐๐๐	๑ แห่ง	๔,๗๗๐,๐๐๐	ขป.
	๔๐.ซ่อมแซมคอนกรีตลาดคลอง ๔.๖L-๘.๕R-๙.๘L	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๒๘๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๘๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๘๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๘๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๘๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๑,๒๘๕,๐๐๐	๑ แห่ง	๖,๔๒๕,๐๐๐	ขป.
	๔๑.ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำบานระบายระบบ	งบปกติ	๘๐ แห่ง	๓,๐๔๓,๒๕๐	๘๐ แห่ง	๓,๐๔๓,๒๕๐	๘๐ แห่ง	๓,๐๔๓,๒๕๐	๘๐ แห่ง	๓,๐๔๓,๒๕๐	๘๐ แห่ง	๓,๐๔๓,๒๕๐	๘๐ แห่ง	๓,๐๔๓,๒๕๐	๘๐ แห่ง	๑๕,๒๑๖,๒๕๐	ขป.
	สายกลาง																
	๔๒.ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำกลางคลอง	งบปกติ	๑ แห่ง	๔๙๓,๕๓๖	๑ แห่ง	๔๙๓,๕๓๖	๑ แห่ง	๔๙๓,๕๓๖	๑ แห่ง	๔๙๓,๕๓๖	๑ แห่ง	๔๙๓,๕๓๖	๑ แห่ง	๔๙๓,๕๓๖	๑ แห่ง	๒,๔๖๗,๖๘๐	ขป.
	สาย ๓๑.๖L กม.๓+๒๔๐ กม.๔+๖๑๕																
	๔๓.ชุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมา	งบปกติ	๑ แห่ง	๒๙๐,๕๖๔	๑ แห่ง	๒๙๐,๕๖๔	๑ แห่ง	๒๙๐,๕๖๔	๑ แห่ง	๒๙๐,๕๖๔	๑ แห่ง	๒๙๐,๕๖๔	๑ แห่ง	๒๙๐,๕๖๔	๑ แห่ง	๑,๔๕๒,๘๒๐	ขป.
	คลองส่งน้ำสาย ๒.๗L-๐.๑L-๓.๒L																
	๔๔.ซ่อมแซมหินเรียงยาแนว หน้าและท้าย	งบปกติ	๒ แห่ง	๑,๑๙๗,๖๒๐	๒ แห่ง	๑,๑๙๗,๖๒๐	๒ แห่ง	๑,๑๙๗,๖๒๐	๒ แห่ง	๑,๑๙๗,๖๒๐	๒ แห่ง	๑,๑๙๗,๖๒๐	๒ แห่ง	๑,๑๙๗,๖๒๐	๒ แห่ง	๕,๙๘๘,๑๐๐	ขป.
	ปตร.D๒																
	๔๕.ซ่อมแซมคันกันน้ำคลองส่งน้ำ Lat ๓๕.๖L	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๔๘๓,๐๘๓	๑ แห่ง	๑,๔๘๓,๐๘๓	๑ แห่ง	๑,๔๘๓,๐๘๓	๑ แห่ง	๑,๔๘๓,๐๘๓	๑ แห่ง	๑,๔๘๓,๐๘๓	๑ แห่ง	๑,๔๘๓,๐๘๓	๑ แห่ง	๗,๔๑๕,๔๑๕	ขป.

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๑	๓,๐๐๔,๐๐๐	- สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	๕	๒๔,๖๓๕,๐๐๐	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี, สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี - ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
๓. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๑	๑๒,๒๑๒,๕๐๐	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี, สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๒	๖,๐๕๑,๐๐๐	- โครงการชลประทานปัตตานี - สถานีทดลองการใช้น้ำชลประทานที่ ๗ ปัตตานี

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ประมงพื้นบ้าน เป็นการทำการประมงโดยใช้เรือประมงขนาดเล็กทำการประมงด้วยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพต่ำ หรือใช้เครื่องมือทำการประมงโดยไม่ใช้เรือ และจัดเป็นชาวประมงส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานี เนื่องจากตั้งถิ่นฐานบริเวณชายฝั่งทะเลในจังหวัดชายทะเลจึงยึดอาชีพทำการประมงเป็นอาชีพหลักในการดำรงชีวิต และในปัจจุบันจากการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม เทคโนโลยี การบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน ทั้งสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศห่วงโซ่อาหาร แหล่งที่อยู่อาศัยพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำ และแหล่งสืบพันธุ์วางไข่และเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำนอกจากนั้น การพัฒนาเครื่องมือประมงให้ทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพการจับสัตว์น้ำ การทำการประมงด้วยเครื่องมือผิดกฎหมาย เพื่อให้สามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดปัญหาการทำประมงเกินศักยภาพการผลิตตามธรรมชาติ จนเกิดปัญหาแย่งชิงการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำในท้องถิ่น ทำให้ชาวประมงจับสัตว์น้ำได้ลดลง รายได้จากการประมงลดน้อยลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของชาวประมงพื้นบ้านการดำเนินงานที่ผ่านมาภาครัฐโดยกรมประมงได้ใช้มาตรการอย่างเข้มข้นเพื่อที่จะดูแลจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อให้คงอยู่ในระดับรักษาความสมดุลและมีเพิ่มมากขึ้นโดยดำเนินการ ทั้งการวิจัย การปล่อยเสริม พันธุ์สัตว์น้ำ การจัดสร้างที่อยู่อาศัย รวมถึงการสนับสนุนการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำหน้าบ้าน แล้วสนับสนุนปัจจัยการผลิตต่างๆ เพื่อให้กลุ่มชาวประมงเข้มแข็งโดยกรมประมงได้จดทะเบียนองค์กรชุมชนประมงด้านชายฝั่งไปแล้ว จำนวน ๖๒ องค์กร เพื่อให้เกิดสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง ดำเนินงานในรูปแบบสหกรณ์ได้และในอนาคตเจ้าหน้าที่ก็ถอนตัวมาเป็นเพียงที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำ ชี้แนะและเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วมตามความจำเป็นอย่างต่างๆ ก็จะเป็นเป้าหมายที่สูงสุดในการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดผลิตผลสัตว์น้ำที่มีใช้อย่างยั่งยืนได้</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มองค์กรชุมชนประมงรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ ๒) เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมและความเข้มแข็งภายในชุมชนในการร่วมกันอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรใต้ท้องทะเล โดยเฉพาะชายฝั่งทะเลหน้าชุมชนชาวประมงพื้นบ้านให้มีปริมาณสัตว์น้ำทะเลเพิ่มมากขึ้นและยั่งยืน ๓) เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้กับชุมชนชาวประมงพื้นบ้านที่ทำการประมงในบริเวณชายฝั่งทะเลของจังหวัดปัตตานี ๔) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรประมงได้อย่างเข้มแข็ง</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเข้มแข็ง จำนวน ๒ องค์กร
๕. พื้นที่เป้าหมาย	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จำนวน ๒ องค์กร ในพื้นที่อำเภอหนองจิก และอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. พัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนสู่ความยั่งยืน ๒. สนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือประมงที่ถูกกฎหมาย ๓. จัดทำกระโจมปลาเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนสู่ความยั่งยืน</p> <p>๖๔,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือประมงที่ถูกกฎหมาย</p> <p>๘๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดทำระจิมปลาเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ</p> <p>๒,๑๔๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี</p>
<p>๗. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>	<p>๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>๓,๐๐๔,๐๐๐ บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. ชาวประมงได้รับองค์ความรู้ด้านการจัดตั้งสหกรณ์ จำนวน ๑๐๐ ราย</p> <p>๒. แหล่งอาศัยของสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๒ แหล่ง</p>
<p>๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. ชาวประมงพื้นบ้านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในรูปแบบสหกรณ์</p> <p>๒. เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการฟื้นฟูและเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในชุมชนชาวประมงพื้นบ้าน</p> <p>๓. ชาวประมงพื้นบ้านจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้น</p> <p>๔. สร้างความสมดุลทางธรรมชาติและควมอดมสมบูรณ์ในท้องทะเล</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ๑ : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งในพื้นที่ปลูกข้าวนาชลประทานในจังหวัดปัตตานี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ที่มา ข้าวจัดอยู่ในกลุ่มที่มีการใช้น้ำมากที่สุด อายุการเจริญเติบโตทั้งฤดูประมาณ ๑๒๐ วัน โดยแบ่งระยะการเจริญเติบโตออกเป็น ๔ ระยะ คือ ระยะกล้า ระยะแตกกอ ระยะตั้งท้องออกดอก ระยะน้ำนมและข้าวสุก การทำนาในอดีตจนถึงปัจจุบัน ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ใช้ปริมาณน้ำตั้งแต่เตรียมดินจนถึงก่อนเก็บเกี่ยว ประมาณ ๑๔๐-๑๖๐ เซนติเมตรต่อไร่ แต่จากข้อมูลขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ระบุว่าข้าวใช้น้ำเพียง ๔๕-๗๐ เซนติเมตรต่อฤดู การทำนาดังเดิมใช้น้ำมากโดยเติมน้ำไว้เต็มขนาดตลอดเวลา แต่กลับทำให้ต้นข้าวอ่อนแอ เพราะข้าวไม่ใช่พืชน้ำแต่ข้าวทนน้ำขังได้ ถ้าข้าวแช่น้ำตลอดเวลารากไม่กระจาย การแตกกอไม่เต็มที่ ผลผลิตก็ไม่เต็มที่ โรคแมลงระบาดได้ง่าย ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ถือว่าเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวที่มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในระดับหนึ่ง</p> <p>สภาพปัญหา/ความต้องการ ปัญหาการขาดแคลนน้ำช่วงฤดูนาปรังเพื่อใช้ในการเพาะปลูกข้าว หากมีการบริหารจัดการน้ำและนำเทคโนโลยีการผลิตข้าวแบบเปียกสลับแห้งมาใช้ ส่งเสริมเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวตำบลม่วงเตี้ย โดยร่วมกับสถานีทดลองการใช้น้ำชลประทานที่ ๗ (ปัตตานี) กรมชลประทาน</p> <p>ความเร่งด่วน การที่เกษตรกรสามารถเพิ่มผลิตข้าว อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกษตรกรเห็นคุณค่าของน้ำ และสามารถนำเทคโนโลยีนี้เผยแพร่แก่เครือข่ายกลุ่มแปลงใหญ่ใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งสามารถเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการใช้น้ำของข้าวในเขตชลประทานที่สอดคล้องกับสภาวะการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรในปัจจุบัน
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑.ลดปริมาณการใช้น้ำในนาข้าวร้อยละ ๒๕-๕๐ หรือประมาณ ๖๐๐ ลบ.ม ต่อไร่ต่อฤดู ซึ่งจากเดิมใช้น้ำ ๑,๒๐๐ ลบ.ม. ต่อไร่ต่อฤดู</p> <p>๒.หมั่นเวียนการใช้น้ำในกระบวนการผลิตทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓.ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐-๕๐ (เดิมได้ ๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มเป็น ๗๐๐กิโลกรัมต่อไร่)</p> <p>๔.ลดการระบาดของแมลงศัตรูพืช ทำให้ผลผลิตไม่เสียหาย</p> <p>๕.มีรายได้เพิ่มขึ้น จากผลผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้น และต้นทุนการผลิตข้าวที่ลดลง</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๖ อำเภอที่มีการทำนาชลประทาน ในจังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอแม่ลาน อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอยะหริ่ง อำเภอเมือง อำเภอหนองจิก
๖. กิจกรรมหลัก	วิธีการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งที่ระดับ ๕/-๑๕ ซม. (AWD ๕/-๑๕)
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗)
๙. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	หน่วยงานด้านการจัดการน้ำ สามารถคาดคะเนการใช้น้ำของเกษตรกร เกษตรกรผู้ทำนา สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกและลดต้นทุนการผลิต และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเป็นต้นแบบการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none">๑. ประหยัดน้ำต้นทุน และลดค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ๒. ต้านทานโรคและแมลง ลดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เนื่องจากระหว่างการรอให้น้ำครั้งต่อไปหน้าดินจะแห้งจนถึงแต่กระแหงแต่ภายใต้ผิวดินก็ยังมีน้ำขึ้นเพียงพอแก่ข้าวที่ยานำไปใช้ได้ อยู่ ผิวดินที่แห้งจะช่วยจำกัดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่ชอบความชื้น รากต้นข้าวได้รับอากาศมากกว่าสภาพน้ำขัง จึงทำให้รากแข็งแรงเพิ่มการแตกกอ ลำต้นแข็งแรงทนทานต่อโรคแมลง๓. การใช้สารเคมีลดลง ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง๔. มีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้นและต้นทุนการผลิตข้าวที่ลดลง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการผลิตข้าวชิบูกันตัง ๕ เพื่อการค้า จังหวัดปัตตานี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้รองจากยางพาราและไม้ผล โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานีซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าว ๙๙,๒๓๗ ไร่(สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๑) หากเปรียบเทียบข้อมูลเชิงลึกจะพบว่าจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ปลูกข้าวลดลงเรื่อยๆทุกปี สาเหตุเนื่องจากปัจจัยดังนี้ ๑) ผลผลิตข้าวโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ ๒) ต้นทุนในการผลิตสูง ๓) โรคและแมลงเข้าทำลายทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต ๔) เกษตรกรบางส่วนมีผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคภายในครัวเรือน และไม่มีช่องทางการจำหน่าย จึงเก็บผลผลิตเหล่านั้นไว้บริโภคต่อในปีถัดไป และไม่ทำนาจนกว่าจะบริโภคข้าวหมด ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนเลิกทำนาและเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ทำให้มีพื้นที่นาร้างเพิ่มขึ้นทุกปี จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพบว่า ที่ผ่านมากเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่เก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง และบางส่วนใช้ข้าวพันธุ์ส่งเสริมที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ อ่อนแอต่อโรคและแมลง ส่วนเกษตรกรที่เก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง ส่วนใหญ่จะมีปัญหาข้าวปน และเปอร์เซ็นต์ความงอกน้อย ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกษตรกรต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการและผลผลิตข้าวที่ได้น้อยตามไปด้วย ที่สำคัญคือเกษตรกรผลิตข้าวแล้วไม่มีช่องทางในการจำหน่าย</p> <p>ข้าวพันธุ์ชิบูกันตัง ๕ รับรองพันธุ์โดยศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง ปริมาณอมิโลสสูง ๒๗.๒ เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยว ประมาณ ๑๓๐ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๖๑๖ กิโลกรัมต่อไร่ โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอตากใบ พบว่าให้ผลผลิตมากกว่า ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองภาคใต้ที่ให้ผลผลิตสูง ทำให้เกษตรกรนิยมปลูกมากในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้าวพันธุ์ชิบูกันตัง ๕ เหมาะกับสภาพภูมิอากาศของจังหวัดปัตตานี ทนต่อสภาพแวดล้อม มีความต้านทานต่อการเข้าทำลายของศัตรูข้าว สามารถปลูกได้ทั้งฤดูนาปี และนาปรัง เป็นข้าวพื้นแข็งซึ่งเหมาะกับรสนิยมของผู้บริโภคในพื้นที่ และที่สำคัญคือสามารถจำหน่ายเป็นข้าวอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นที่นิยมมากในกลุ่มคนที่เลี้ยงไก่ชน เพราะข้าวชิบูกันตัง ๕ มีลักษณะของเมล็ดสั้น เหมาะสำหรับใช้เป็นอาหารไก่ชน ปัจจุบันความต้องการข้าวชิบูกันตัง ๕ ในตลาดข้าวไก่ชนของพื้นที่ภาคใต้มีมาก ดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือก เพราะมีตลาดรองรับที่สำคัญ คือ ผู้เลี้ยงไก่ชน จะสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง อีกทั้งยังช่วยยกระดับทางเศรษฐกิจของครอบครัวเกษตรกรได้อีกด้วย</p> <p>สภาพปัญหา/ความต้องการ : ปัจจุบันพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดปัตตานีลดน้อยลงเนื่องจากเกษตรกรได้ผลผลิตข้าวต่ำ ต้นทุนในการผลิตสูง พันธุ์ข้าวอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของศัตรูพืช และที่สำคัญคือเกษตรกรผลิตแล้วไม่มีช่องทางการจำหน่าย ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานีได้ดำเนินการรับรองพันธุ์ข้าวชิบูกันตัง ๕ ซึ่งมีความเหมาะสมสำหรับปลูกในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนิยมปลูกกันอย่างแพร่หลายในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งสามารถใช้บริโภคอีกทั้งยังจำหน่ายเป็นข้าวอาหารสัตว์ได้</p> <p>ปัจจุบันเกษตรกรในจังหวัดปัตตานีหันมาปลูกข้าวพันธุ์ชิบูกันตัง ๕ เพราะข้าวพันธุ์นี้เจริญเติบโตดีในสภาพแวดล้อมของจังหวัดปัตตานี ทนต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงที่เข้าทำลาย สามารถนำมาบริโภคและจำหน่ายได้อีกด้วย ปัจจุบันความต้องการข้าวชิบูกันตัง ๕ ในตลาดข้าวไก่ชนของพื้นที่ภาคใต้มีมาก ดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือก เพราะมีตลาดรองรับที่สำคัญ คือ ผู้เลี้ยงไก่ชน จะสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง อีกทั้งยังช่วยยกระดับทางเศรษฐกิจของ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ครอบคลุมเกษตรกร ในช่วงฤดูนาปีเกษตรกรปลูกข้าวไว้สำหรับบริโภคในครัวเรือน ส่วนในฤดูนาปรังนั้นส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ซีบูกันตัง ๕ เพื่อเป็นรายได้สำหรับเลี้ยงครอบครัว</p> <p>ความเร่งด่วน : ปัจจุบันพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังของจังหวัดปัตตานี ๒๐,๑๖๓ ไร่ โดยที่ผ่านมาเกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่ไม่ได้มีการคัดพันธุ์บริสุทธิ์ บางส่วนปลูกข้าวที่อ่อนแอต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลง ปลูกข้าวแล้วไม่มีช่องทางในการจำหน่าย ดังนั้นหากเกษตรกรได้รับการส่งเสริมให้ปลูกข้าวพันธุ์ซีบูกันตัง ๕ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ไม่อ่อนแอต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลง สามารถจำหน่ายเป็นข้าวอาหารสัตว์ได้ ทำให้เกษตรกรสร้างรายได้จากการประกอบอาชีพการทำนาได้อีกทางหนึ่งด้วย</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ซีบูกันตัง ๕ ในพื้นที่นาปรังของจังหวัดปัตตานี เพื่อการค้าจำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ (โดยการสนับสนุนปีงบประมาณละ ๑,๐๐๐ ไร่ เป็นเวลา ๕ ปี) ๒. ลดต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรโดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิต พร้อมทั้งเครื่องจักรกลทางการเกษตร ๓. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวซีบูกันตัง ๕ โดยการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกร
<p>๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ สามารถขยายพื้นที่ปลูกข้าวซีบูกันตัง ๕ ในพื้นที่นาปรังไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ไร่ ๑.๒ ได้ผลผลิตข้าวไม่น้อยกว่า ๒,๗๕๐ ตัน (ผลผลิตไร่ละ ๕๕๐ กิโลกรัม) ๑.๓ สร้างรายได้แก่เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๒๗.๕ ล้านบาท (ข้าวอาหารสัตว์กิโลกรัมละ ๑๐ บาท) ๒. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ เกษตรกรได้รับความรู้จากการเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒.๒ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร อีกทั้งยังช่วยให้สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีดีขึ้น
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่นาปรังของจังหวัดปัตตานี จำนวน ๕,๐๐๐ ไร่</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>ผลิตข้าวซีบูกันตัง ๕ ในพื้นที่นาปรัง</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลัก</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดฝึกอบรมเกษตรกร ๑,๐๐๐ ราย จำนวน ๑ ครั้ง ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ เมล็ดพันธุ์ซีบูกันตัง ๕ จำนวน ๖๒,๕๐๐ กิโลกรัม (๑๒.๕ กก./ไร่) ๒.๒ ปุ๋ยเคมี ๑๒๕,๐๐๐ กิโลกรัม (๒๕ กก./ไร่) ๓. สนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ รถเกี่ยวนาข้าว จำนวน ๒ คัน ๓.๒ เครื่องทำความสะอาดข้าวเปลือก จำนวน ๒๐ เครื่อง
<p>๗. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>	<p>๕ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐)</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณจังหวัด ๒๐,๕๘๐,๐๐๐ บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ สามารถขยายพื้นที่ปลูกข้าวซีบูกันตัง ๕ ในพื้นที่นาปรังไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ไร่ ๑.๒ ได้ผลผลิตข้าวไม่น้อยกว่า ๒,๗๕๐ ตัน (ผลผลิตไร่ละ ๕๕๐ กิโลกรัม) ๑.๓ สร้างรายได้แก่เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๒๗.๕ ล้านบาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>(ข้าวอาหารสัตว์กีโลกรัมละ ๑๐ บาท)</p> <p>๒. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ</p> <p>๒.๑ เกษตรกรได้รับความรู้จากการเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๒.๒ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร อีกทั้งยังช่วยให้สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีดีขึ้น</p>
๑๑.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวสีบูกันตัง ๕ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้</p> <p>๒. สร้างความมั่นคงด้านอาหารและเพิ่มรายได้ให้แก่พี่น้องเกษตรกรในจังหวัดปัตตานี</p> <p>๓. ช่วยให้ความเป็นอยู่ของพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานีดีขึ้น</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตพืชเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการผลิตพืชในระบบที่มีข้าวเป็นพืชหลัก
๒. ความสำคัญของโครงการหลักการและเหตุผล	<p>การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้น ได้แก่ ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง น้ำท่วม และอื่นๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ การผลิตอาหาร ระบบนิเวศ สภาพสังคมเศรษฐกิจ และความหลากหลายทางชีวภาพ เกษตรกรจะต้องมีการปรับตัวในการผลิตข้าว ภายใต้สภาพภูมิอากาศที่มีความแปรปรวน ระบบการปลูกข้าวพื้นที่นาชลประทานส่วนใหญ่จะเป็นระบบข้าว-ข้าว ซึ่งมีการขังน้ำและใช้น้ำปริมาณมากตลอดฤดูการเพาะปลูก โดยการปฏิบัติของเกษตรกรในการปลูกข้าวอย่างต่อเนื่องเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ขาดแคลนน้ำรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ยิ่งไปกว่านั้น การที่เกษตรกรไม่ได้มีการพักดินทำให้เกิดการระบาดของข้าววัชพืช โรคและแมลง ส่งผลให้ผลผลิตข้าวลดลงหรือเสียหายจนไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ การปลูกพืชร่วมระบบกับข้าวพื้นที่นาชลประทานเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประสิทธิภาพ เพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร ตัดวงจรการระบาดของโรค แมลง รักษาระบบนิเวศในนาข้าวให้มีความสมดุล เพราะได้มีการปลูกพืชหมุนเวียน ทำให้โครงสร้างของดินดีขึ้น เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน มีการใช้แรงงานตลอดปีเพราะมีกิจกรรมให้ทำในไร่นาไม่ต้องไปขายแรงงานนอกพื้นที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้เกษตรกรปรับตัวได้ภายใต้สภาพความแปรปรวนของภูมิอากาศในพื้นที่หรือชุมชนนั้น และทำให้ระบบการผลิตข้าวมีความยั่งยืน มีการสร้างเครือข่ายของเกษตรกร ส่งผลดีทั้งต่อเกษตรกร ชุมชน และสภาพแวดล้อม และเป็นต้นแบบให้กับพื้นที่อื่นๆ เกษตรกรจะต้องมีการปรับตัวในการผลิตข้าว ภายใต้สภาพภูมิอากาศที่มีความแปรปรวน ซึ่งหากมีการวางแผนการผลิตพืชร่วมระบบในการปลูกข้าวพื้นที่นาชลประทาน และการจัดการเทคโนโลยีการผลิตพืชร่วมระบบที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นพันธุ์ วิธีการปลูก วันปลูก เพื่อลดความเสี่ยงจากผลกระทบที่จะเกิดจากความแปรปรวนของภูมิอากาศ รวมทั้งหารูปแบบการปลูกพืชร่วมระบบในการปลูกข้าวในพื้นที่นาชลประทาน ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทย จึงต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ เกษตรกรมีการยอมรับและปรับตัวได้ภายใต้สภาพความแปรปรวนของภูมิอากาศในพื้นที่หรือชุมชนนั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ทำให้ระบบการผลิตข้าวมีความยั่งยืน มีการสร้างเครือข่ายของเกษตรกร ส่งผลดีทั้งต่อเกษตรกร ชุมชน และสภาพแวดล้อม และเป็นต้นแบบให้กับพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง</p> <p>ความเร่งด่วน : ปัจจุบันพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังของจังหวัดปัตตานี ๒๐,๑๖๓ ไร่ โดยที่ผ่านมากเกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่ไม่ได้มีการคัดพันธุ์บริสุทธิ์ บางส่วนปลูกข้าวที่อ่อนแอต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลง ปลูกข้าวแล้วไม่มีช่องทางในการจำหน่าย ดังนั้นหากเกษตรกรได้รับการส่งเสริมให้มีการปลูกพืชร่วมระบบ เช่น ถั่วลิสง พริก ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดฝักอ่อน มันเทศ แตงกวา-แตงร้าน พักทอง แตงโม หรือพืชอายุสั้นชนิดอื่นๆ ทำให้เกษตรกรสร้างรายได้เพิ่มนอกเหนือจากการประกอบอาชีพการทำนาได้อีกทางหนึ่งด้วย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตในระบบการปลูกพืชที่มีข้าวเป็นพืชหลัก</p> <p>๒. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ</p> <p>๑.๑ สามารถขยายพื้นที่พืชร่วมระบบ ในพื้นที่นาปรังไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ไร่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๑.๒ ได้ผลผลิตข้าวไม่น้อยกว่า ๒,๗๕๐ ตัน (ผลผลิตไร่ละ ๕๕๐ กิโลกรัม)</p> <p>๑.๓ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ จากผลผลิตพืชร่วมระบบที่ปลูกในพื้นที่นาปรังที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p> <p>๒. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ</p> <p>๒.๑ เกษตรกรได้รับความรู้จากการเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๒.๒ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร อีกทั้งยังช่วยให้สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีดีขึ้น</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่นาปรังของจังหวัดปัตตานี จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่
๖. กิจกรรมหลัก	การปลูกพืชร่วมระบบ ในพื้นที่นาปรังได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๖.๑ กิจกรรมหลัก	<p>๑. ดำเนินการทดสอบเทคโนโลยีในพื้นที่นาของเกษตรกร โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการทำงาน</p> <p>๒. ประชุมเพื่อรับทราบรายละเอียด โครงการการสมัครเข้าร่วมโครงการ หลังจากนั้นจะมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่ เทคโนโลยีการผลิตข้าว การผลิตแฉะโม การผลิตมันเทศ การผลิตถั่วลิสง</p> <p>๓. การเก็บตัวอย่างดินและการเตรียม ตัวอย่างดินเพื่อส่งวิเคราะห์ และการใช้ Soil test kit</p> <p>๔. มีส่วนร่วมในการจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยี และร่วมประเมินความพึงพอใจและการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมระบบในพื้นที่</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี กรมการข้าว หน่วยงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๒ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐)
๙. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด ๒,๕๕๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	<p>๑. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ</p> <p>๑.๑ สามารถขยายพื้นที่พืชร่วมระบบ ในพื้นที่นาปรังไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ไร่</p> <p>๑.๒ ได้ผลผลิตข้าวไม่น้อยกว่า ๒,๗๕๐ ตัน (ผลผลิตไร่ละ ๕๕๐ กิโลกรัม)</p> <p>๑.๓ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ จากผลผลิตพืชร่วมระบบที่ปลูกในพื้นที่นาปรังที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p> <p>๒. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ</p> <p>๒.๑ เกษตรกรได้รับความรู้จากการเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๒.๒ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร อีกทั้งยังช่วยให้สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีดีขึ้น</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวนาปรังและพืชร่วมระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้</p> <p>๒. สร้างความมั่นคงด้านอาหารและเพิ่มรายได้ให้แก่พี่น้องเกษตรกรในจังหวัดปัตตานี</p> <p>๓. ช่วยให้ความเป็นอยู่ของพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานีดีขึ้น</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชนด้านปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๖
๓. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดปัตตานี อาชีพด้านปศุสัตว์ยังคงมีความสำคัญในการประกอบอาชีพนอกเหนือจากการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา อีกทั้งวิถีชีวิตของชาวมุสลิมนิยมบริโภคเนื้อสัตว์ และยังคงใช้เนื้อสัตว์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆ และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายของเกษตรกรในพื้นที่ได้ และในสถานการณ์ปัจจุบันการดำรงการทำงานแบบ New Normal และต้นทุนทางวัฒนธรรมชายแดนใต้ยึดโยงกับการพัฒนาของจังหวัดชายแดนใต้ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจชายแดนใต้ เพิ่มรายได้ให้กับเศรษฐกิจฐานรากกระจายรายได้สู่ชุมชน ฟาร์มชุมชนปศุสัตว์ในจังหวัดปัตตานี สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างกิจการบริเวณตลาดกลางปศุสัตว์จังหวัดชายแดนใต้ และวิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี</p> <p>โคเนื้อ : มุ่งเป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นสินค้าฮาลาลเชิงพื้นที่ สำหรับผลิตภัณฑ์บริโภคภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อบริโภคในครัวเรือนและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ฮาลาลต่างๆ บริโภคในจังหวัดปัตตานีและจังหวัดใกล้เคียง</p> <p>โคนม แพะนม : ผลิตภัณฑ์นมโค นมแพะฮาลาลเชิงพื้นที่ มุ่งสู่เมืองเกษตรอุตสาหกรรม จากวิสาหกิจชุมชนแพะนม มุ่งเน้นการส่งเสริมการเลี้ยงภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อผลิตนมแพะแปรรูปเป็นสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์สร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรทั้งในระบบครัวเรือน</p> <p>จากสถิติการผลิตและการบริโภคโคเนื้อและแพะนม ดังนี้</p> <p>โคเนื้อ ปี ๒๕๖๓ จังหวัดปัตตานีมีจำนวนโคเนื้อ ๖๓,๑๕๓ ตัว ปริมาณผลผลิตโคเนื้อในพื้นที่ ๑๔,๘๓๕ ตัวต่อปี อัตราการบริโภค ๑๙,๓๔๕ ตัวต่อปี ใช้ประกอบพิธีกรรม (กรุบาน) ๒,๐๐๐ ตัวต่อปี ขาดแคลนผลผลิตโคเนื้อ ๖,๕๑๐ ตัวต่อปี ต้องเพิ่มแม่พันธุ์โค ๑๐,๘๕๐ ตัว</p> <p>โคนม ปี ๒๕๖๔ จังหวัดปัตตานี ได้มีบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ได้แก่ บริษัทโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม(๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้) ได้ดำเนินการก่อสร้างโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม (๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้) ขนาด ๓๐*๒๑ เมตร ในพื้นที่ หมู่ที่ ๕ ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เป็นการเพิ่มโอกาสและศักยภาพให้กับเกษตรกรที่สนใจอาชีพการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ ตามนโยบายตลาดนำการผลิต และโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียนตามนโยบายรัฐบาล ปัจจุบันจังหวัดปัตตานียังไม่มีฟาร์มโคนมในพื้นที่ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ต้องการนมตามโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียนจำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ถู/กล่อง ต่อวัน ต้องใช้ปริมาณน้ำนมโคประมาณ ๒๒,๐๐๐ กิโลกรัมต่อวัน</p> <p>แพะนม ปี ๒๕๖๔ จังหวัดปัตตานีมีจำนวนแพะนม ๔๓๒ ตัว การเลี้ยงแพะนมสามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรเป็นรายวัน ประชาชนในพื้นที่นิยมบริโภคน้ำนมแพะเพิ่มขึ้น แต่ปริมาณน้ำนมแพะที่ผลิตได้มีไม่เพียงพอกับความต้องการ อัตราการบริโภคน้ำนมแพะ ๔๒,๘๕๒ กิโลกรัมต่อวัน ปริมาณน้ำนมแพะที่ผลิตได้ ๔๓๒ กิโลกรัมต่อวัน ขาดแคลนน้ำนมแพะ ๔๒,๔๒๐ กิโลกรัมต่อวัน ต้องเพิ่มปริมาณแม่พันธุ์แพะนม จำนวน ๒๑,๒๑๐ ตัว</p>
	<p>กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากตามนโยบายรัฐบาลในกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่มีความพร้อมจัดตั้งกลุ่มสำหรับการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ของจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับรายได้และสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่ความมั่นคงชายแดนใต้ พื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ และการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ยังคงมีความจำเป็นสำหรับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ยังไม่มีที่จะยุติได้ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีต้นทุนในการประกอบอาชีพต่ำ ขาดแหล่งทุนสนับสนุน ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ของเกษตรกรใน</p> <p>พื้นที่ ทำให้ต้องเร่งดำเนินการและให้ความสำคัญ เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ในกลุ่ม โคเนื้อ แพะ เพื่อพัฒนาเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง และกระจายความมั่งคั่งให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งการขยายผลไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพโดยรอบ ประชาชนมีความต้องการ และเป็นบริบทของพื้นที่</p> <p>ดังนั้น จังหวัดปัตตานี ต้องกำหนดกลยุทธ์ และทิศทาง ให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน สร้างความเชื่อมั่นในอาชีพ กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากระดับชุมชน การมีรายได้ต่อการดำรงชีวิตของเกษตรกรสู่ความเชื่อมั่นที่ดีต่อรัฐ ภายใต้นโยบายสามเหลี่ยมเมืองเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตรายสินค้าและการแปรรูปสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม</p> <p>๒. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้านรายได้ ให้สูงขึ้น</p> <p>๓. เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร ให้เกิดความมั่งคั่งยั่งยืน</p>
<p>๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นปีละ ๕๐,๐๐๐ บาท/ปี</p> <p>๒. ปริมาณสัตว์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๐.๑๕</p>
<p>๖. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>เป้าหมาย เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยง โคเนื้อ แพะนม แกะเนื้อ แพะเนื้อ ไร่พื้นเมือง ในพื้นที่ ๑๒ อำเภอ จำนวน ๒๘๐ ราย</p>
<p>๗. กิจกรรมหลัก</p>	<p>ยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชนเลี้ยงปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี</p>
<p>๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p>	<p>ขยายฐานการผลิตโคเนื้อระดับชุมชน</p> <p>โดยการเพิ่มเติมปริมาณแม่โคเนื้อในพื้นที่ เพื่อเป็นฐานการผลิตโคเนื้อให้เพียงพอับความต้องการโคเนื้อในพื้นที่ ข้อมูลปริมาณโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณโคเนื้อ ๖๓,๑๕๘ ตัว เกษตรกร ๑๗,๘๑๐ ราย (เพศผู้ ๒๐,๐๐๔ ,เพศเมีย ๔๓,๑๕๔) กลุ่มโคเนื้อ ๑๒๙ กลุ่ม จำนวน ๑,๒๕๐ ราย จำนวนโคเนื้อ ๘,๓๗๐ ตัว ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> กลุ่มโคขุน ๓ กลุ่ม จำนวน ๓๐ ราย จำนวนโคเนื้อ ๑๕ ตัว กลุ่มโคเนื้อ ๘๔ กลุ่ม จำนวน ๘๔๐ ราย จำนวนโคเนื้อ ๗,๖๒๐ ตัว กลุ่มโคเนื้ออัตลักษณ์ฟาร์มชุมชน ๔๒ กลุ่ม จำนวน ๔๒๐ ราย จำนวนโคเนื้อ ๗๓๕ ตัว - ปริมาณความต้องการโคเนื้อในพื้นที่ (ตามเอกสารแนบท้าย) <ul style="list-style-type: none"> ผลผลิตโคเนื้อ ๑๘,๙๔๗ ตัวต่อปี อัตราการบริโภค ๒๑,๗๘๓ ตัวต่อปี (บริโภคทั่วไป ๑๙,๒๘๓, พิธีกรรม ๒,๕๐๐) ขาดแคลนผลผลิตโคเนื้อ ๒,๘๓๖ ตัว (ต้องใช้แม่พันธุ์โคเนื้อประมาณ ๕,๐๐๐ ตัว) - แผนการผลิตโคเนื้อ เพื่อยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชนฮาลาล ให้เพียงพอความต้องการ <ul style="list-style-type: none"> ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ขอสนับสนุนแม่พันธุ์โคเนื้อ ๔๘๐ ตัวต่อปี รวมเป็น ๒,๔๐๐ ตัว อัตราลูกเกิด ประมาณ ๒๘๘ ตัวต่อปี (คิดเป็น ๖๐ % ต่อปี) รวมเป็น ๑,๔๔๐ ตัว ในปี ๒๕๖๖ จะดำเนินการจัดซื้อแม่โคเนื้อลูกผสมให้เกษตรกร จำนวน ๒๔ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ ราย รวมเป็นจำนวน ๒๔๐ ราย ๆ ละ ๒ ตัว รวมเป็นจำนวน ๔๘๐ ตัว ๆ ละ ๓๕,๐๐๐ บาท และก่อสร้างโรงฆ่าโคเนื้อชุมชนฮาลาล จำนวน ๑ หลัง <p>กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มเกษตรกรภายใต้เมืองปศุสัตว์ต้นแบบ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่ โดยเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกลุ่มกับกรมปศุสัตว์/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/หรือกลุ่มสหกรณ์ด้านปศุสัตว์

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒. หากเป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีความพร้อม ต้องเร่งดำเนินการขึ้นทะเบียนกลุ่มกับกรมปศุสัตว์</p> <p>๓. ต้องเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยได้รับการสนับสนุนโคเนื้อจากกรมปศุสัตว์ หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ</p> <p>๔. มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์อย่างน้อย ๒ ไร่ ในการเลี้ยงโค</p> <p>๕. มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขในการทำสัญญาขึ้นเพื่อการผลิต</p> <p>๖. ต้องผ่านการรับรองจากผู้นำชุมชน ปศุสัตว์อำเภอท้องที่</p> <p>เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ต้องทำสัญญาขึ้นโคเนื้อเพื่อการผลิต เป็นระยะเวลา ๕ ปี ลูกที่เกิดจากแม่โคดังกล่าวทุกตัว ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขึ้น ลูกโคเพศเมีย ให้กลุ่มดำเนินการบริหารจัดการภายในกลุ่มเพื่อขยายฐานการผลิต ส่วนลูกโคเพศผู้ให้ทางกลุ่มมีการบริหารจัดการรวบรวมขุนโคเนื้อเพื่อจำหน่าย เมื่อเลี้ยงแม่พันธุ์โคครบตามสัญญา ๕ ปี ให้คณะกรรมการประเมินราคาแม่พันธุ์โคดังกล่าวเพื่อจำหน่ายส่งเงินคืนให้คลังต่อไป โดยให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้ขึ้นก่อน หากประสงค์ขอซื้อแม่โคพันธุ์ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง งบประมาณ ๒๑,๐๖๘,๘๐๐ บาท</p>
<p>๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๒</p>	<p>โคนมฟาร์มต้นแบบ ขยายฐานการผลิต</p> <p>โดยการเพิ่มเติมปริมาณแม่โคนมในพื้นที่ เพื่อเป็นฐานการผลิตน้ำนมโคให้เพียงพอกับความต้องการในพื้นที่ เป็นการเพิ่มโอกาสและศักยภาพให้กับเกษตรกรที่สนใจอาชีพการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ ตามนโยบายตลาดนำการผลิต และโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียนตามนโยบายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none">- ความต้องการนมตามโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียน จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ฝูง/กล่องต่อวัน ต้องใช้ปริมาณน้ำนมโคประมาณ ๒๒,๐๐๐ กิโลกรัมต่อวัน- แผนการผลิตน้ำนมโค เพื่อยกระดับโคนมฟาร์มต้นแบบ และผลิตภัณฑ์แปรรูปฮาลาลเชิงอุตสาหกรรม <p>ปี ๒๕๖๔ บริษัทโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม (๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้) ได้ดำเนินการก่อสร้างโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม (๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้) ขนาด ๓๐ * ๒๑ เมตร ในพื้นที่ หมู่ที่ ๕ ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี</p> <p>ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ขอสนับสนุนแม่พันธุ์โคนม ๑๐๐ ตัวต่อปี รวม ๕ ปี จำนวน ๕๐๐ ตัว อัตราการเกิด ประมาณ ๘๐ ตัวต่อปี รวมเป็น ๔๐๐ ตัว</p> <ul style="list-style-type: none">- ในปี ๒๕๖๖ จัดซื้อแม่พันธุ์โคนมให้เกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ ราย รวมเป็น ๒๐ ราย จำนวนแม่พันธุ์โคนม ๑๐๐ ตัว <p>กลุ่มเป้าหมาย คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จำนวน ๒๐ ราย ในพื้นที่อำเภอหนองจิก โคกโพธิ์แม่ลาน เมืองปัตตานี หรืออำเภอใกล้เคียงรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตรจากโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม โดยเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">๑. เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกลุ่มกับกรมปศุสัตว์/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/หรือกลุ่มสหกรณ์ ที่ดำเนินกิจกรรมด้านโคนม๒. หากเป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีความพร้อม มีประสบการณ์หรือสนใจเลี้ยงโคนมหรือเป็นเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม๓. ต้องเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยได้รับการสนับสนุนโคนมจากกรมปศุสัตว์ หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ๔. มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์อย่างน้อย ๓ ไร่ ในการเลี้ยงโคนม๕. มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขในการทำสัญญาขึ้นเพื่อการผลิต๖. ต้องผ่านการรับรองจากผู้นำชุมชน ปศุสัตว์อำเภอท้องที่ <p>เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ต้องทำสัญญาขึ้นแม่พันธุ์โคนมเพื่อการผลิต เป็นระยะเวลา ๕ ปี ลูกที่เกิดจากแม่พันธุ์โคนมดังกล่าวทุกตัว ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขึ้น ลูกโคนมเพศเมีย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ให้กลุ่มดำเนินการบริหารจัดการภายในกลุ่มเพื่อขยายฐานการผลิต ส่วนลูกโคนมเพศผู้ให้ทางกลุ่มมีการบริหารจัดการ รวบรวมขุนเพื่อจำหน่าย เมื่อเลี้ยงแม่พันธุ์โคนมครบตามสัญญา ๕ ปี ให้คณะกรรมการประเมินราคาแม่พันธุ์โคนมดังกล่าวเพื่อจำหน่ายส่งเงินคืนให้คลังต่อไป โดยให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้ยืมก่อน หากประสงค์ขอซื้อแม่พันธุ์โคนมดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง งบประมาณ ๗,๔๕๘,๕๐๐ บาท</p>
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๓	<p>เพิ่มฐานการผลิตน้ำนมแพะ ยกระดับเมืองหลวงแพะนมปัตตานี</p> <p>โดยการเพิ่มปริมาณแม่พันธุ์นมในพื้นที่ เพื่อเป็นฐานการผลิตน้ำนมแพะให้เพียงพอต่อการบริโภคในชุมชน หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์น้ำนมแพะสู่ท้องตลาด ข้อมูลปริมาณแพะนมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- ปริมาณแพะนม ๔๓๒ ตัว เกษตรกร ๘๔ ราย (เพศผู้ ๑๐๔ ,เพศเมีย ๓๒๘)กลุ่มแพะนม ๒ กลุ่ม จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๑๐๐ ตัว (เพศผู้ ๒๐ ,เพศเมีย ๘๐)- ปริมาณความต้องการแพะนมในพื้นที่ <p>ผลผลิตแพะนม ประมาณ ๒๐๐ ตัวต่อปี</p> <p>ผลผลิตน้ำนมแพะ ประมาณ ๔๓๒ กิโลกรัมต่อวัน</p> <p>อัตราการบริโภค ๔๒,๘๕๒ กิโลกรัมต่อวัน</p> <p>ขาดแคลนผลผลิตน้ำนมแพะ ๔๒,๔๒๐ กิโลกรัมต่อวัน (ต้องใช้แม่พันธุ์แพะนมประมาณ ๒๑,๒๑๐ ตัว)</p> <ul style="list-style-type: none">- แผนการผลิตน้ำนมแพะ เพื่อยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชน และผลิตภัณฑ์แปรรูปฮาลาลเชิงพื้นที่ <p>ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ขอสนับสนุนพันธุ์แพะนม ๑๐๐ ตัวต่อปี (เพศผู้ ๒๐,เพศเมีย ๘๐) รวมเป็น ๕๐๐ ตัว (เพศผู้ ๑๐๐ ,เพศเมีย ๔๐๐) อัตราลูกเกิด ประมาณ ๒๐๐ ตัวต่อปี (คิดเป็น ๒.๕ % ต่อตัวต่อปี) รวมเป็น ๑,๐๐๐ ตัว</p> <p>ในปี ๒๕๖๖ จัดซื้อพันธุ์แพะนมให้เกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่มๆละ ๑๐ ราย รวมเป็น ๒๐ ราย จำนวนพันธุ์แพะนม ๑๐๐ ตัว ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">๑. พันธุ์แพะนมเพศผู้ จำนวน ๒๐ รายๆละ ๑ ตัว รวมเป็น ๒๐ ตัวๆละ ๑๗,๐๐๐ บาท๒. พันธุ์แพะนมเพศเมีย จำนวน ๒๐ รายๆละ ๔ ตัว รวมเป็น ๘๐ ตัวๆละ ๑๕,๐๐๐ บาท <p>กลุ่มเป้าหมาย คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะนม จำนวน ๒๐ ราย ในพื้นที่อำเภอมายอ หรืออำเภอใกล้เคียง โดยเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">๑. เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกลุ่มกับกรมปศุสัตว์/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/หรือกลุ่มสหกรณ์ ที่ดำเนินกิจกรรมด้านแพะนม๒. หากเป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีความพร้อม มีประสบการณ์เลี้ยงแพะนม หรือเป็นเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะนม๓. ต้องเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยได้รับการสนับสนุนโคเนื้อจากกรมปศุสัตว์ หรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ๔. มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์อย่างน้อย ๒ ไร่ ในการเลี้ยงแพะนม๕. มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขในการทำสัญญาอัยมเพื่อการผลิต๖. ต้องผ่านการรับรองจากผู้นำชุมชน ปศุสัตว์อำเภอท้องที่ <p>เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ต้องทำสัญญาอัยมพันธุ์แพะนมเพื่อการผลิตเป็นระยะเวลา ๓ ปี ลูกที่เกิดจากพันธุ์แพะนมดังกล่าวทุกตัว ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ยืม ลูกแพะเพศเมียให้กลุ่มบริหารจัดการภายในกลุ่มเพื่อขยายฐานการผลิต ส่วนลูกแพะเพศผู้ให้กลุ่มดำเนินการรวบรวมขุนแพะเพื่อจำหน่าย เมื่อเลี้ยงพันธุ์แพะนมครบตามสัญญา ๓ ปี ให้คณะกรรมการประเมินราคาแม่พันธุ์แพะดังกล่าวเพื่อจำหน่ายส่งเงินคืนให้คลังต่อไป โดยให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้ยืมก่อน หากประสงค์ขอซื้อพันธุ์แพะนมดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง งบประมาณ ๒,๒๗๕,๓๐๐ บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑. กำหนดแผนการขับเคลื่อนตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ๒. ปี ๒๕๖๖ เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ สิ้นสุด เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖
๑๐. งบประมาณ ๒๕๖๖	งบประมาณจังหวัด ๓๐,๘๐๒,๕๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (output)	๑. เพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพด้านปศุสัตว์ ๒. พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้เกิดการขยายตัวรองรับความมั่นคงมิติด้านอาหาร
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สร้างมูลค่าเพิ่มเกิดการขยายตัวด้านเศรษฐกิจสู่อุตสาหกรรมฮาลาล ๒. เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากผลผลิตสัตว์พันธุ์ดีที่มีคุณภาพ ๓. เกิดความเชื่อมั่นในการให้การสนับสนุนด้านเสบียงสัตว์แก่กลุ่มเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	มหกรรมสินค้าเกษตรจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี)
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ที่มา จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ได้ตามปกติ ส่งผลให้มีรายได้ลดลงอย่างต่อเนื่องและไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน มีคุณภาพชีวิตลดลง และมีความเสี่ยง ที่จะถูกชักจูงให้เข้าร่วมกับกลุ่มต่อต้านรัฐ ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีการดำเนินการควบคู่กันไปทั้งในมิติการเมือง/ความมั่นคง มิติสังคม และมิติเศรษฐกิจ/การพัฒนา เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามประเด็นการพัฒนาของจังหวัดปัตตานี โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” และศาสตร์ของพระราชทาน “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการและกิจกรรมบนฐานของความต้องการของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่เป็นสำคัญ สอดคล้องกับนโยบาย “ตลาดนำการผลิต” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบ ตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด(Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธะสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ ประกอบกับ จังหวัดปัตตานี ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดปัตตานี ในการก่อสร้างปรับปรุงและเพิ่มศักยภาพตลาดกลางปศุสัตว์จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นศูนย์กลางตลาดปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานในการซื้อขายผลผลิตทางปศุสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อกระตุ้นให้เกิดการค้าการลงทุนนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ตลอดจนเพื่อเป็นการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ โดยการสร้างงาน สร้างรายได้ ที่มั่นคง มั่งคั่ง สิ้นค้าอาลาล แปรรูป เกิดศูนย์กลางในการรวบรวมแหล่งซื้อขาย การติดต่อพ่อค้า นักธุรกิจ ผู้ประกอบการ เพื่อการขยายตัวของเศรษฐกิจและรวบรวมสินค้าอาลาล แปรรูปแบบครบวงจรในอนาคต จึงมีความจำเป็นและสำคัญสำหรับการสร้างโอกาสให้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จับจ่าย ซื้อขาย รวบรวมสินค้าด้านการเกษตร รวมถึง แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และนำองค์ความรู้ที่ได้รับกลับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึง การพัฒนาสินค้าของตัวเองเพื่อเพิ่มมูลค่าและการแข่งขัน และยังเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ผลิตสินค้าได้นำสินค้าออกมาแสดงผลงานของตัวเองและได้พบกับผู้บริโภคที่สนใจ รวมถึง พ่อค้า ผู้ประกอบการโดยตรง ทำให้เกษตรกรสามารถขายสินค้าได้เพิ่มมากขึ้น รายได้เพิ่มมากขึ้น และที่สำคัญ เป็นการน่านโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าสินค้าเกษตรตกต่ำ/ล้นตลาดมาใช้ให้เกิดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และยิ่งช่วงสถานการณ์ปัจจุบันได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ด้านต่างๆ ในพื้นที่อีกด้วย</p> <p>สภาพปัญหา/ความต้องการ จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ได้ตามปกติ การดำรงอยู่ของพี่น้องประชาชนแบบ New Normal ส่งผลให้มีรายได้ลดลงอย่างต่อเนื่องและไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน มีคุณภาพชีวิตลดลง เกิดจากไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ เนื่องจากไม่มีพ่อค้ามารับซื้อในพื้นที่เกิดภาวะขาดทุนในการประกอบกิจการ ซึ่งในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีผู้ประกอบการครอบคลุมทุกๆ ด้านของภาคการเกษตรประสบปัญหาไม่สามารถจำหน่ายสินค้าและส่งขายไปยังต่างประเทศได้ ประกอบกับ ดันทุนทางวัฒนธรรมชายแดนใต้ยึดโยงกับการพัฒนาของจังหวัด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ชายแดนใต้ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจชายแดนใต้ เพิ่มรายได้ให้กับเศรษฐกิจฐานรากกระจายรายได้สู่ชุมชนในทุกๆ รายสินค้าภาคการเกษตร ทั้งด้านปศุสัตว์ ด้านประมง และด้านพืช รวมถึง สินค้าแปรรูปด้านการเกษตร และที่สำคัญ เป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ผลิตสินค้าได้นำสินค้าออกมาแสดงผลงานของตัวเองและได้พบกับผู้บริโภคที่สนใจ รวมถึง พ่อค้าผู้ประกอบการโดยตรง อีกด้วย</p> <p>ความเร่งด่วน การพัฒนาตลาดกลาง ฯ จึงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครบวงจรของรูปแบบตลาด เพื่อรองรับสินค้าฮาลาลและสินค้าแปรรูป จากผลการบริหารจัดการตลาดกลาง ฯ ที่ผ่านมา ประสบปัญหาการนำผลผลิตทางปศุสัตว์ และสินค้าเกษตรมาจำหน่ายซื้อขายในพื้นที่ตลาดกลางฯ ขาดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการตลาด ขาดความยั่งยืน ขาดแรงจูงใจระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพตลาดกลางฯ ให้เป็นแหล่งซื้อขายและแหล่งรวบรวมสินค้าภาคการเกษตร เพิ่มแรงจูงใจในการซื้อขายสินค้ากระตุ้นตลาดกลางฯ เพื่อความต่อเนื่องในการบริหารจัดการตลาดกลางฯ สร้างแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมภาคการเกษตร สร้างความร่วมมือในทุกๆ มิติ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดการใช้ประโยชน์ในสถานที่ที่รัฐลงทุนไปอย่างยั่งยืน และคุ้มค่า รวมถึง เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมการขายสินค้าภาคการเกษตร สร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่มเกษตรกร สร้างอาชีพ สร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิต และความเชื่อมั่นในอาชีพ มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เห็นควรกระตุ้นเพิ่มศักยภาพตลาดกลางปศุสัตว์ชายแดนใต้อย่างมั่นคง และยั่งยืน</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพตลาดกลางฯ ให้เป็นแหล่งซื้อขาย แหล่งรวบรวมสินค้าภาคการเกษตร กระตุ้นให้เกิดการค้าการลงทุน แก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ/ล้นตลาด และนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดปัตตานี</p> <p>๒) เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการให้ตลาดกลางปศุสัตว์จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓) เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้ผลิตสินค้าภาคการเกษตรได้นำผลผลิตออกมาแสดงและแข่งขันให้ประชาชนที่สนใจได้พบเห็นสามารถเพิ่มปริมาณในการขายสินค้า และเพิ่มรายได้อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น</p> <p>๔) เพื่อให้เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมและประสบการณ์สามารถพัฒนาสินค้าของตัวเองให้มีคุณภาพสูงขึ้น เพิ่มมูลค่าและแข่งขันได้</p>
<p>๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>เชิงปริมาณ: ร้อยละ ๖๐ ของจำนวนเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าด้านการเกษตรที่มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๕ ของรายได้ปกติ</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละ ๗๐ ของความพึงพอใจของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิชาชีพ ชุมชน ผู้ประกอบการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่เข้าร่วมโครงการ</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>ตลาดกลางปศุสัตว์จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>มหกรรมสินค้าเกษตรจังหวัดชายแดนภาคใต้</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมส่งเสริมการขายกระตุ้นตลาดกลางปศุสัตว์ งบประมาณ ๙๒๔,๘๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมจัดประกวดสินค้าด้านการเกษตร (ด้านปศุสัตว์ และด้านพืช) งบประมาณ ๘๐๔,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมส่งเสริมและจำหน่ายสินค้าของดีชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี) งบประมาณ ๓๔๖,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานร่วม	สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม	กิจกรรมนิทรรศการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร งบประมาณ ๒๔๔,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี
กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม	กิจกรรมอำนวยการและบริหารจัดการ งบประมาณ ๙๖๕,๕๕๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖)
๙. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด ๓,๒๘๔,๓๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดจ่าย ซื่อขาย แหล่งรวบรวมสินค้าด้านการเกษตร รวมถึงแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร เกิดการค้าการลงทุนมากยิ่งขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สามารถสร้างอาชีพเพิ่มรายได้มูลค่าผลผลิตด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ ๒. ตลาดกลางๆ เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน ชุมชนใกล้เคียง ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ กลายเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดจ่าย ซื่อขาย เป็นแหล่งรวบรวมสินค้า ด้านการเกษตร และกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะยาว ต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และผลงานวิจัยทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ที่มา จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ได้ตามปกติ ส่งผลให้มีรายได้ลดลงอย่างต่อเนื่องและไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน มีคุณภาพชีวิตลดลง ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีการดำเนินการควบคู่กันไปทั้งในมิติการเมือง/ความมั่นคง มิติสังคม และมิติเศรษฐกิจ/การพัฒนา ประกอบกับ สภาพพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่มีความเหมาะสมกับการทำการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน น้ำ) มีความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ปลูกปาล์ม น้ำมัน ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ ทำประมง และเลี้ยงปศุสัตว์ เป็นต้น โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” และศาสตร์ของพระราชา “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการและกิจกรรม บนฐานของความต้องการของประชาชน และศักยภาพของพื้นที่เป็นสำคัญ วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานีให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หลุดพ้นจากความยากจน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยใช้วิธีการดำเนินการด้านการพัฒนาควบคู่กับการเสริมความมั่นคง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐและลดมวลชนเครือข่ายของกลุ่มที่ต่อต้านรัฐที่ก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่ โดยมีอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบลเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยง สนับสนุน การทำงานระหว่างหน่วยงานรัฐกับเกษตรกรในพื้นที่ ทั้งในด้านการข่าว การพัฒนา การสื่อสาร การกิจเกษตร และการแจ้งเตือนภัยสินค้าเกษตร รวมทั้ง เป็นแกนนำในการขยายฐานมวลชนคนรุ่นใหม่ในพื้นที่ โดยการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับเยาวชนเกษตรกรเพื่อรักษาพื้นที่เกษตร และสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่ มุ่งเน้นการบูรณาการเป้าหมาย และตอบสนองนโยบายด้านความมั่นคง</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี ร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล และสภาสันติสุขตำบล ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ซึ่งมีกระบวนการประชุมหารือและสร้างความเข้าใจ กำหนดทิศทางการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการผ่านคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (OT) และคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรระดับจังหวัด (CoO) ตามลำดับ ซึ่งจะนำร่องในพื้นที่เป้าหมายตามแผนตำบลมันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ที่ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กำหนดการจัดทำแผนของชุมชนเกษตรหรือชุมชนที่เกษตรกรและชุมชนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย มาร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ บนพื้นฐานข้อมูล หรือปัญหาและความต้องการชุมชน เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรในภาพรวมของตำบลร่วมกัน ทั้งด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้ง ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา ประเมินศักยภาพ และความต้องการของชุมชน เพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมการผลิตทางการเกษตร เพื่อสร้างรายได้ พื้นฟูทรัพยากรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร ตลอดจนการพัฒนาการผลิตให้เกิด Smart farmer Smart Group และ Smart Product ของตำบล และเกิดแผนงานโครงการอย่างน้อย ๓ ด้าน คือ ๑. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยดำเนินการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ๒. แผนธุรกิจชุมชน/ลงทุนเชิงธุรกิจ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์หลักของตำบลเป็นแผนงานโครงการ เพื่อสร้างรายได้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ระดับครัวเรือน ระดับกลุ่ม และสร้างผลิตภัณฑ์หลักของตำบล เป็นการส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชน เชื่อมโยงสู่ตลาดอย่างเป็นระบบ ๓. แผนการปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมหลายทางชีวภาพให้มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน</p> <p>จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลที่ได้จัดทำขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย สามารถพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ และแก้ไขปัญหาตรงตามความต้องการของพื้นที่ตำบลนั้น ๆ ต่อไป</p> <p>สภาพปัญหา/ความต้องการ : จากการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลในพื้นที่เป้าหมาย พบว่า ปัญหา/ความต้องการ ของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน จึงขอสรุปปัญหา/ความต้องการในภาพรวมของตำบลเป้าหมาย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแก้ไขปัญหาพื้นที่นาร้าง/ทิ้งร้าง เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ซึ่งจะสนองบประมาณผ่านช่องทางปกติ ทั้งกรมพัฒนาที่ดิน และกรมการข้าว - การลดต้นทุนการผลิตโดยการผลิตปุ๋ยใช้เองให้มากขึ้น และสามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายปุ๋ยได้อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งจะสนองบประมาณผ่านช่องทางปกติ ของกรมพัฒนาที่ดิน และกรมส่งเสริมการเกษตร - การพัฒนาศักยภาพการผลิตสู่มาตรฐาน โดยมุ่งเน้นที่เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer) โดยการพัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น - การปรับเปลี่ยนแนวความคิดการทำเกษตรยุคใหม่ (mind set) จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นเกษตรผสมผสานให้มากขึ้น โดยการมุ่งเน้นการพัฒนาในเขตพื้นที่ชายฝั่งพื้นที่ ส.ป.ก. และพื้นที่แหล่งน้ำชลประทาน <p>ความเร่งด่วน : เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งพัฒนาควบคู่กับการเสริมความมั่นคง เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องในแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและลดมลพิษหรือข้อขัดข้องของกลุ่มที่ต่อต้านรัฐที่ก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะทางการเกษตรให้กับเกษตรกร มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวความคิดการทำเกษตรยุคใหม่ (mind set) การเพิ่มทักษะทางการเกษตร และการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการเกษตร การพัฒนาคุณภาพผลผลิต การแปรรูป/การสร้าง Story สินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาด</p>
<p>๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>เชิงปริมาณ: ร้อยละ ๖๐ ของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๕ ของรายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการ</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละ ๗๐ ของความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จำนวน ๓๒ ตำบล ๑๒ อำเภอ (เป้าหมาย คอ.บต. ปี ๒๕๖๔)</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>พัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมส่งเสริมการปลูกผักยกแคร่ในเขตปฏิรูปที่ดิน(กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรยั่งยืน) งบประมาณ ๑๑๕,๓๔๐ บาท สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมส่งเสริมเกษตรผสมผสานกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน งบประมาณ ๔,๒๔๑,๔๖๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมเพิ่มศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer) ด้วยระบบเกษตรสมาร์ทฟาร์ม งบประมาณ ๖,๗๗๒,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖)
๙. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด ๑๒,๒๑๒,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	สามารถพัฒนาและส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ เป็นไปตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	สามารถส่งเสริมการผลิตทางการเกษตร สร้างรายได้ พื้นฟูทรัพยากรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร ตลอดจนการพัฒนาการผลิตให้เกิด Smart farmer Smart Group และ Smart Product ของตำบล และตอบสนองความต้องการของตลาดและภาคอุตสาหกรรมได้ในอนาคต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำชลประทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ปรับปรุงระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมพัฒนาพื้นที่พุ่มแม่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านบางเก่า ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ที่มา ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นคตินิยมประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ด้านการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๒ กลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ</p> <p>ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาประเทศและการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ข้อ ๖.๘ การแก้ไขและการป้องกันปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ ที่เป็นบริเวณกว้างและเฉพาะบางพื้นที่ และปัญหาการขาดแคลนน้ำภาคการเกษตรสำหรับพื้นที่เพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์และการหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรง ซึ่งต้องเร่งดำเนินการโดยวิธีการจัดสร้างแหล่งน้ำ และพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมในทุกพื้นที่ของประเทศไทยให้มากที่สุด และแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ที่ต้องการให้ประเทศมีความสงบสุขประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับตลาดโลก โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น มีการบริหารจัดการภายในประเทศอย่างบูรณาการ โดยการคำนึงถึงความเหมาะสม คุ่มค่า รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีภูมิคุ้มกันตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>จังหวัดปัตตานี ได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ดังนี้ “เมืองเกษตรอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์คุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข” และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ.๒๕๖๑ ไว้ ๓ ประเด็น โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ “การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน” รวมทั้งได้กำหนดเข็มทิศมุ่งการพัฒนาในปี พ.ศ.๒๕๖๕ ไว้ดังนี้ “ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ป่าต้นน้ำ นิเวศน์ทางทะเลและพัฒนาแหล่งน้ำ ทรัพยากรรองรับการเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และอาหารฮาลาล” เพื่อเป็นการผลักดันแผนพัฒนาจังหวัดให้มีผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน</p> <p>สภาพปัญหา / ความต้องการ : จังหวัดปัตตานี มีปัญหาเกิดจากมรสุมในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ของทุกปี และบางปีอาจเกิดในช่วงเดือนมกราคม ด้วย โดยได้เกิดลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือกำลังพัดปกคลุมภาคใต้ตอนล่างและอ่าวไทย บางปีอาจเกิดร่องความกดอากาศต่ำกำลังพัดผ่าน และบางปีอาจเกิดพายุจรพัดผ่านเข้ามาในบริเวณภาคใต้ จากอิทธิพลดังกล่าว ทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมาก ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วม - อุทกภัย เกิดตั้งแต่น้ำป่าไหลหลากรุนแรงบริเวณตอนบนและตอนกลางของกลุ่มน้ำ ตั้งแต่บริเวณเชิงภูเขา ไหลป่าเข้าท่วมพื้นที่เพราะปลูก และบ้านเรือนราษฎรในทุกอำเภอ บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานีและลุ่มน้ำสายบุรี</p> <p>ปัจจุบันพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ทั้ง ๑๒ อำเภอ รวมพื้นที่ ๕๑๕,๓๖๐ ไร่ คิดเป็นประมาณ ๔๒ % ของพื้นที่จังหวัด เนื่องจากสภาพของพื้นที่และแม่น้ำลำคลองเกิดการตื้นเขินมีวัชพืชในคูคลองเป็นอันมาก ทำให้การระบายน้ำในฤดูฝนหรือน้ำหลากได้ไม่ดีเท่าที่ควร และมักเกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำทุกปี ในช่วง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ฤดูแล้งมีพื้นที่เสี่ยงภัย รวมพื้นที่ ๔๘,๘๘๖ ไร่ คิดเป็นประมาณ ๔ % ของพื้นที่จังหวัด เนื่องจากไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำหลากในช่วงฤดูฝน ทำให้มีปริมาณน้ำต้นทุนน้อยเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำประกอบกับมี น้ำทะเลหนุนสูงและมีน้ำเค็มรุกล้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกเป็นประจำทุกปี</p> <p>ความเร่งด่วน โครงการดังกล่าวได้รับเรื่องร้องขอโครงการมาตั้งแต่ช่วงปลายปี ๒๕๖๒ และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศทำให้เกิดอุทกภัย และภัยแล้งในรอบปีที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของราษฎรและสถานะเศรษฐกิจ ดังนั้นการวางระบบโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อป้องกันอุทกภัยพื้นที่ชุมชนเมือง เพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำให้มีความเหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามที่ราษฎรร้องขอโดยเร่งด่วน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค การเกษตร ปศุสัตว์และอุตสาหกรรม</p> <p>๒. เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่สามารถบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูการเพาะปลูกในพื้นที่ได้ ๔๐ %
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
๖. กิจกรรมหลัก	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำแปลงเกษตรบ้านบางเก่า ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการชลประทานปัตตานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำแปลงเกษตรบ้านบางเก่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ทำให้สามารถแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร พื้นที่ขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรและการอุปโภค-บริโภค ในพื้นที่ได้อย่างเร่งด่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำชลประทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ที่มา รัฐบาลมีนโยบายดำเนินการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการจัดตั้งโครงการเมืองต้นแบบ สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยกำหนดให้อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เป็นเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าผสมผสาน (Agricultural Industrial City) ประกอบกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ชายแดนกำหนดพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อความมั่นคงให้กับภาคการผลิตในเรื่องพัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกและอำเภอเมืองปัตตานีให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตรพัฒนาและส่งเสริมการขยายพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าวฝรั่ง และผลไม้เพื่อรองรับอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร อีกทั้ง จังหวัดปัตตานีได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็งจากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้าบริการและการท่องเที่ยว ภายใต้กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้ในระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับภูมิสังคมและการแข่งขันได้ ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจและผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่ป้อนสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับตลาดผู้บริโภค และตามแผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ว่าด้วย เรื่องการพัฒนาการเกษตรที่มีศักยภาพในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง (ข้าว ไม้ผล ปศุสัตว์ ประมง) เป้าประสงค์ เพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคและการส่งออก โดยมีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตร เน้นการลดต้นทุนด้วยภูมิปัญญาและมาตรฐาน ๒) สร้างช่องทางการตลาดและศูนย์กลางการผลิต แปรรูป การค้า การส่งออก และไม้ผล มาตรฐานการค้าระดับสากล ๓) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นชุมชนการเกษตรที่เข้มแข็ง มีพลังการผลิตทางการค้า ๔) พัฒนาการบริหารจัดการน้ำและดินเพื่อการเกษตรที่มีคุณภาพ <p>สภาพปัญหา/ความต้องการ จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ ๑,๒๓๔,๔๐๕ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๙๑๙,๙๙๐ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๗๕ ของพื้นที่จังหวัด โดยในพื้นที่เกษตรกรรมดังกล่าวมีการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานแล้ว ๔๒๕,๔๑๑ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๔๖.๒๔ ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด จังหวัดปัตตานี มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพตามแผนการพัฒนาการชลประทานระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ -พ.ศ. ๒๕๘๐) หากดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนทั้งหมดจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก ๐.๓๒ ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๓,๖๖๐ ไร่ แต่จากการเปลี่ยนแปลงของสถานะภูมิอากาศ ทำให้ปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อการชลประทานมีจำกัด หรือลดลงในบางช่วงปี ทำให้เกิดปัญหาในการใช้น้ำชลประทานเพื่อการผลิตทางการเกษตร ดังนั้นเพื่อการแก้ไข บรรเทาปัญหาที่นอกเหนือจากการพัฒนาแหล่งน้ำ หรือพื้นที่เก็บน้ำ การใช้น้ำชลประทานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้เทคนิค และเทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานแบบประหยัด และเหมาะสมแก่พืช เป็นหนทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถทำการผลิต และมีรายได้เพิ่ม จากการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ และระบบชลประทานในพื้นที่ได้มากที่สุด โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานที่สามารถเป็นต้นแบบและขยายผลไปสู่พื้นที่อื่นๆ ได้</p> <p>ความเร่งด่วน ความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรในจังหวัดปัตตานี ประเมิน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	จากพื้นที่เกษตรกรรมฤดูฝนและฤดูแล้งทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทานกับอัตราการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกต่อไร่ ซึ่งฤดูฝนเพาะปลูกเต็มพื้นที่ ส่วนฤดูแล้งพื้นที่เพาะปลูกร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ชลประทาน คาดการณ์ว่าพื้นที่เพาะปลูกโดยรวมจะไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ การประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร จะมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร เท่ากับ ๕๒๖.๒๘ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี แต่ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรจะเพิ่มเป็น ๕๓๐.๑๕ ในระยะ ๕- ๒๐ ปี ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช เพื่อให้สามารถมีน้ำชลประทานที่มีอยู่อย่างจำกัด ในการผลิตทางการเกษตรที่เพียงพอ และมีประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช ๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตจากการใช้น้ำชลประทานนำไปสู่การเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานต้นแบบ ที่สามารถใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช ๗ กลุ่ม ๗๐ ราย
๕. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอยะรัง อำเภอแม่ลาน อำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอมายอ อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ
๖. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสม แก่พืช
๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑	พัฒนาการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่ และพืชฤดูแล้งหลังการทำนา งบประมาณ ๑๐๕,๔๐๐ บาท
๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒	พัฒนาการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานอย่างประหยัด และเหมาะสมแก่การปลูกข้าวในฤดูนาปรัง งบประมาณ ๗๓๔,๘๐๐ บาท
๖.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓	พัฒนาการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานอย่างประหยัด และเหมาะสมแก่ไม้ผล ไม้ยืนต้น งบประมาณ ๑๐๕,๔๐๐ บาท
๖.๔ กิจกรรมย่อยที่ ๔	การถ่ายทอดเทคนิคการป้องกัน และฟื้นฟูความเสียหายของพืชที่จะเกิดจากน้ำท่วมขัง งบประมาณ ๑๐๕,๔๐๐ บาท
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี และสถานีทดลองการใช้น้ำชลประทานที่ ๗ (ปัตตานี)
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด ๑,๐๕๑,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช จำนวน ๗๐๐ ราย ๒. มีพื้นที่ได้รับการพัฒนา เพิ่มศักยภาพการผลิตจากการใช้น้ำชลประทาน จำนวน ๓๔,๐๐๐ ไร่
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช ๑๐% ๒. ผลผลิตทางการใช้น้ำชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๐%